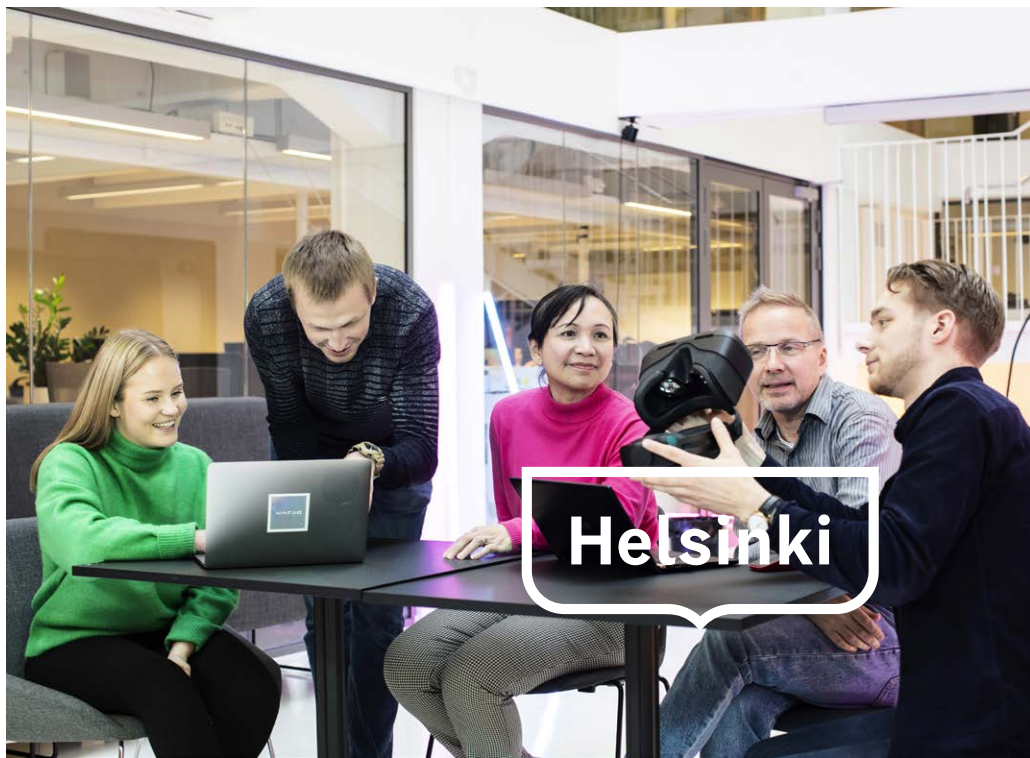

Kasvuyritykset Helsingissä

Eero Aalto & Henri Mikkola

Tutkimuskatsauksia
2023:3

Helsinki

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia,
kaupunkitietopalvelut

Kasvuyritykset Helsingissä

Eero Aalto & Henri Mikkola

Tutkimuskatsausia
2023:3

Helsinki

Tiedustelut

Eero Aalto, p. +358 40 516 2561
Henri Mikkola, p. +358 40 481 8620
etunimi.sukunimi(at)hel.fi

Julkaisija

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia,
kaupunkitietopalvelut

Osoite

PL 550, 00099 Helsingin kaupunki
(Työpajankatu 8)

Internet

www.hel.fi/kaupunkitieto

Tilaukset, jakelu

p. 09 310 43297
kaupunkitieto@hel.fi

Käännökset

Acolad Oy

Kannen kuvat

Ylin: Tero Pajukallio / Helsingin kaupunki,
alhallalla vasemmalla: Jussi Hellsten / Helsinki Partners,
alhallalla oikealla N2 Albiino / Helsinki Partners

Kuviot

Eero Aalto, Henri Mikkola, Lotta Haglund

Taitto

Lotta Haglund

Saavutettavuus

Kuvioiden datat saa saavutettavassa muodossa osoitteesta
kaupunkitieto(at)hel.fi

Verkossa

ISSN 2954-2189
ISBN 978-952-386-319-4

Sisällys

Esipuhe	4
Förord	5
Preface	6
Tiivistelmä	7
Sammanfattning	8
Summary	9
1. Johdanto	10
2. Kasvuyritysten merkitys taloudelle ja kaupunkiseuduille	11
3. Kasvuyritykset Suomessa	13
3.1. Yleiskuva kasvuyrityksistä ja kasvun taustatekijöistä	14
3.2. Helsingin seudun kasvuyritykset	18
4. Kasvuyritysten keskittyminen alueellisesti ja rakenteelliset erot	24
4.1. Suurimpien seutukuntien kasvuyritysten vaikutus ja toimialarakenne kasvukaudella 2018–2021	27
4.2. Helsingin seudun kasvuyritysten kasvu ja toimialarakenne	29
5. Kasvuyritykset pääkaupunkiseudulla	35
6. Pienet ja nopeasti kasvavat kasvuyritykset	42
7 Johtopäätökset	46
Lähteluettelo	48
Liitteet	50

Esipuhe

Kaupunkien taloudellinen elinvoima syntyy elinkeinoelämän innovatiivisuudesta ja uuden liiketoiminnan kehittämistä. Helsingin kaupungin keskeisenä elinkeinopoliittisena painopisteenä on vahvistaa yritysten kilpailukykyä tukevan liiketoiminta- ja innovaatioympäristön kehitystä kaupungissa. Tässä julkaisussa käsitellään Helsingissä sijaitsevia kasvuyrityksiä, joiden menestyminen kertoo laajemminkin yritystoiminnan kilpailukykyä ja taloudellisen ympäristön vetovoimasta. Tarkastelun näkökulmana ovat kasvuyritysten taloudellinen merkitys, toimialakohtainen rakenne ja näiden ajallinen kehitys. Helsingin lisäksi julkaisussa luodaan kattava tilannekuva Helsingin seudun ja pääkaupunkiseudun kasvuyrityksistä sekä verrataan näitä muuhun Suomeen yli ajan.

Kasvuyritykset ovat tärkeässä roolissa talouden uudistumisen ja kasvun kannalta. Kasvuyrittäjäyys kasvattaa työllisyyttä ja tuo uusia innovaatioita markkinoille. Pieni osa menestyvistä kasvuyrityksistä vastaa merkittävästä osasta työllisyyden ja tuottavuuden kasvusta. Kasvuyritysten määrä on kasvanut tasaisesti Helsingissä ja koko maassa 2010-luvun. Viimeisinä kuluneina vuosina talouden epävarmuudet, erityisesti koronapandemia, ovat aiheuttaneet kuitenkin kasvuyritysten määrän vähenemistä.

Julkaisun tulokset tarkentavat tilannekuvaa Helsingin yritystoiminnan ja sen myötä koko alueen talouden kehityksestä. Tulokset vahvistavat käsitystä Helsingistä ja Helsingin seudusta koko maan merkittävimpana taloudellisena keskuksena. Alueen kasvuyritysten taloudellinen painoarvo liikevaihdon ja työllisyyden kautta mitattuna on vahva ja yritysten määrällistä osuutta selvästi suurempi. Helsingissä sijaitsevien kasvuyritysten tilanne on myös parantunut viime vuosina. Merkittävä osa kaikista Suomen nopeimmin kasvaneista yrityksistä sijoittuu Helsinkiin. Helsingin seudun toimialarakenne on kasvuyritysten osalta muun Suomen tavoin melko laajapohjainen. Erityisesti seudulla nousevat esille informaatio- ja viestintäala, kiinteistöala sekä ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta. Vaikka viime vuosina taloutta ovat koetelleet useat epävarmuustekijät, julkaisu vahvistaa kuvaa Helsingistä elinvoimaisena alueena kasvuyrittäjäyhdelle.

Helsingissä kesäkuussa 2023

Katja Vilkama
tutkimuspäällikkö
Kaupunkitietopalvelut
Helsingin kaupunki

Förord

Städers ekonomiska livskraft uppstår i ett innovativt näringsliv och när ny affärsverksamhet utvecklas. Den viktigaste näringspolitiska tyngdpunkten för Helsingfors stad är att stärka en utveckling av stadens närings- och innovationsmiljö som stöder företagens konkurrenskraft. I den här publikationen behandlas tillväxtföretag i Helsingfors vars framgång ger en tydligare bild av företagsverksamhetens konkurrenskraft och dragningskraften i den ekonomiska miljön. Fokus för granskningen är tillväxtföretagens betydelse för ekonomin, branschspecifika strukturer och deras utveckling över tid. Förutom Helsingfors ger publikationen en heltäckande lägesbild av tillväxtföretag i Helsingforsregionen och huvudstadsregionen, och dessa jämförs med övriga Finland över tid.

Tillväxtföretagen spelar en viktig roll vad gäller tillväxt och att förnya ekonomin. Tillväxtföretagsamhet innebär sysselsättning och nya innovationer på marknaden. En liten del av de framgångsrika tillväxtföretagen står för en betydande del av tillväxten när det gäller sysselsättning och produktivitet. Under 2010-talet har antalet tillväxtföretag vuxit stadigt i Helsingfors och hela landet. Under de senaste åren har antalet tillväxtföretag ändå minskat på grund av ett osäkert ekonomiskt läge, i synnerhet på grund av coronapandemin.

Resultaten i publikationen klargör lägesbilden för hur företagsverksamheten i Helsingfors och därmed hela områdets ekonomi utvecklas. Resultaten förstärker bilden av Helsingfors och Helsingforsregionen som hela landets främsta ekonomiska centrum. Tillväxtföretagen i Helsingforsregionen har stor ekonomisk betydelse sett till omsättning och sysselsättning, och till antalet är företagen klart fler än i övriga landet. Situationen för tillväxtföretagen i Helsingfors har också förbättrats de senaste åren. En stor del av de snabbast växande företagen i Finland finns i Helsingfors. Jämfört med övriga Finland är branschstrukturen rätt mångsidig bland tillväxtföretagen i Helsingforsregionen. Branscher som sticker ut i regionen är framför allt informations- och kommunikationsverksamhet, fastighetsverksamhet samt verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik. Trots att ekonomin under de senaste åren har prövats av flera osäkerhetsfaktorer stärker publikationen bilden av Helsingfors som ett livskraftigt område för tillväxtföretagare.

I Helsingfors i juni 2023

Katja Vilkama
forskningschef
Stadsforskning och -statistik
Helsingfors stad

Preface

Innovation and development of new businesses drive the economic vitality of cities. The City of Helsinki aims to strengthen the development of competitive business and innovation environment in the city. This publication deals with Helsinki-based growth companies, the success of which is a broader indicator of the competitiveness of businesses and the attractiveness of the economic environment. The analysis focuses on the economic significance of growth companies, their sectoral structure, and their evolution over time. In addition to Helsinki, the publication provides a comprehensive status of growth companies in the Helsinki region and the Helsinki metropolitan area, comparing these areas to the rest of Finland over time.

Growth companies play an important role in economic renewal and growth. Entrepreneurship boosts employment and brings new innovations to the market. A small proportion of successful growth companies is responsible for a significant share of the increase in employment and productivity. The number of growth companies increased steadily in Helsinki and the whole of Finland throughout the 2010s. However, in recent years, economic uncertainty – the COVID-19 pandemic in particular – has led to a decline in the number of growth companies.

The results presented in the publication provide a more accurate understanding of the development of business activities in Helsinki and, by extension, the economy of the entire Helsinki metropolitan area. The results confirm the perception that Helsinki and the Helsinki region form the most important economic centre in Finland. Measured in terms of turnover and employment, the economic weight of the area's growth companies far outweighs their number. Furthermore, the situation of the growth companies in Helsinki has improved in recent years. A significant proportion of all the fastest-growing companies in Finland are in Helsinki. The sectoral structure of growth companies in Finland is broad-based. Information and communications, real estate activities, as well as professional, scientific, and technical activities are particularly prominent in the Helsinki region. Despite the host of uncertainties faced by the economy in recent years, the publication reinforces the image of Helsinki as a vital area for growth entrepreneurship.

Helsinki, June 2023

Katja Vilkama
Research Director
Urban Research and Statistics Unit
City of Helsinki

Tiivistelmä

Tässä julkaisussa käsittelemme kasvuyrityksiä ja niiden taloudellista merkitystä. Tarkastelussa käyttämämme aluetasot ovat Helsingin lisäksi pääkaupunkiseutu, Helsingin seutu, suurimmat seutukunnat ja koko maa. Kasvuyrityksellä tarkoitetaan yleisesti käytetyn määritelmän mukaan yritystä, jonka henkilöstö kasvukauden alussa on vähintään 10 henkilöä ja joka seuraavan kolmen vuoden aikana ylittää 20 prosentin keskimääräisen henkilöstön vuosikasvun. Huomioimme julkaisussa myös määritelmän ulkopuolelle jäävien pienten kasvuyritysten tilanteen.

Tulostemme mukaan kasvuyritysten toiminta ja taloudellinen painoarvo ovat Suomessa alueellisesti hyvin keskittyneitä. Kasvavien kaupunkialueiden maakuntien – Helsinki, Turku, Oulu ja Tampere – yhteenlaskettu osuus koko maan kasvuyritysten henkilöstöstä on melkein 75 prosenttia ja liikevaihto-osuus lähes 84 prosenttia. Julkaisumme tulokset kertovat positiivisesta tilanteesta Helsingin kasvuyrityskannan ja alueen taloudellisen vetovoiman osalta. Helsingin seudulla toimii noin 42 prosenttia kaikista maan kasvuyrityksistä. Helsingin seutu on vastannut koko 2010-luvun noin puolesta koko maan kasvuyritysten luomasta uudesta liikevaihdosta ja työllisyydestä.

Viimeisimmällä kasvukaudella (2018–2021) Helsingin kasvuyritysten liikevaihto-osuudet ovat kasvaneet muuhun Suomeen verrattuna. Samalla kun muiden Helsingissä toimivien yritysten kokonaisliikevaihto hieman laski, kasvuyritysten liikevaihto nousi enätyslukemiin nostaten samalla kasvuyritysten osuuden yrityskannan tuottamasta liikevaihdosta noin 12,7 prosenttiin. Helsingissä toimii noin 23 prosenttia kaikista maan kasvuyrityksistä ja niiden liikevaihto on jopa noin 45 prosenttia koko maan kasvuyritysten liikevaihdosta. Viimeisellä kasvukaudella Suomen voimakkaimmin kasvaneista 14 kasvuyrityksestä 80 prosenttia sijoittui pääkaupunkiseudulle ja näistä seitsemän toimi Helsingissä. Etenkin ulkomaalaisomisteiset konsernit ovat lisänneet osuuttaan voimakkaasti kasvavien kasvuyritysten joukossa.

Koko maassa kasvuyritysten määrässä on tapahtunut laskua viimeisten kuluneiden vuosien aikana. Kehitystä selittää todennäköisesti koronapandemian vaikutus talouden vuoden 2020 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien. Kotimaisiin konserneihin kytköksissä olevat kasvuyritykset ovat selkeästi merkittävimpiä kasvuyrityskannassa liikevaihdolla ja työllisyydellä mitattuna. Viimeisimmällä kasvukaudella eniten kasvuyrityksiä koko maassa toimi rakennusosalalla. Sen jälkeen merkittävimmät toimialat yritysten määrällä mitattuna olivat hallinto- ja tukipalvelut sekä teollisuus. Lisäksi terveys- ja sosiaalipalveluissa, ammatillisessa toiminnassa, informaatio- ja viestintäalalla sekä kaupan alalla oli viimeisimmällä kasvukaudella huomattava määrä yrityksiä. Helsingissä ja Helsingin seudulla suurin yksittäinen toimiala kasvuyritysten määrällä tarkasteltuna on informaatio- ja viestintä. Toimialoittain tarkastellen selkeitä eroja on havaittavissa Helsingin seudun ja muun Suomen välillä. Informaatio- ja viestintäalan yrityksistä 63 prosenttia, kiinteistöalan yrityksistä 62 prosenttia ja ammatillisen toiminnan yrityksistä 56 prosenttia sijaitsi Helsingin seudulla. Muualla Suomessa eniten kasvuyrityksiä suhteessa Helsingin seutuun oli terveys- ja sosiaalipalveluissa, kuljetuksen ja varastoinnin alalla sekä teollisuudessa.

Sammanfattning

I den här publikationen behandlar vi tillväxtföretag och deras ekonomiska betydelse. De regioner vi beaktat i granskningen är Helsingfors och dessutom huvudstadsregionen, Helsingforsregionen, de största ekonomiska regionerna och hela landet. Enligt den allmänna definitionen avser tillväxtföretag ett företag vars personal i början av en tillväxtperiod består av minst 10 personer och som under följande tre år har en genomsnittlig årlig personaltillväxt på över 20 procent. I publikationen beaktar vi också situationen för små tillväxtföretag som faller utanför definitionen.

Enligt våra resultat är tillväxtföretagens verksamhet och ekonomiska betydelse i Finland väldigt regionalt koncentrerad. De växande stadsområdenas landskap – Helsingfors, Åbo, Uleåborg och Tammerfors – står för sammanlagt nästan 75 procent av personalen i tillväxtföretag i hela landet och närmare 84 procent av omsättningen. Resultaten i vår publikation visar på en positiv situation för tillväxtföretagen i Helsingfors och den ekonomiska dragningskraften i regionen. I Helsingforsregionen finns cirka 42 procent av alla tillväxtföretag i landet och dessa motsvarar över 63 procent av omsättningen för tillväxtföretag i hela landet. Under hela 2010-talet har Helsingforsregionen stått för cirka hälften av den nya omsättning och sysselsättning som skapats av alla tillväxtföretag i landet.

Under den förra tillväxtperioden (2018–2021) växte omsättningsandelen för tillväxtföretag i Helsingfors affärsverksamhet jämfört med de i övriga Finland. Samtidigt som helhetsomsättningen sjönk något för andra företag i Helsingfors steg omsättningen hos tillväxtföretagen till rekordsiffror, och tillväxtföretagens andel av omsättningen hos företag steg samtidigt till cirka 12,7 procent. I Helsingfors finns cirka 23 procent av alla landets tillväxtföretag och deras omsättning uppgår till cirka 45 procent av omsättningen för tillväxtföretag i hela landet. Av de 14 tillväxtföretag med starkast tillväxt under den förra tillväxtperioden fanns 80 procent i huvudstadsregionen, och sju av dessa fanns i Helsingfors. I synnerhet andelen utlandsägda koncerner har ökat bland tillväxtföretagen med stark tillväxt.

I publikationen tar vi också upp att det i hela landet har skett en minskning i antalet tillväxtföretag under de senaste åren. Den här utvecklingen beror antagligen på coronapandemins påverkan på ekonomin från och med det första kvartalet år 2020. De tillväxtföretag som hör till inhemska koncerner har klart större betydelse bland tillväxtföretagen när det gäller omsättning och sysselsättning. Under den förra tillväxtsången var de flesta tillväxtföretagen i hela landet företag inom byggnadsbranschen. De näst mest betydande branscherna sett till antal företag var uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster samt tillverkning. Dessutom fanns en ansevärd mängd företag under den förra tillväxtperioden inom offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring, verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, informations- och kommunikationsverksamhet samt handel; reparation av motorfordon och motorcyklar. Sett till antal tillväxtföretag är den största enskilda branschen i Helsingfors och Helsingforsregionen informations- och kommunikationsverksamhet. Vad gäller branscher kan man observera klara skillnader mellan Helsingforsregionen och övriga Finland. I Helsingfors fanns 63 procent av tillväxtföretagen inom informations- och kommunikationsverksamhet, 62 procent av företagen inom fastighetsverksamhet och 56 procent av företagen inom verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik. Jämfört med Helsingforsregionen var de flesta tillväxtföretagen på övrigt håll i Finland företag inom vård och omsorg; sociala tjänster, transport och magasinering samt tillverkning.

Summary

In this publication we study growth companies and their economic impact. Our analysis focuses on several geographical levels in Finland including City of Helsinki and Helsinki metropolitan area, the Helsinki region and the largest sub-regional units as well as the entire country. A growth company is defined as a company that employs at least ten persons at the beginning of a three-year period and has an average annual employment growth rate of at least 20% during the growth period. Small growth companies which do not fall within the scope of the general definition are also discussed.

Our results show that the distribution and economic impact of growth companies are geographically highly concentrated in Finland. The regions containing the largest urban areas – Helsinki, Turku, Oulu and Tampere – account for nearly 75% of all the employees of growth companies in Finland and almost 84% of the companies' turnover. The results indicate that the status of growth companies in Helsinki is positive and the economic attractiveness of the region is on a high level. Around 42% of all growth companies in the country operate in the Helsinki region, accounting for more than 63% of the turnover of all growth companies in Finland. Throughout the 2010s, the Helsinki region was responsible for around half of the new turnover and employment generated by growth companies in the country.

In the most recent growth period (2018–2021), the turnover of the growth companies in Helsinki increased compared to the rest of Finland. While the total turnover of all companies operating in Helsinki experienced a slight decrease, the turnover of growth companies rose to record levels, raising the share of growth companies in the total turnover generated by all companies to around 12.7%. Around 23% of all growth companies in the country operate in Helsinki, accounting for up to 45% of the turnover of all growth companies in Finland. In the last growth period, 80% of the 14 most rapidly growing growth companies in Finland were in the Helsinki metropolitan area and seven of them were in Helsinki. Foreign-owned corporations have increased their share among these rapidly growing growth companies.

Our publication also points out that the number of growth companies in the country has decreased over the past few years, most likely due to the impact of the COVID-19 pandemic. In addition, we find that domestic growth companies are the most significant in terms of turnover and employment. During the most recent growth period, the largest number of growth companies in the entire country operated in construction. The next most important industries in terms of numbers were administrative and support services and manufacturing. Furthermore, human health and social work, professional, scientific, and technical activities, information and communication, as well as trade had a significant number of growth companies in the last growth period. In Helsinki and the Helsinki region, the largest single sector in terms of the number of growth companies is information and communication. Examined by sector, clear differences can be observed between the Helsinki region and the rest of Finland. 63% of information and communication companies, 62% of real estate activities and 56% of professional, scientific, and technical activities were in the Helsinki region. Elsewhere in Finland, the highest number of growth companies relative to the Helsinki region operated in human health and social work, transportation and storage, and manufacturing.

1. Johdanto

Helsinki on Suomen merkittävin kasvuyritysten toimintaympäristö ja sijoittumispaikka. Helsingin kaupunkiin on keskittynyt Suomen kasvuyrityksistä noin 23 prosenttia. Kaupungissa toimivien kasvuyritysten taloudellinen painoarvo on suurempi kuin Espoon ja Vantaan yhteensä. Koko Helsingin seudulla toimii noin 42 prosenttia kaikista maan kasvuyrityksistä. Ne vastaavat yli 63 prosentista koko maan kasvuyritysten liikevaihdosta ja melkein 50 prosentista henkilöstöstä. Helsingin seutu vetää puoleensa uusia yrittäjiä muun muassa korkean osaamistason, suuren väestömäärän ja monipuolisen palvelutarjonnan ansiosta. Seutu on myös useampana vuotena todettu yhdeksi Euroopan innovatiivisimmista alueista Euroopan komission alueellisissa innovaatiotarkasteluissa.

Tämän julkaisun kasvuyrityksiin keskittyvä tilastotarkastelu ottaa lähtökohdaksi OECD:n sekä Työ- ja elinkeinoministeriön käyttämän virallisen määrittelyn kasvuyrityksistä. Kasvuyrityksellä tarkoitetaan yritystä, jonka henkilöstö kasvukauden alussa on vähintään 10 henkilöä ja joka seuraavan kolmen vuoden aikana ylittää 20 prosentin keskimääräisen henkilöstön vuosikasvun. Suomessa oli kasvukaudella 2018–2021 määrittelyn mukaisesti 873 kasvuyritystä, joiden henkilöstö kasvukauden lopussa vuonna 2021 oli noin 77 280 henkilöä ja liikevaihto hieman yli 18,5 miljardia euroa. Uusia työpaikkoja kasvukaudella luotiin noin 47 800.

Kasvuyrityksillä viitataan usein myös virallisessa määrittelyssä käytettyä henkilöstönkasvua laajempaan ilmiöön. Kasvuyrittäjyys linkittyy uuden yritystoiminnan perustamiseen, innovaatioiden kehittämiseen ja kaupallistamiseen, liiketoiminnan voimakkaaseen laajentumiseen, talouden rakenteelliseen muutokseen ja pitkällä aikavälillä tuottavuuden kasvuun. Kasvuyritysten kautta syntyy huomattava osa kaupunkien uusista työpaikoista. Pieni joukko kasvuyrityksiä voi muokata merkittävästi alueen taloudellista kehitystä ja tuoda positiivisia kerrannaisvaikutuksia sen yritystoiminnalle. Menestyvät kasvuyritykset ovat myös vetovoimatekijä myöhemmälle yritystoiminnan sijoittumiselle alueelle.

Aineistona julkaisussa käytetään Helsingin kaupungin Tilastokeskukselta tilaamia toimialakohtaisia yritystietopalvelun kasvuyritystilastoja. Julkaisussa käsitellään kasvuyrityksiä edellä kuvatun virallisen määrittelyn mukaan, mikä mahdollistaa tilastojen tulkinnan pysymisen selkeänä ja tarkoituksenmukaisena. Kasvuyrityksen virallisen määrittelyn ulkopuolelle jäävät alle 10 hengen yritykset ja mikroyritykset, joilla voi olla joillakin toimialoilla merkittävä vaikutus talouteen ja yritystoimintaan. Uusi yritystoiminta ja erityisesti niin sanottu startup-yrittäjyys lähtevät liikkeelle usein pienellä henkilöstömäärällä. Ajan myötä tällainen yrittäjyys voi kuitenkin tuoda merkittävää kasvua ja muutosvoimaa talouteen. Näitä yrityksiä tarkastellaan julkaisun viimeisessä osiossa.

Julkaisussa kasvuyrityksiä tarkastellaan koko maan, seutukuntien ja pääkaupunki-seudun tasolla. Kappaleessa kolme tuodaan koko maan tasolla yleiskuva kasvuyrityksistä. Kappaleessa myös verrataan Helsingin seutua muuhun Suomeen. Kappale neljä tarkastelee kasvuyritysten alueellista sijoittumista ja tuo esille Helsingin seudun kasvuyritysten toimialakohtaisen rakenteen. Kappale viisi avaa tarkemmin pääkaupunki-seudun kasvuyritysten tilannetta ja taloudellista merkitystä.

Kasvuyritysten kartoitusta tukee yritystoiminnan ja sen myötä koko talouden kehityksen ymmärtämistä. Kasvuyritykset ovat merkittävä taloudellinen ilmiö. Kasvuyrittäjyys luo uusia työpaikkoja, laajentaa liiketoimintaa, tuo uusia innovaatioita markkiloille ja uudistaa kokonaisia toimialoja. Kasvuyritysten läsnäolo ja menestyksekkäs kasvu ovat indikaattoreita taloudellisesta elinvoimasta, elinkeinoelämän nykytilasta sekä laajemmin kilpailukykykehityksestä.

2. Kasvuyritysten merkitys taloudelle ja kaupunkiseuduille

Kasvuyritykset ovat tärkeitä yritystoiminnan uudistumisen ja talouden kasvun kannalta. Jo määritelmällisesti kasvuyritykset ovat yrityskannassa liiketoimintaansa kasvattavia yrityksiä, mikä näkyy esimerkiksi liikevaihdon ja työllisyyden voimakkaana kasvuna. Lisäksi tutkimusten mukaan pieni joukko kasvuyrityksiä vaikuttaa voimakkaasti pidemmällä aikavälillä yrityskenttään nostamalla työllisyyttä ja talouden tuottavuutta (Kerr ym., 2014; Maliranta & Hurri, 2017; Scherer & Harhoff, 2000). Näin ollen kasvuyritysten läsnäolo ja menestyminen kertovat alueen elinvoimasta, hyvistä yritystoiminnan edellytyksistä ja positiivisesta taloustilanteesta. Paikallistalouksille kasvuyritykset näyttävät uusien ideoiden jalostajina ja myös yritysten menestymisen myötä kasvavina verotuloina.

Vaikka kasvuyrityksestä käytetty virallinen määritelmä¹ keskittyy yritysten kokoluokkaan ja vuosittaiseen keskimääräiseen työllisyyskehitykseen, kasvuyritysten merkitys taloudelle on tätä määritelmää laajempi. Kasvuyrittäjyys ilmiönä linkittyy vahvasti uuden yritystoiminnan perustamiseen. Kasvuyrittäjyyteen ja erityisesti niin sanottuun startup-yrittäjyyteen liittyy uusien teknologisten ja liiketoiminnallisten ratkaisuiden markkinoille vienti, kehittäminen ja skaalaaminen. Samalla kasvuyrittäjyys auttaa kehittämään työvoiman kyvykkyksiä ja tuomaan uutta kilpailua toimialoille. Kokonaan uusien toimialojen synnyn taustalla ovat usein uuden yritystoiminnan muodossa tapahtuvat disruptiot olemassa oleviin talouden rakenteisiin ja toimintamalleihin (Gustafsson ym., 2016). Kasvuyrittäjyyteen linkittyvät myös niin sanotut mikroyritykset², joiden vaikutus uusien työpaikkojen syntyyn on merkittävä.

Kasvuyritykset uudistavat talouden rakennetta uusilla innovaatioilla ja syrjäyttämällä vanhoja yrityksiä pois markkinoilta. Teknologinen kehitys ja luova tuho nostavat talouden tuottavuutta ja luovat uutta talouskasvua. Kasvuyritykset ovatkin siksi merkittävä ilmiö niin sanotussa yritysdynamiikassa, jonka avulla talous uudistuu ja uusia työpaikkoja syntyy (Maliranta & Hurri, 2017). Yritysdynamiikan keskiössä ovat kansantalouden allokaatiovaikutukset, joiden kautta menestyvät yritykset vahvistuvat, heikommin menestyvät poistuvat markkinoilta ja työntekijät siirtyvät kasvaviin yrityksiin. Kasvu tapahtuu yleensä työllisyyden kasvun ja työn tuottavuuden kasvun – kuten teknologisten innovaatioiden – kautta. Skaalautumaan pyrkivien kasvuyritysten kohdalla nämä kaksi talouskasvun osatekijää esiintyvät tavanomaisesti eri aikaan. Toimintansa alkuvaiheessa yritys ei välttämättä ole kovin tuottava, sillä tuotteiden tarjonta ja yritysten toimintamallit eivät ole vielä hioutuneet pidempään toimineiden yritysten tasolle. Kasvupyrähdysten aikaan kasvuyrityksissä lisätään ensisijaisesti työntekijöiden määrää, minkä jälkeen tuottavuus voi lähteä nousuun. (Maliranta & Hurri, 2017)

Helsinki ja sen lähiseudut muodostavat vahvan kasvuyrittäjyyden keskittymän, josta ei muualta Suomesta löydy. Vahvuutena alueella on korkeaan osaamiseen ja jalostusarvoon perustuva yritystoiminta, erityisesti vahva informaatio- ja viestintäalan osaaminen (Directorate-General for Internal Market, 2021). Huippuosaajia vaativien yritysten on havaittu keskittävän samoihin maantieteellisiin sijanteihin ja eritoten kaupunkikeskuksiin, vaikka informaatio- ja viestintämenetelmät nykyään mahdollistaisivat asettautumisen kaupunkien ulkopuolelle (Chatterji ym., 2014; Florida & Kenney, 1988).

1 Kasvukauden alussa vähintään 10 hengen yrityksen vähintään 20 prosentin keskimääräinen vuosittainen henkilöstön kasvu kolmen vuoden seurantajakson aikana.

2 Tilastokeskuksen riippumattomuus-määritelmän täyttävä yritys, jonka palveluksessa on alle 10 työntekijää ja jonka vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma enintään 2 miljoonaa euroa.

Kaupungeissa yritykset voivat kilpailla parhaista työntekijöistä ja pitää tiiviit yhteydet tutkimus- ja kehitystoimintaa harjoittaviin laitoksiin ja muihin asiantuntijaorganisaatioihin (Asheim & Gertler, 2006). Erityisesti keskittymisen yliopistojen ja tutkimusorganisaatioiden läheisyyteen on tutkimuksissa havaittu tuottavan hyötyjä yrityksille ja kokonaisille toimialoille (Cassia ym., 2009; Jaffe, 1989). Kaupungeista löytyy myös kriittinen massa yritysten kasvun mahdollistavia kuluttajia, mikä on tärkeää uusia palveluita kehittäville ja niitä skaalaaville yrityksille.

Yritysten keskittyminen alueellisesti muodostuviin yritysklustereihin tai ekosysteemeihin on kansainvälisesti tunnettu ilmiö (Porter, 2000). Taloudellisen toiminnan keskittymisen maantieteellisiin sijainteihin ("agglomeration") on tutkimuksissa havaittu vaikuttavan positiivisesti yritysten kasvuun (Du & Vanino, 2021; Duschl ym., 2015), toimialojen työllisyyteen (Delgado ym., 2014) sekä yleisesti alueen elinvoimaisuuteen ja talouden kehitykseen (Delgado ym., 2014; Porter, 2000, 2003)³. Merkittävin positiivinen talousvaikutus keskittymisellä syntyy tiedon, oppimisen ja innovaatiotoiminnan niin sanottujen kerrannaisvaikutusten kautta (Duschl ym., 2015; Malmberg ym., 2000). Lisäksi taloudellisen toiminnan alueellinen keskittyminen lisää kasvua, sillä se vähentää innovaatiotoiminnan kustannuksia ja laajentaa sen vaikutusta, mikä johtaa toisten yritysten sijoittumiseen samalle alueelle (Martin & Ottaviano, 2001). Kasvuyritykset puolestaan tuovat hyötyjä niiden sijoittumisalueelle ja sen elinkeinoelämälle. Työllisyydeltään nopeasti kasvavat yritykset saattavat heikentää saman toimialan kilpailijoiden työllisyyttä, mutta ne hyödyttävät kasvuyrityksen koko arvoketjua luomalla uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja parantamalla tuottavuutta. Erityisesti vahvan tuottavuuskasvun nopeasti kasvavat yritykset parantavat heikomman tuottavuuden yritysten suorituskykyä samalla alueella (Du & Vanino, 2021). Kokonaisuudessaan yritysten alueellinen keskittyminen ja korkean tuottavuuden nopean kasvun yritykset tehostavat kilpailua ja tuovat mahdollisuuksia muille yrityksille oppimiseen. Nämä vaikutukset tuottavat tiedon positiivista heijastumista alueellisesti ja tehostavat taloutta (Du & Vanino, 2021).

Valtaosa kasvuyrityksistä tai alkuvaiheen yrityksistä ei onnistu saavuttamaan riittävää kannattavuutta, vaan niiden toiminta loppuu. Kuitenkin tämän jälkeen yrittäjät ja työntekijät siirtyvät tuottavampiin tehtäviin muissa yrityksissä. Tehottomien yritysten toiminnan loppuminen lisää usein työllisyyttä. Luovan tuhon vaikutus kokonaistuottavuuden kannalta on merkittävä. Ensimmäisten vuosien jälkeen vielä toimintaansa jatkavien yrityksen positiivinen vaikutus kokonaistalouteen ja tuottavuuteen alkaa arvioiden mukaan näkyä vasta 5–15 vuoden päästä yritystoiminnan aloittamisesta. (Hyytinen ym., 2005; Maliranta & Hurri, 2017). Aikaisempi tutkimus on havainnut, että yhdysvaltalaisista startup-yrityksistä 47 prosenttia poistuu markkinoilta ensimmäisen viiden vuoden aikana. Jäljelle jäävät ja toimintaansa jatkavat yritykset ovat menestyksekkäitä ja kasvavat ripeästi (Haltiwanger ym., 2013). Tästä johtuen menestyvien toimintansa alkuvaiheessa olevien yritysten tunnistaminen etukäteen on äärimmäisen hankalaa. Edes aloittavat yrittäjät itse eivät voi tietää varmasti kannattaako uusi liiketoimintamalli ennen kuin sitä on kokeiltu ja siihen on investoitu resursseja. Pieni joukko menestyviä ja nopeasti kasvavia yrityksiä voi kuitenkin vaikuttaa merkittävästi suurenkin talousalueen kehitykseen ja arvonlisäykseen (Kerr ym., 2014)³.

---

3 Yritysten klusteroitumisen vaikutukset kokonaisuudessaan ovat vielä tutkimuskentässä kiisteltyjä ja tulokset ovat riippuvaisia käytetystä menetelmästä ja tutkimuksen kontekstista.

3. Kasvuyritykset Suomessa

Suomessa kasvuyritysten määrä kasvoi tasaisesti koko 2010-luvun. Ajanjakso merkitsi toipumista finanssikriisistä, uuden suunnan etsimistä Nokia-vetoisen talouden jälkeen ja niin sanotun startup-ilmiön vahvaa nousua. Talouden uudet megatrendit, erityisesti digitalisaatio, tarjosivat yrittäjille ja yrityksille uusia mahdollisuuksia yritystoiminnan perustamiseen, kilpailuedun vahvistamiseen ja liiketoiminnan voimakkaaseen kasvuun. Kuitenkin viime vuosina talouteen on muodostunut uusia epävarmuustekijöitä. Koronapandemian seurauksena työttömyys kasvoi ja yritysten suhdannenäkymät laskivat ennätyksellisen alas. Lisäksi tarjontaketjujen ongelmat, osaavan työvoiman saatavuus ja inflaation yllättävä kasvu ovat tuoneet haasteita yritystoiminnalle. Viimeisten vuosien aikana kasvuyritysten määrä on Suomessa kääntynyt laskuun.

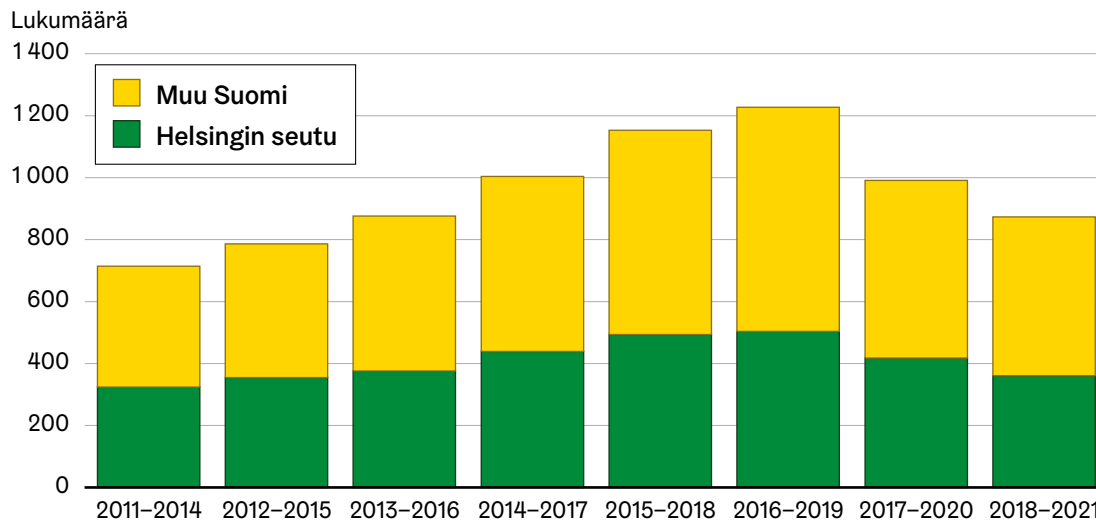
Vuodesta 2011 alkaneesta kasvukaudesta vuoden 2021 kasvukauden loppuun saakka kasvuyritysten määrä on vaihdellut koko maassa noin 700 ja 1 200 kasvuyrityksen välillä (Kuvio 1). Viimeisimmällä kasvukaudella 2018–2021 koko maassa oli virallisen määrittelyn mukaan 873 kasvuyritystä. Suomen yritys-kannasta kasvuyrityksiä oli noin 4,5 prosenttia (vähintään 10 hengen yritykset)⁴. Kasvuyritykset työllistivät kasvukauden lopussa noin 77 280 henkilöä ja niiden liikevaihto oli hieman yli 18,5 miljardia euroa. Kasvukaudella 2018–2021 syntyi noin 47 800 uutta työpaikkaa ja liikevaihto kasvoi yli 8 miljardia euroa.

Kasvuyritysten määrän nousu näkyy erityisesti 2010-luvun puolivälissä. Vuodesta 2014 alkaneesta kasvukaudesta vuoden 2019 loppuun asti kasvuyritysten määrät kasvoivat vahvasti koko maassa (Kuvio 1). Helsingin seudulla kasvukauden 2011–2014 lopussa toimi noin 300 kasvuyritystä, kun niitä muualla maassa oli hieman alle 400. Kasvukauden 2016–2019 lopussa koko maassa oli yhteensä 1 227 kasvuyritystä, josta Helsingin seudulla toimi yli 500. Viimeisten kahden kasvukauden osalta vuosien 2017–2021 välissä kasvuyritysten määrä kuitenkin laski koko maassa. Syy negatiiviseen kehitykseen on erityisesti koronapandemia. Sen myötä vuonna 2020 BKT laski noin 2,3 prosenttia ja työttömyys kasvoi keskimäärin 60 prosenttia. Koko maassa kasvuyritysten määrä väheni kasvukaudella 2017–2020 noin 19 prosenttia (-236 yritystä). Helsingin seudulla yritysten määrä laski noin 17 prosenttia (-86 yritystä). Vaikka vuonna 2021 BKT kasvoi jälleen Suomessa noin 3,5 prosenttia, viimeisimmällä kasvukaudella 2018–2021 koko maassa yritysten määrä väheni entisestään noin 12 prosenttia (-118 yritystä) ja Helsingin seudulla vajaat 14 prosenttia (-57 yritystä). Yritysten määrän laskussa viimeisimmän kauden osalta näkyy todennäköisesti edelleen koronapandemian vaikutus ja talouden epävarmuudet muun muassa tarjontaketjujen häiriöiden myötä⁵.

4 Suomessa toimi vuoden 2021 lopussa yhteensä 377 063 yritystä. Näistä vain noin viisi prosenttia oli vähintään 10 hengen yrityksiä (yhteensä 19 177 yritystä). Nämä yritykset työllistivät kuitenkin 75 prosenttia yksityisen sektorin henkilöstöstä (1 032 173 henkeä) ja niiden yhteen laskettu vuosittainen liikevaihto oli noin 67 prosenttia koko maan yksityisen sektorin liikevaihdosta (noin 315 miljardia euroa).

5 On syytä myös huomioda, että Tilastokeskus on uudistanut ja tarkentanut uusimman kasvukauden osalta yritystietokannan laskentamenetelmää tulorekisteriä käyttäen, mikä on vähentänyt koko yritystietokannan henkilöstön ja nostanut palkkasumman määrää (Liite 1).

Kuvio 1. Kasvuyritysten määrän kehitys Helsingin seudulla ja muualla Suomessa kasvukausien välillä vuodesta 2011 vuoteen 2021. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

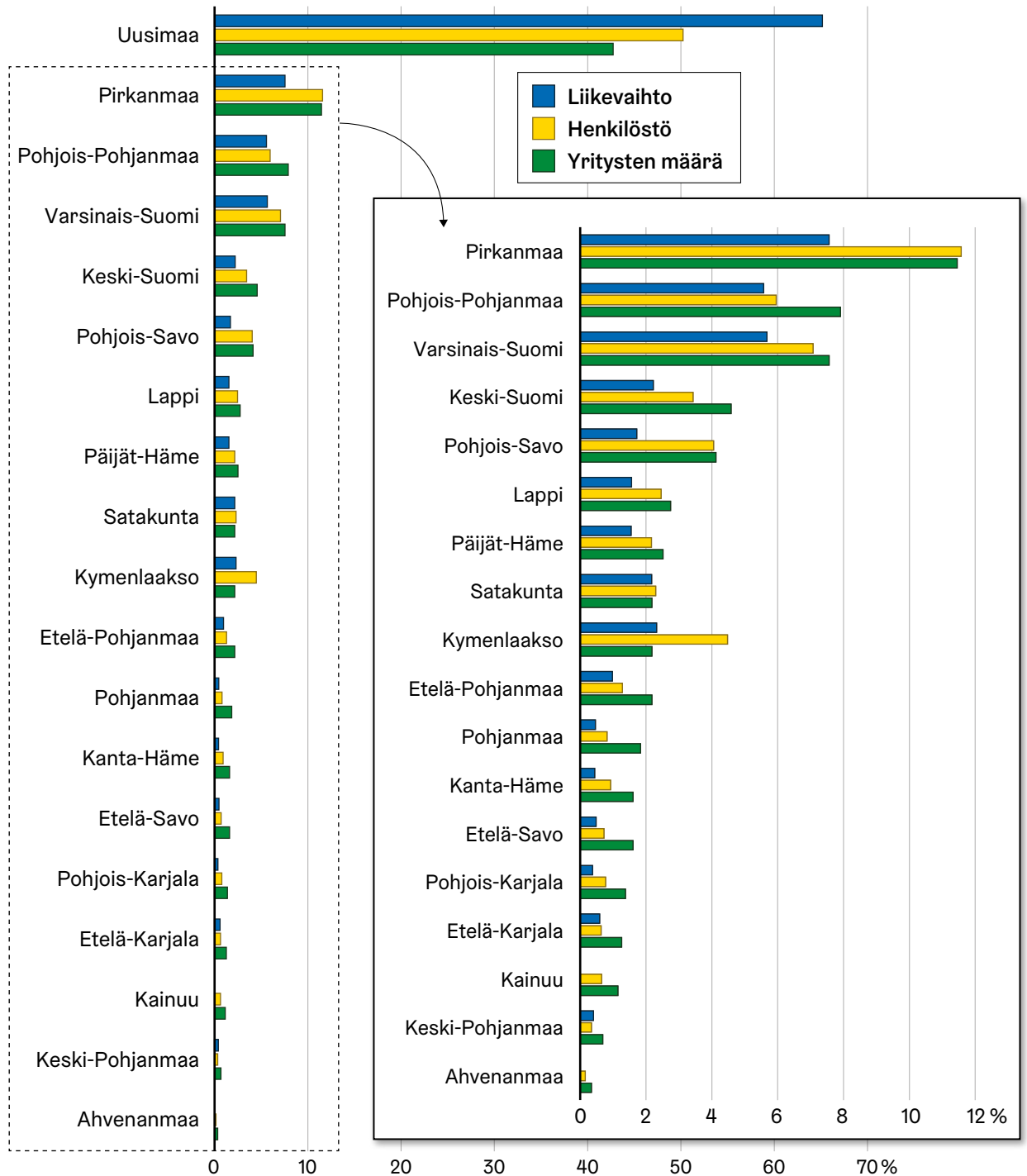

3.1. Yleiskuva kasvuyrityksistä ja kasvun taustatekijöistä

Suomessa kasvuyritykset ovat keskittyneet väestömäärältään suurimpiin maakuntiin, joissa sijaitsevat myös maan suurimmat kaupungit. Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Pirkanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla toimii melkein 70 prosenttia maan kasvuyrityksistä⁶. Jopa 13 maakunnassa toimi viimeisimmällä kasvukaudella alle 3 prosenttia Suomen kaikista kasvuyrityksistä (Kuvio 2). Uusimaa on merkittävin kasvuyritysten sijaintimaakunta: Noin 42,7 prosenttia kasvuyrityksistä toimi Uudellamaalla (373 kasvuyritystä). Ainoastaan Pirkanmaa pääsee lähelle Uudenmaan painoarvoa noin 11,5 prosentin osuudella kaikista maan kasvuyrityksistä (100 kasvuyritystä). Pirkanmaan jälkeen tulevat alle 8 prosentin osuuksilla Pohjois-Pohjanmaa (69 kasvuyritystä) ja Varsinais-Suomi (66 kasvuyritystä).

⁶ Samalla kasvuyrityksellä saattaa kuitenkin olla toimipaikkoja myös toisissa maakunnissa. Kasvuyrityksen sijainti määritellään kasvukauden alun henkilöstöltään suurimman toimipaikan sijainnin perusteella (Liite 1).

Kuvio 2. Kasvuyritysten liikevaihto, henkilöstö ja määrä maakunnittain (%), 2018–2021. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

Suurimpien maakuntien ja niihin sijoittuvien kaupunkien – Helsinki, Turku, Oulu ja Tampere – taloudellinen painoarvo tulee esille henkilöstömäärän ja liikevaihdon osuukseen kautta. Näiden kaupunkien maakuntien osuudet koko maan kasvuyritysten henkilöstöstä ovat melkein 75 prosenttia. Neljän suurimman maakunnan yhteenlaskettu liikevaihto-osuus on puolestaan lähes 84 prosenttia. Keskittyneisyydestä kertoo sekin, että pelkästään Uudellamaalla toimivien kasvuyritysten liikevaihto oli noin 65 prosenttia ja henkilöstö yli 50 prosenttia koko maan kasvuyritysten osuuksista kasvukauden 2018–2021 lopussa (Kuvio 2). Kasvuyritysten määrän mukaan arvioiden neljän suurimman maakunnan ja erityisesti Uudenmaan painoarvo oli siis reilusti kokoaan suurempi henkilöstön ja liikevaihdon osalta. Syy tälle voi olla toimialarakenteessa ja korkean

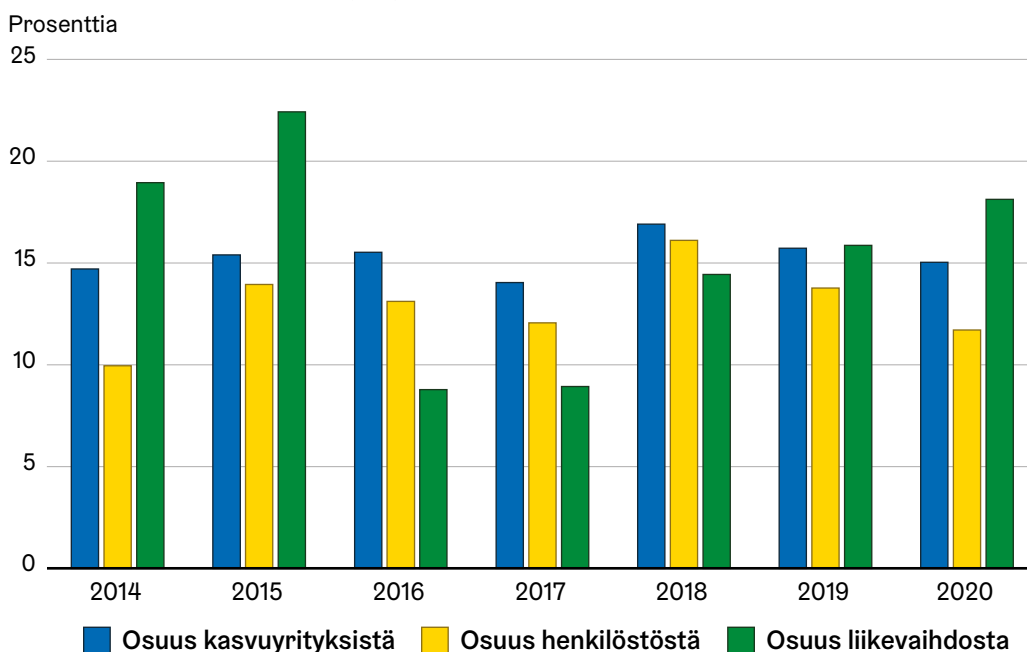

osaamistason yritysten keskittymisessä Uudellemaalle, mikä näkyy liikevaihdoltaan ja työllisyysvaikutukseltaan merkittävimpien kasvuyritysten sijoittumisessa alueelle.

Kasvuyritysten osalta tärkeää on nuorten kasvuyritysten suhde kaikkiin kasvuyrityksiin. Nuorilla kasvuyrityksillä tarkoitetaan määritelmällisesti alle viisi vuotta toimineita kasvuyrityksiä. Suomessa nuorten kasvuyritysten osuudet kaikista kasvuyrityksistä kasvukausien lopussa ovat pysyneet melko vakaina, noin 15 prosentissa (Kuvio 3)⁷. Nuorten kasvuyritysten läsnäolo on oleellista yrityssektorin uudistumisen kannalta. Niiden kautta usein täysin uudet liiketoimintaideat tuodaan markkinoille testattavaksi. Myös nuorten kasvuyritysten olemassa olo kertoo mahdollisuudesta perustaa yrityksiä ja luoda uutta liiketoimintaa. Kasvukauden lopun henkilöstö ja liikevaihto kertovat puolestaan nuorten kasvuyritysten painoarvosta suhteessa kaikkiin kasvuyrityksiin. Nuorten kasvuyritysten henkilöstön osuus on vaihdellut noin 10–15 prosentin välillä kaikista kasvuyrityksistä. Nuorten kasvuyritysten liikevaihdon osuudet kaikista kasvuyrityksistä ovat kohdanneet voimakkainta vaihtelua, alle 10 prosentista (kasvukausien 2013–2016 ja 2014–2017 loput) yli 20 prosenttiin (kasvukausi 2012–2015). Vaihtelua saattaa selittää pelkästään ajalliset vaihtelut nuorten kasvuyritysten perustamisessa sekä näiden liiketoimintaideoiden menestyksessä. Lisäksi 2000-luvun merkittävät tapahtumat, kuten Nokian myynti Microsoftille ja finanssikriisi, vapauttivat osaavaa työvoimaa ja toivat kannustimia perustaa uutta teknologiapohjaista yritystoimintaa. Nämä saattavat näkyä kasvukauden 2012–2015 nuorten kasvuyritysten luvuissa.

Uusien luotujen työpaikkojen osalta nuorten kasvuyritysten osuudet kaikista kasvuyrityksistä ovat vaihdelleet kasvukausien välillä noin 10–16 prosentin välillä, mikä tarkoittaa kasvukauden kokonaistyöllisyyden lisäyksestä riippuen 3 000–11 000 työpaikkaa. Uuden liikevaihdon lisäyksen osuudet kasvukausien aikana ovat vaihdelleet työpaikkojen lisäystä enemmän, alle 10 prosentista noin 30 prosenttiin kaikista kasvuyrityksistä. Euromääräisesti tämä tarkoittaa vaihtelua 800 miljoonan euron ja yli 2,2 miljardin euron välillä. Huippukasvukausi oli 2011–2014, minkä aikana nuorten yritysten liikevaihto kasvoi yli 2,2 miljardia euroa, mikä vastasi noin 31 prosenttia kaikkien kasvuyritysten liikevaihdon lisäyksestä kyseisen kasvukauden aikana.

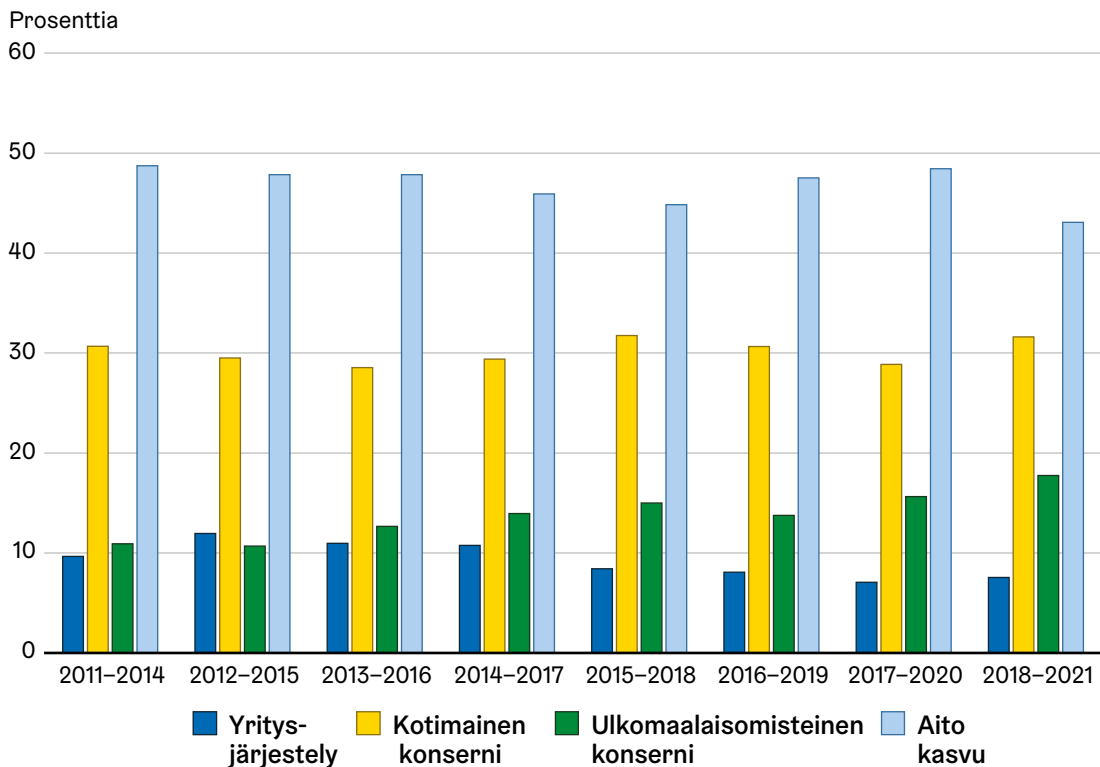
Kuvio 3. Nuorten kasvuyritysten lukumäärien, henkilöstön ja liikevaihdon osuudet kaikista kasvuyrityksistä kasvukauden lopussa. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

⁷ Aineistossa ei ollut saatavilla tarkempaa aluejakoa ja viimeinen kasvukausi, 2018–2021, puuttui aineistosta.

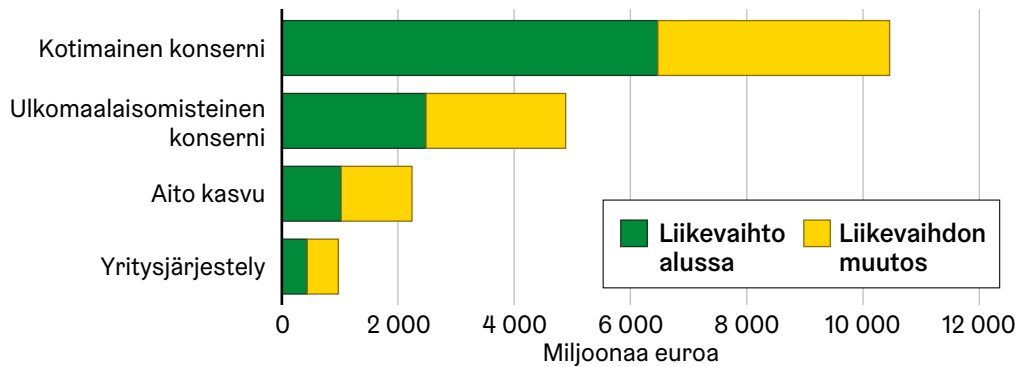
Koko maan kasvuyrityskannassa kasvun taustatekijät kuvaavat yrityksen taustalla olevia omistusjärjestelyitä (Kuvio 4). Yritysjärjestelyt viittaavat siihen, että yrityksen omistusrakennetta muutetaan tai osa sen liiketoiminnasta siirtyy toiseen yritykseen. Aidon kasvun yrityksillä tarkoitetaan yrityksiä, joilla ei ole omistussuhdetta ulkopuoliseen konsernitahoon tai ne eivät ole yritysjärjestelyiden piirissä. Kotimainen ja ulkomainen konserni viittavat puolestaan yrityksen konsernisuhteeseen. Vuodesta 2011 alkaneesta kasvukaudesta viimeisimpään, vuonna 2021 päättyneeseen kasvukauteen, kasvun taustatekijöiden osuudet ovat pysyneet pääasiassa melko tasaisina koko maassa. Aidon kasvun yritysten määrät ovat vaihdelleet yli 40 prosentista vajaan 50 prosenttiin. Kotimaisten konsernien osuudet ovat puolestaan olleet noin 30 prosenttia. Selkein muutos omistuspohjassa näkyy ulkomaisia konsernisuhteita omaavien kasvuyritysten osuuden kasvussa kasvukauden 2011–2014 noin 10 prosentista viimeisimmän kasvukauden vajaan 20 prosenttiin. Muutosta voi selittää suomalaisen yrityskehityksen kansainvälistyminen etenkin suurissa seutukunnissa (Mikkola & Aalto, 2023)

Kuvio 4. Kasvuyritysten määrä (%) kasvun taustatekijöiden mukaan.
Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

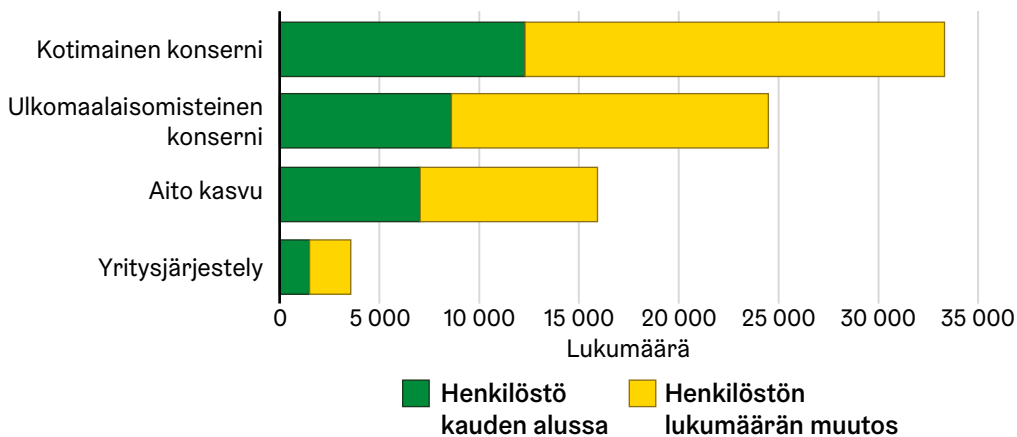
Kotimaisiin konserneihin kytköksissä olevat kasvuyritykset ovat liikevaihdolla ja sen lisäyksen määrällä mitattuna selvästi muita suurempia (Kuvio 5). Kotimaisten konsernien lähtöliikevaihto kasvukauden alussa vuonna 2018 (noin 6,4 miljardia euroa) oli suurempi kuin muiden kasvuyritysten liikevaihdon lähtömäärät yhteensä (alle 4 miljardia euroa). Kasvuyritykset osana kotimaisia konserneja tuottivat myös uutta liikevaihtoa vajaan 4 miljardia euroa. Ulkomaisiin konserneihin kytköksissä olevien kasvuyritysten liikevaihdolla mitattu kokoluokka kasvukauden alussa oli noin 2,5 miljardia euroa. Ne lisäsivät liikevaihtoa noin 2,4 miljardin euron edestä. Aidon kasvun yritykset lähtivät noin yhden miljardin liikevaihdosta ja lisäystä tuli yli 1,2 miljardia euroa. Liikevaihdon kasvu oli siis suhteellisesti suurinta muissa kuin kotimaisiin konserneihin kytköksissä olevissa kasvuyrityksissä, vaikka kotimaisten konsernien kasvuyritykset olivat taloudelliselta painoarvoltaan merkityksellisimpiä muihin verrattuna.

Kuvio 5. Kasvuyritysten liikevaihto alussa ja liikevaihdon lisäys kasvun taustatekijöiden mukaan (milj. €), 2018–2021. Aineistolähde: SVT (2023).
Kasvuyritykset

Viimeisimmällä kasvukaudella kotimaisessa konsernisuhteessa olevien kasvuyritysten henkilöstön kasvu oli myös voimakkainta (Kuvio 6). Kasvukauden alussa henkilöstö oli noin 12 300 henkilöä ja kasvukauden aikana työllisyys kasvoi jopa noin 21 100 henkilöllä. Ulkomaissa konsernisuhteessa olevat yritykset kasvattivat henkilöstöään noin 16 000 henkilöllä. Aidon kasvun yritykset lähtivät liikkeelle reilusta 7 000 henkilöstöllä ja kasvattivat sitä melkein 9 000 henkilöllä. Johtopäätöksenä voidaan todetata, että vaikka kasvuyrityskannassa aidon kasvun yritykset muodostavat suurimman osuuden, kotimaisen ja ulkomaisen konsernisuhteen omaavat kasvuyritykset ovat taloudelliselta painoarvoltaan merkittävimpiä. Tämä voi johtua konsernisuhteen antamasta mahdollisuudesta kasvattaa liiketoimintaa hyödyntämällä konsernin tarjoamia liiketoimintamahdollisuuksia. Usein lupaavat yritykset voivat myös jo toimintansa alkuvaiheissa päätyä osaksi laajempia konserneja yritysostojen myötä ja skaalata vasta tämän jälkeen liiketoimintaansa emoyhtiön tuella.

Kuvio 6. Kasvuyritysten alun henkilöstö ja henkilöstön lisäys kasvun taustatekijöiden mukaan, 2018–2021. Aineistolähde: SVT (2023).
Kasvuyritykset

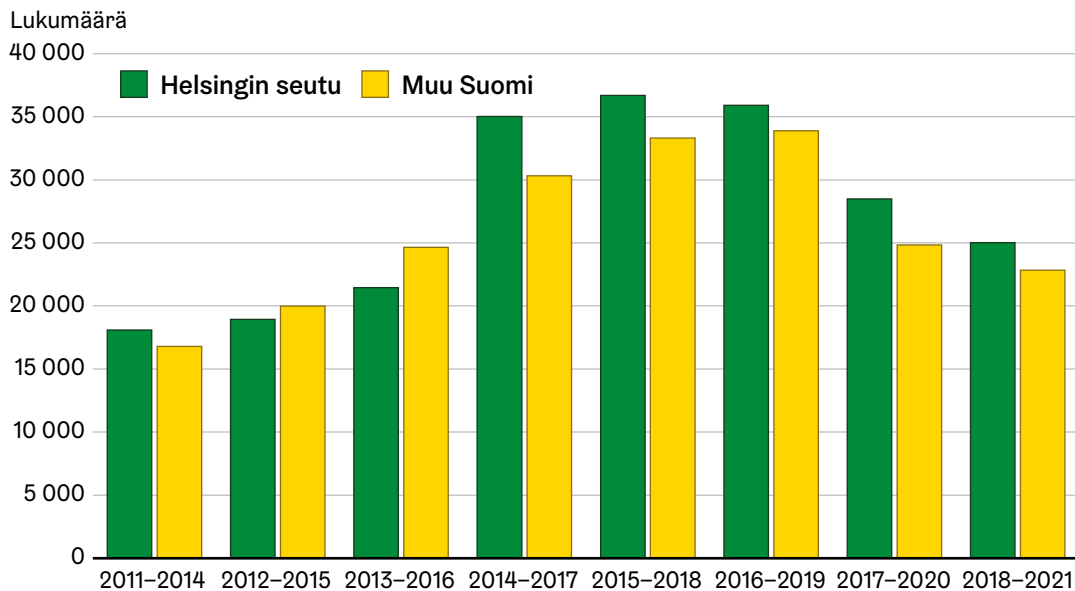
3.2. Helsingin seudun kasvuyritykset

Helsingin seudun kasvuyritysten taloudellinen painoarvo on selkeästi merkittävin Suomessa. Helsingin seudulla toimi kasvukaudella 2018–2021 yhteensä 361 kasvuyritystä. Niiden yhteenlaskettu henkilöstö kasvukauden lopussa oli noin 38 000 työntekijää ja liikevaihto noin 12 miljardia euroa. Helsingin seutu vastasi siis noin 64 prosentista koko maan kasvuyritysten liikevaihdosta ja noin 50 prosentista henkilöstöstä. Helsingin

gin seudun kasvuyritysten määrä on vaihdellut noin 300–500 yrityksen välillä kasvukaudesta riippuen (Kuvio 1).

Kasvuyritysten yksi merkittävimmistä vaikutuksista taloudelle on työllisyyden kasvu. Helsingin seudulla kasvuyrityksiin on vuodesta 2011 vuoteen 2021 asti eri kasvukausina syntynyt noin puolet koko maan kasvuyritysten uusista työpaikoista (Kuvio 7)⁸. Kasvukauden 2013–2016 jälkeen Helsingin seudun kasvuyritysten henkilöstön määrän lisäys on ylittänyt muun Suomen kasvuyritysten työllisyyden lisäyksen määrän. Kasvukauden 2017–2020 aikana kasvuyritysten henkilöstön määrän lisäys oli vähäisempää kuin aikaisempina mittauskausina, mikä voi selittyä koronapandemian vaikutuksella talouteen. Pandemia lisäsi merkittävästi työttömyyttä koko maassa. Viimeisimmän kasvukauden (2018–2021) osalta uusien työpaikkojen lisäyksen lasku saattaa edelleen heijastella koronapandemian vaikutuksia.

Kuvio 7. Henkilöstön määrän lisäys kasvukausien aikana Helsingin seudulla ja muualla Suomessa. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

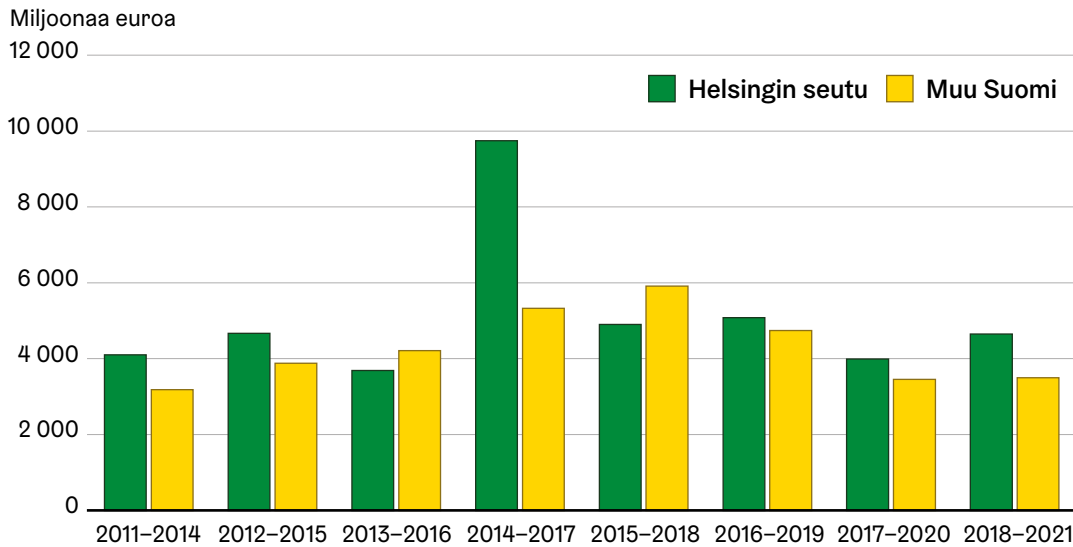
Liikevaihdon määrän lisäys koskee liikevaihdon kasvua kasvuyrityksissä. Se mitataan kasvukauden alun liikevaihdon määrän ja kasvukauden lopun liikevaihdon määrän erotuksena. On syytä huomioida, että liikevaihdon kasvu ei tarkoita arvonlisäystä, vaan koskee ainoastaan liiketoiminnan voluumia.

Kasvuyritysten liikevaihdon määrän lisäys noudattelee työllisyyden kasvun trendiä vuosien 2011–2020 välillä. Helsingin seudun kasvuyritysten liikevaihdon kasvu kasvukausien aikana on ollut likimain saman suuruinen muun Suomen liikevaihdon lisäyksen kanssa (Kuvio 8). Poikkeuksena kehitykseen oli kasvukausi 2014–2017, jolloin Helsingin seudun kasvuyritysten liikevaihdon lisäys oli melkein kaksi kertaa suurempi kuin muualla Suomessa. Syy tähän voi olla tietotekniikka-alan nousu ja erityisesti peliteollisuuden vahva kasvu, mikä kuvastaa informaatio- ja viestintäalan suurta kasvupotentiaalia ja digitalisaation läpileikkaavaa vaikutusta yritystoiminnassa. Toimialan yrityksistä merkittävä osa toimii Helsingin seudulla.⁹

8 Uusien työpaikkojen määrä koskee työllisyyden kasvua kasvuyrityksissä. Se mitataan kasvukauden alun henkilöstön määrän ja kasvukauden lopun henkilöstön määrän erotuksena kolmen vuoden jakson aikana.

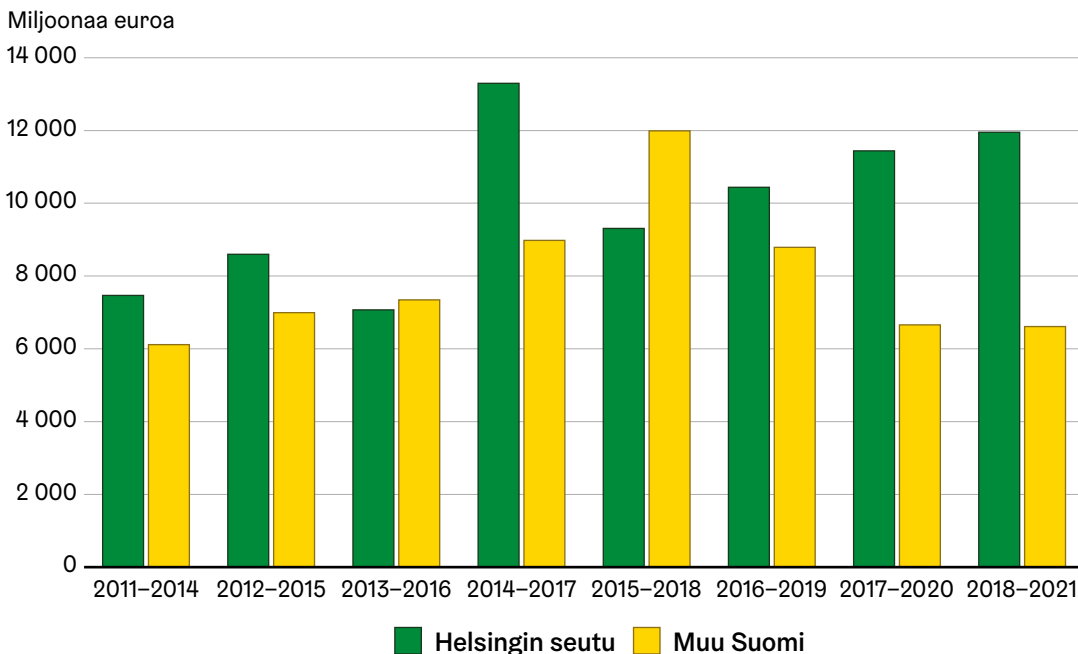
9 Esimerkiksi vuonna 2014 pelkästään videopeliyhtiö Supercellin liikevaihto ylitti 1,5 miljardia euroa <https://arcticstar-tup.com/supercells-2014-net-sales-hit-e1-545-billion/>

Kuvio 8. Liikevaihdon määrän lisäys kasvukausien aikana Helsingin seudulla ja muualla Suomessa. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

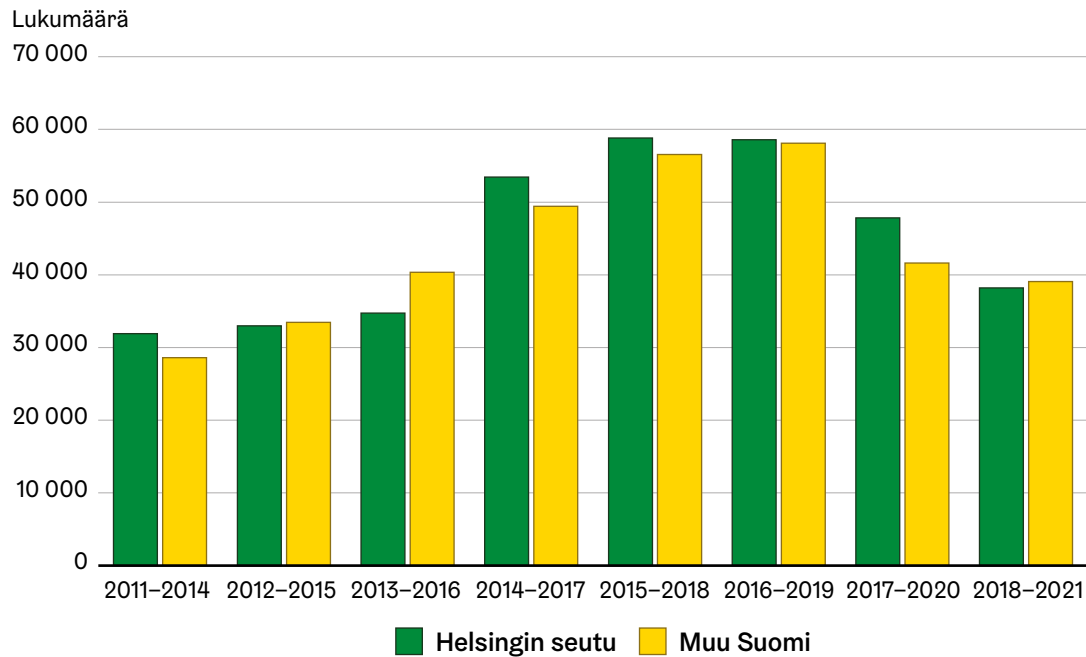
Helsingin seudulla on liikevaihdon osalta havaittavissa myös toinen kiinnostava kehitys. Verrattuna muuhun Suomeen Helsingin seudun kasvuyritysten liikevaihtokehitys on erkaantunut muusta Suomesta (Kuvio 9). Liikevaihdon kokonaismäärä kasvukauden lopussa kuvastaa kasvuyritysten taloudellista painoarvoa. Kehitys näkyy erityisesti kahden viimeisimmän kasvukauden osalta ja kuvastaa Helsingin seudun kasvuyritysten taloudellista merkitystä suhteessa muuhun maahan. Asiantilaa saattaavat selittää erityisesti teknologiateollisuus ja tietotekniikka-ala, jotka eivät ole kärsineet pandemiasta samalla tavalla kuin monet muut toimialat. Samalla tämän toimialan yritykset ovat keränneet merkittäviä määriä pääomasijoituksia.

Kuvio 9. Kasvuyritysten liikevaihto kasvukausien lopussa Helsingin seudulla ja muualla Suomessa (milj. euroa). Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

Henkilöstömäärissä ei ole havaittavissa samanlaista kehitystä kuin liikevaihdossa (Kuvio 10). Helsingin seudun henkilöstömäärät kasvukausien lopussa mitatut muutokset ovat tasaisesti vastanneet muuta Suomea, mikä näkyy myös Uudenmaan noin 50 prosentin osuudessa koko maan kasvuyritysten henkilöstöstä viimeisimmän kasvukauden osalta (vrt. Kuvio 2). Kasvukauden 2017–2019 jälkeisten kausien henkilöstömäärän väheneminen on todennäköisesti pääosin peräisin koronapandemian vaikutuksesta talouteen.

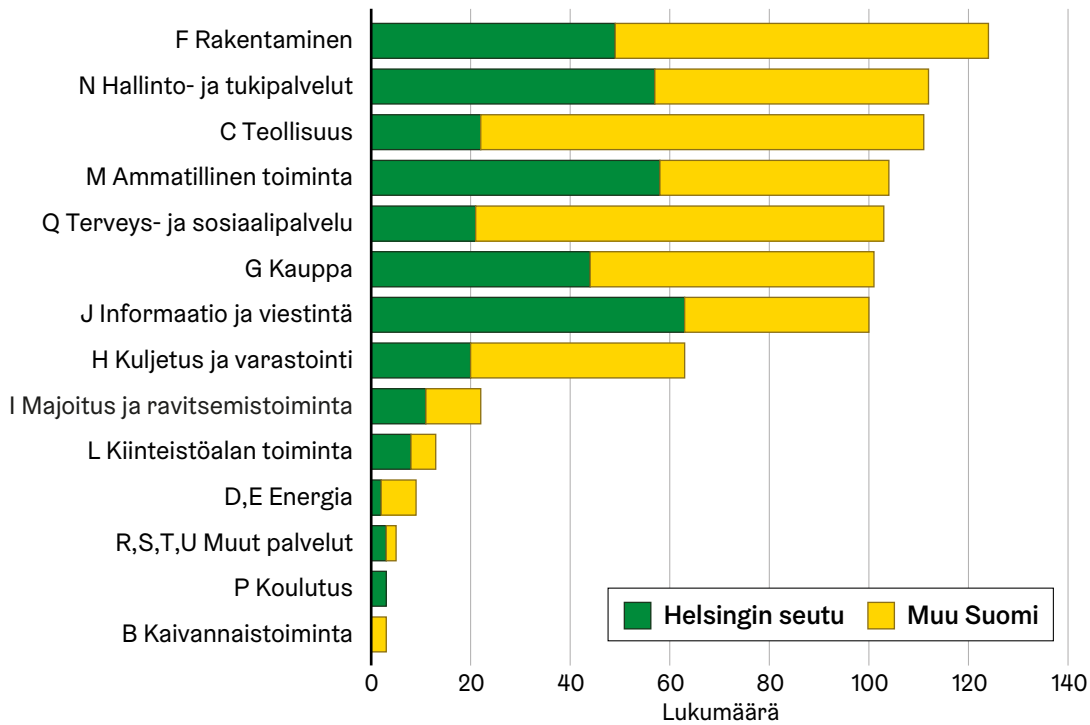
Kuvio 10. Kasvuyritysten henkilöstön määrä kasvukausien lopussa Helsingin seudulla ja muualla Suomessa. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

Suomessa kasvukauden 2018–2021 aikana suurin määrä kasvuyrityksiä toimi rakennusalalla. Sen jälkeen merkittävimmät toimialat yritysten määrällä mitattuna olivat hallinto- ja tukipalvelut sekä teollisuus. Lisäksi terveys- ja sosiaalipalveluissa, ammatillisessa, tieteellisessä ja teknisessä toiminnassa, informaatio- ja viestintäalalla sekä kaupan alalla oli jokaisessa viimeisimmällä kasvukaudella noin 100 kasvuyritystä (Kuvio 11)¹⁰. Helsingin seudun ja muun Suomen välillä on myös selkeitä eroja. Informaatio- ja viestintäalan yrityksistä 63 prosenttia, kiinteistöalan yrityksistä 62 prosenttia ja ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan yrityksistä 56 prosenttia sijaitsi Helsingin seudulla. Muualla Suomessa eniten kasvuyrityksiä suhteessa Helsingin seutuun oli terveys- ja sosiaalipalveluissa sekä teollisuudessa. Näillä molemmilla noin 80 prosenttia kaikkiaan maan kasvuyrityksistä toimi Helsingin seudun ulkopuolella. Myös noin 68 prosenttia kuljetuksen ja varastoinnin alan yrityksistä sijoittui Helsingin seudun ulkopuolella.

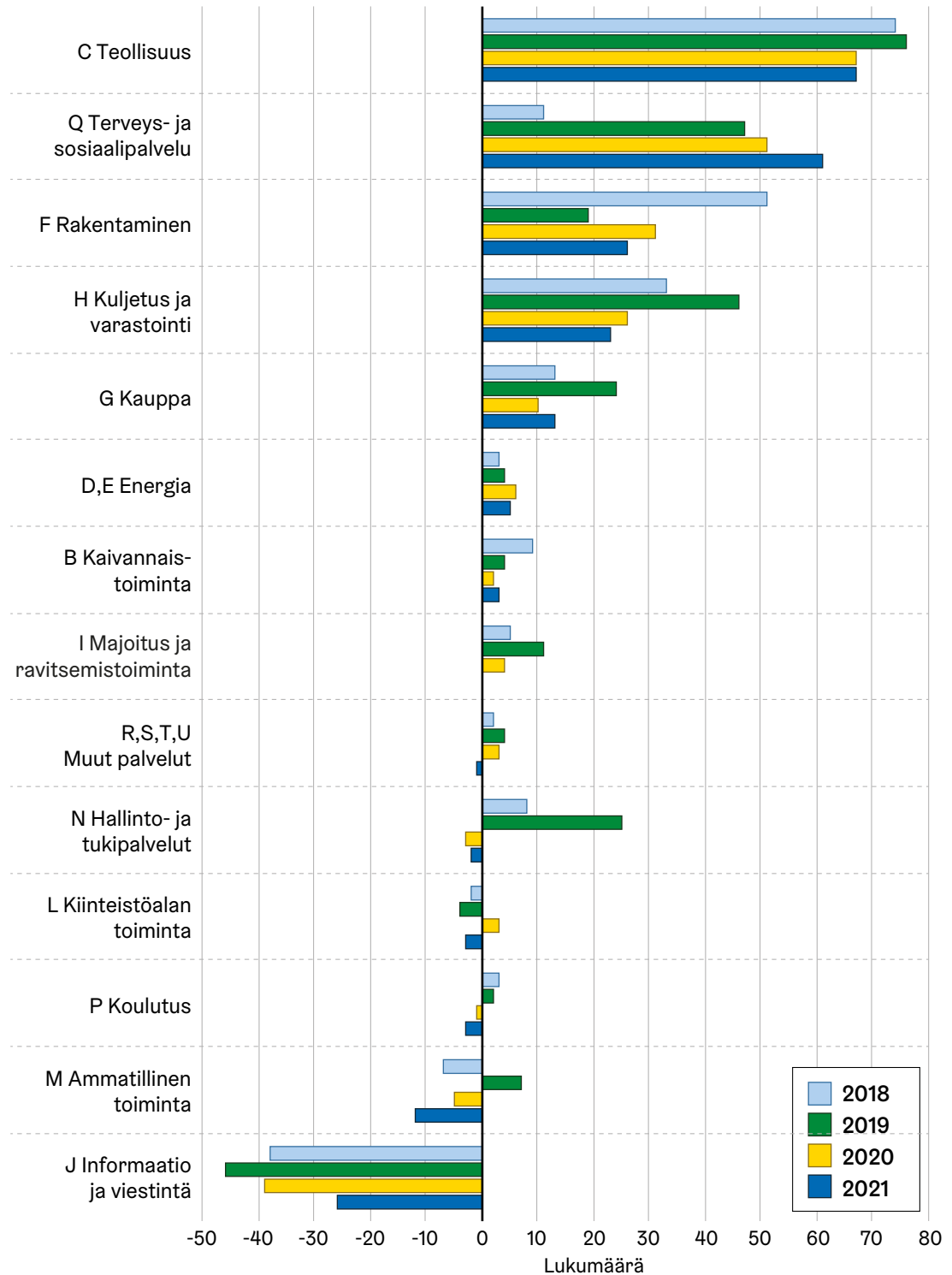
¹⁰Helsingin seudun toimialarakenteen ajallinen ja rakenteellinen kehitys eritellään tarkemmin osiossa 4.2.

Kuvio 11. Kasvuyritysten määrä toimialoittain Helsingin seudulla ja muualla Suomessa, 2018–2021. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

Kasvuyritysten toimialajakauma muun Suomen ja Helsingin seudun välillä on pysynyt melko vakaana, vaikka yksittäisten toimialojen suhteen on tapahtunut kehitystä ajan kuluessa (Kuvio 12). Terveys- ja sosiaalipalveluiden kasvuyritysten määrä on kasvukaudesta 2015–2018 alkaen kasvanut muualla Suomessa enemmän kuin Helsingin seudulla. Kuljetuksen ja varastoinnin sekä teollisuuden toimialoilla muu Suomi on puolestaan hieman menettänyt osuuttaan suhteessa Helsingin seutuun. Helsingin seudulla hallinto- ja tukipalveluiden kokonaisyritysmäärä on kääntynyt muuta maata suuremmaksi viimeisen kahden kasvukauden aikana. Helsinki on toisaalta menettänyt hieman osuuttaan informaatio- ja viestintäalalla viimeisellä kasvukaudella.

Kuvio 12. Muun Suomen kasvuyritysten lukumäärä vähennettynä Helsingin seudun lukumäärällä eri kasvukausien lopussa. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

Kuviossa 12 positiivinen arvo kertoo kuinka monta kasvuyritystä muualla Suomessa on lukumäärällisesti enemmän kuin Helsingin seudulla ja negatiivinen arvo puolestaan kertoo, että Helsingin seudulla on sen verran lukumäärällisesti enemmän kasvuyrityksiä kuin muualla Suomessa.

4. Kasvuyritysten keskittyminen alueellisesti ja rakenteelliset erot

Kasvuyritykset toimivat pääasiallisesti alueilla, joilta löytyy kasvua varten vaadittavaa osaavaa työvoimaa, asiakkaita ja kuluttajia, tutkimus- ja kehitystoimintaa sekä yritysten välistä yhteistö- ja liiketoimintamahdollisuuksia. Nämä tekijät ovat keskittyneet erityisesti kaupunkiseuduille tai niiden välittömään läheisyyteen. Suomessa kasvuyritysten sijoittumisessa näkyvät edellä mainitut tekijät, sillä yritykset sijoittuvat maan suurimpien kaupunkien seutukuntiin. Kasvukaudella 2018–2021 yli 41 prosenttia kasvuyrityksistä oli keskittynyt Helsingin seudulle. (Taulukko 1). Kasvuyritysten sijoittumisalueina merkittävimmät Helsingin seudun ulkopuoliset seutukunnat olivat Tampereen (10,4 prosenttia), Turun (5,5 prosenttia), Oulun (5,3 prosenttia) ja Jyväskylän seutukunnat (3,6 prosenttia).

Helsingin seudun osuus koko maan kasvuyritysten liikevaihdosta oli viimeisimmän kasvukauden lopussa huomattavasti suurempi kuin muiden suurien seutukuntien, sillä edes näiden yhteenlasketut osuudet eivät vastaa Helsingin seudun osuuksia (Taulukko 1). Helsingin seudun jälkeen seuraavaksi merkittävin alue oli Tampereen seutukunta, jonka kasvuyritykset vastasivat koko maan kasvuyritysten henkilöstöstä noin 11 prosenttia ja liikevaihdosta hieman alle 7 prosenttia. Oulun seudun ja Turun seudun osuudet olivat noin puolet Tampereen seudun luvuista. Viimeisen kahden kasvukauden aikana Helsingin seudun kasvuyritykset ovat kasvattaneet osuuttaan koko maan kasvuyritysten liikevaihdosta melkein 10 prosenttiyksikköä.

Taulukko 1. Suurimpien seutukuntien suhteelliset osuudet (prosenttia) yritysten määrässä, henkilöstössä ja liikevaihdossa verrattuna koko maan lukemiin vuoden 2021 lopussa. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

Suhteellinen osuus koko maasta, %	Yritysten määrä	Henkilöstö	Liikevaihto
Helsinki	41,35	49,42	64,38
Tampere	10,42	10,93	6,89
Turku	5,50	5,71	4,26
Oulu	5,27	4,44	4,35
Jyväskylä	3,55	3,01	2,00

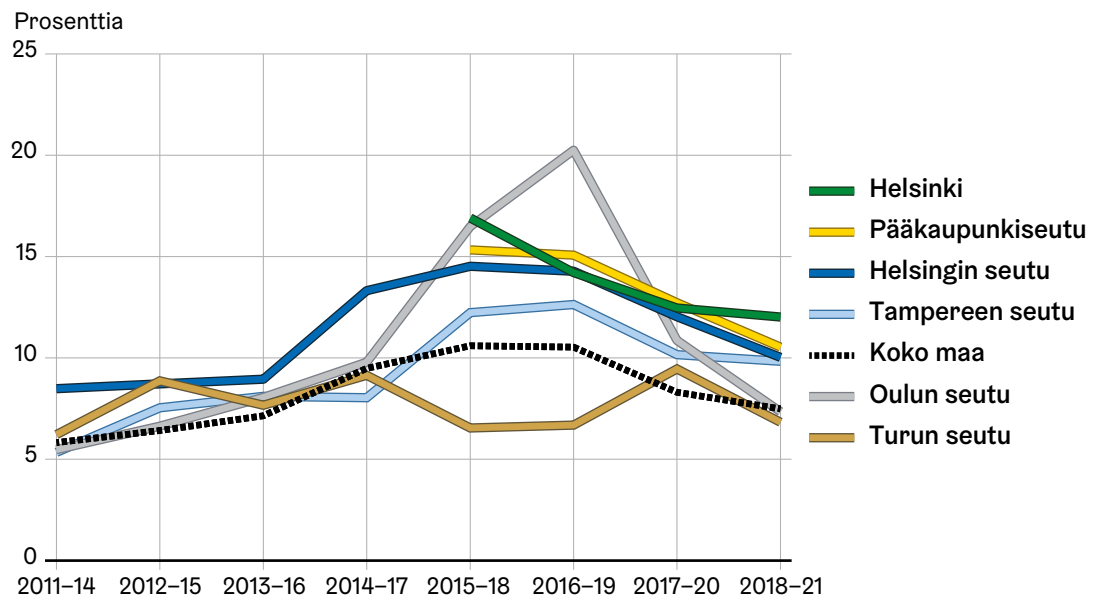
Suurimpien seutukuntien välistä vertailua helpottaa kasvuyritystilastojen suhteuttaminen alueen muuhun yrityskantaan. Helsingin seudun taloudellinen painoarvo suhteessa muuhun maahan on omaa luokkaansa. Vuonna 2021 koko maan reilusta miljoonasta yksityisen sektorin työntekijästä noin 35 prosenttia työskenteli Helsingin seudulla. Yksinomaan Helsingin kaupungin osuus koko maan yksityisen sektorin henkilöstöstä oli 19 prosenttia. Helsingissä sijaitsevilla yrityksillä työskentelee reilusti yli kaksinkertainen määrä henkilöstöä verrattuna seuraavaksi suurimpaan Tampereen seutukuntaan nähden. Yli 10 hengen yritysten tarkastelu osoittaa, että Helsingin seudulla työskenteli 37 prosenttia tämän kokoluokan yritysten henkilöstöstä vuonna 2021.

Vajaat viisi prosenttia koko maan vähintään 10 henkeä työllistävästä yrityksistä oli virallisen määritelmän täyttäviä kasvuyrityksiä vuonna 2021. Kasvuyrityksissä työskentelevän henkilöstön osuus on ollut parhaimmillaan yli 10 prosenttia vuosina 2018 ja 2019. Seutukuntavertailussa Helsingin seutu on pääsääntöisesti pärjännyt henkilöstöosuudessa muuta maata paremmin – Helsingin seudulla kasvuyritysten henkilöstöosuus

muun vähintään 10 henkeä työllistävän yrityskentän henkilöstöstä on liikkunut 10–15 prosentin välimaastossa kasvukauden 2017 lopusta saakka (Kuvio 13). Muilla seutukunnilla kasvuyritysten henkilöstöosuus on pääsääntöisesti ollut matalampi, mikä kertoo Helsingin seudun otollisuudesta kasvuyritysten toimintaympäristönä.

Kasvuyrityksissä työskentelevien osuus on Helsingissä korkea, kun sitä verrataan muuhun Helsingin seutuun ja muuhun pääkaupunkiseutuun. Tilastojen perusteella Helsinki on Helsingin seudun vetovoimaisin kunta kasvuyrittäjyydelle ja Helsingin seutu on vetovoimaisin suurista seutukunnista (Kuvio 13). Helsingin seudun ohella koko maan keskiarvon päihittää Tampereen seutu, jossa kasvuyrityksissä työskentelevien osuus on ollut useampana vuonna yli 10 prosenttia. Koronavuodet eivät toistaiseksi ole aiheuttaneet Tampereen seudulla romahdusta kasvuyritysten henkilöstössä. Kasvukauden 2018–2021 lopulla kasvuyrityksissä työskenteli Tampereen seudulla noin 8 400 henkeä, mikä oli vain reilut 2 000 henkeä vähemmän kuin parhaimmillaan kasvukaudella 2015–2018.

Kuvio 13. Kasvuyrityksissä työskentelevien osuus kaikista vähintään 10 hengen yrityksistä. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset.

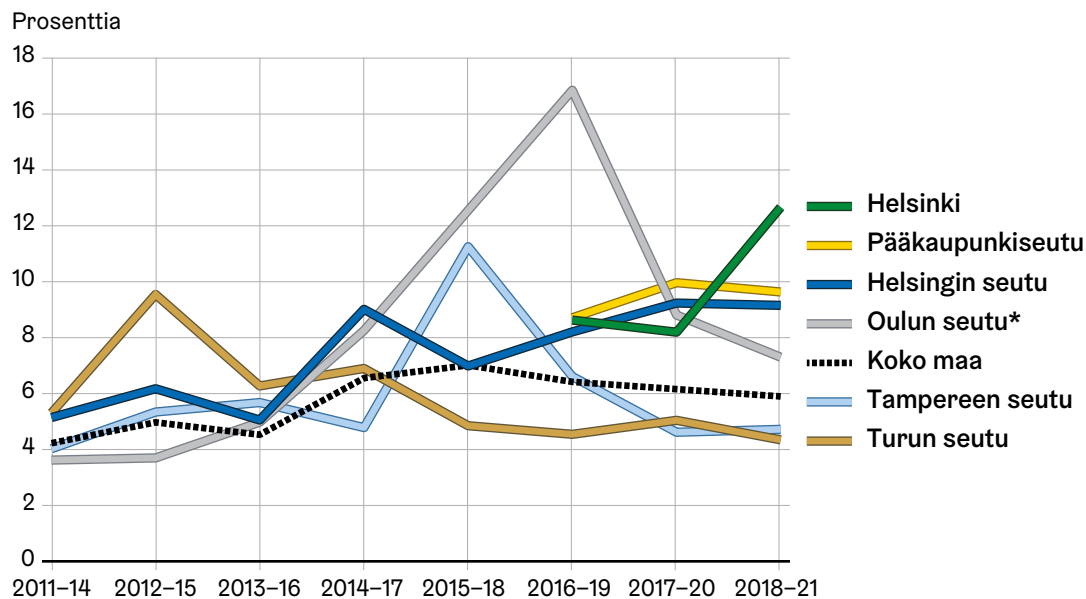
Turun seudulla kasvuyrityksissä työskentelevien määrä on vaihdellut 2010-luvulla noin 4 000:sta reiluun 6 000:een kasvukautta kohden, ja kasvuyrityksissä työskentelevien osuus on ollut monesti alhaisempi muuhun maahan verrattuna. Oulun seudulla kasvuyrityksissä työskentelevien osuus muusta verrannollisesta yrityskannasta oli ennätyksellisesti yli 20 prosenttia kasvukauden 2016–2019 lopulla. Tilannetta saattaa selittää yhden tai muutaman teknologiateollisuuden alan kasvuyrityksen erityisen vahva kasvu 2010-luvun loppupuolella. Alueella kasvuyrityksissä työskentelevien lukumäärä nelinkertaistui vuosina 2014–2019 parhaimmillaan miltei 10 000 henkeen. Viimeisten kahden kasvukauden aikana kasvuyrityksissä työskentelevä henkilöstö on kuitenkin vähentynyt noin 3 400 henkeen samalla kun kasvuyrityksissä työskentelevän henkilöstön osuus muuhun vähintään 10 henkeä työllistävien yritysten henkilöstöön on laskenut alle koko maan keskiarvon.

Vähintään 10 henkeä työllistävien yritysten kokonaisliikevaihto Suomessa oli noin 315 miljardia euroa vuonna 2021. Tästä summasta kasvuyritysten osuus oli vajaat 19 miljardia euroa kasvukauden 2018–2021 lopussa, jolloin kasvuyritysten osuus koko maan vähintään 10 henkeä työllistävän yrityskentän liikevaihdosta oli noin 5,9 prosent-

tia. Vuodesta 2014 lähtien tämä osuus on vaihdellut noin neljän ja seitsemän prosentin välillä (Kuvio 14).

Helsingin seudulla kasvuyritysten osuus muusta vähintään 10 henkeä työllistävästä yrityskannasta on lisääntynyt vuodesta 2014 lähtien eikä suhdeluku näytä romahtaneen viimeisen kahden vuoden aikana. Kasvukausi 2018–2021 oli etenkin Helsingin kaupungin osalta ennätysellinen, sillä kasvuyritysten tuottama liikevaihto nousi edellisvuoden 5,2 miljardista eurosta 8,3 miljardiin euroon. Samalla kun muiden Helsingissä toimivien yritysten kokonaisliikevaihto hieman laski edellisvuodesta, kasvuyritysten liikevaihto nousi ennätyslukemiin ja nosti samalla kasvuyritysten osuuden vähintään 10 henkeä työllistävän yrityskannan tuottamasta liikevaihdosta noin 12,7 prosenttiin. Helsingin osuus koko maan kasvuyritysten liikevaihdosta oli vuoden 2021 lopussa noin 45 prosenttia. Kasvuyritysten voimakas keskittyminen Helsinkiin käy ilmi kaikki yritykset huomioivasta vertailusta: Kasvuyritysten liikevaihtoa kuvaava suhdeluku (Helsingin osuus 45 %) on huomattavasti korkeampi kuin Helsingissä toimivien vähintään 10 henkeä työllistävien yritysten liikevaihdon suhdeluku koko maan vastaavista yrityksistä (20,8 %).

Kuvio 14. Kasvuyritysten liikevaihdon osuus kaikista vähintään 10 hengen yrityksistä. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

*Oulun seudun puuttuvat kasvuyritysten liikevaihtolukemat kasvukaudelta 2015–2018 on ekstrapoloitu kasvukausien 2014–2017 ja 2016–2019 liikevaihtolukemien keskiarvolla.

Oulun seudun liikevaihtolukemissa näkyy sama ilmiö kuin henkilöstöosuuksissa: alueella oli muutama poikkeuksellisen voimakas kasvukausi ennen 2020-luvun koronavuolia, mutta ennätysellisistä henkilöstö- ja liikevaihtolukemista on tultu reippaasti alas viimeisen parin kasvukauden aikana. Tampereen seudulla kasvuyritysten liikevaihtosuus vähintään 10 henkeä työllistävien yritysten liikevaihdosta on tyypillisesti liikkunut neljän ja kuuden prosentin välillä, pois lukien ennätyskausi 2015–2018, jolloin suhdeluku kävi hetkellisesti yli 11 prosentissa. Viimeisimpinä vuosina kasvuyritysten tuottama liikevaihto on puolittunut vuoden 2018 huipusta (2,6 mrd. €) viimeisimmän kasvukauden vajaaseen 1,3 miljardiin euroon. Tilastojen valossa Helsingin seutu määrittelee yksipuolisesti koko maan kasvuyrityskentän liikevaihtolukemia: alueella toimivien kasvuyritysten kokonaisliikevaihto (12,0 mrd. €) oli viimeisimmän kasvukauden aikana lähes kymmenkertainen maan toiseksi suurimpaan Tampereen seutukuntaan verrattuna.

4.1. Suurimpien seutukuntien kasvuyritysten vaikutus ja toimialarakenne kasvukaudella 2018–2021

Kasvukaudella 2018–2021 suurimpien seutujen välillä on havaittavissa huomattavia eroja taloudellisessa vaikuttavuudessa ja toimialarakenteissa. Helsingin seutu erottuu muista suurimmista seuduista liikevaihdon ja työllisyyden kasvussa. Helsingin seudulla 361 kasvuyritykseen syntyi suurin määrä uusia työpaikkoja ja uutta liikevaihtoa. Seudulla kasvuyritykset loivat uusia työpaikkoja noin 25 000. Liikevaihdon lisäys oli puolestaan noin 4,6 miljardia euroa.

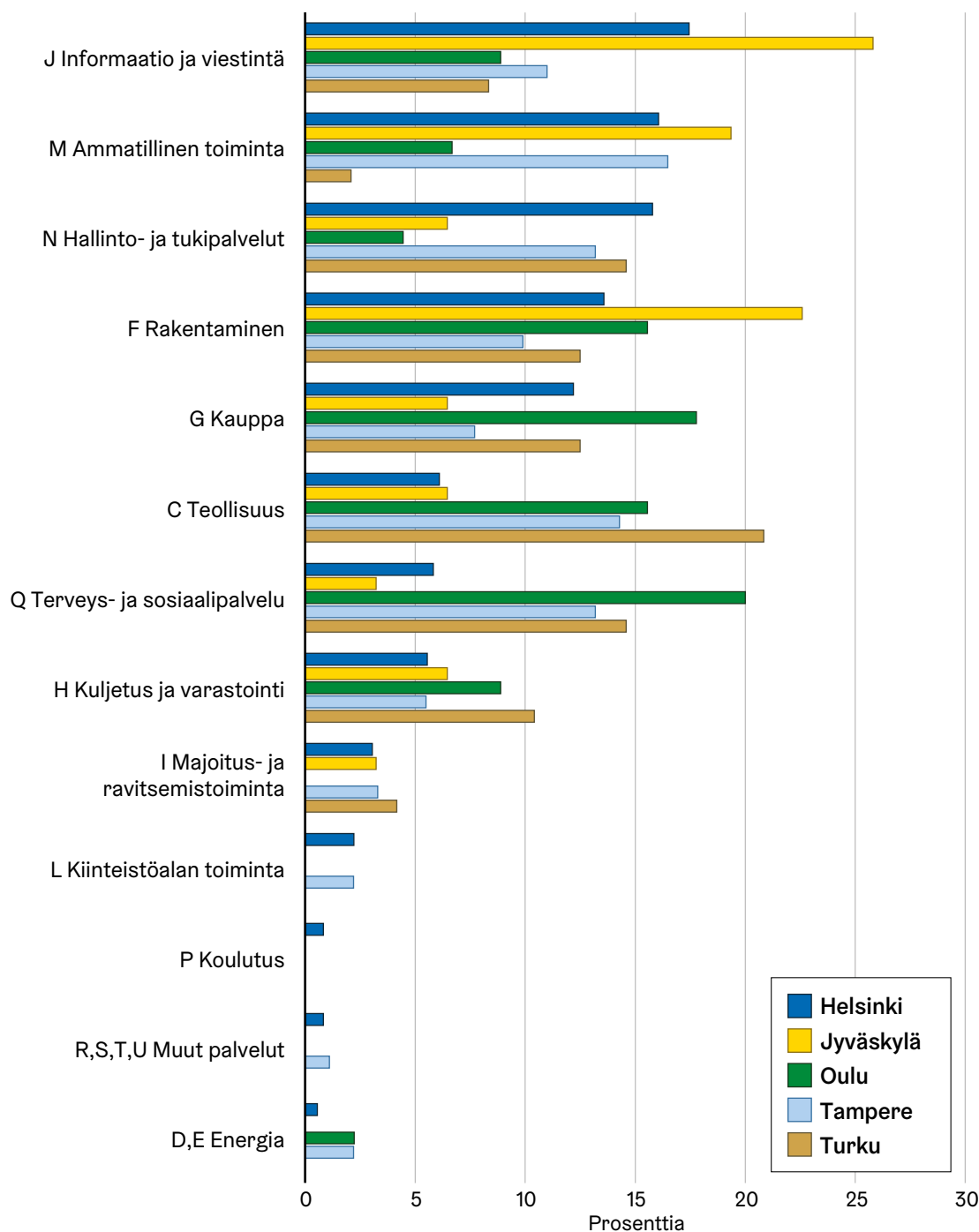
Taloudellisen vaikutuksen osalta seuraavaksi suurimmat seutukunnat olivat huomattavasti vähäisempiä Helsingin seutuun verrattuna. Helsingin seudulla työllisyyden ja liikevaihdon kasvu olivat suurempia kuin muilla suurimmilla seutukunnilla yhteensä. Helsingin jälkeen seuraavaksi merkittävimmät seutukunnat olivat henkilöstön lisäyksen osalta Tampere (4 720 työpaikkaa) ja Turku (2 472 työpaikkaa) sekä liikevaihdon osalta Tampere (noin 736 miljoonaa euroa) ja Oulu (noin 431 miljoonaa euroa). Suurin suhteellinen kasvu henkilöstössä oli Helsingin seudulla (190 prosenttia), jonka jälkeen seuraavina tulivat Jyväskylä (169 prosenttia) ja Oulu (133 prosenttia). Liikevaihdon kasvu oli vahvinta Jyväskylässä (181 prosenttia), jonka jälkeen nopeinta kasvu oli Tampereella (136 prosenttia) ja Oulussa (136 prosenttia).

Taulukko 2. Suurimpien seutujen kasvuyritysten määrät, henkilöstön ja liikevaihdon lisäykset sekä henkilöstön ja liikevaihdon muutosprosentit. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

	Kasvuyritysten määrä	Henkilöstön lkm muutos	Henkilöstömäärän muutos-%	Liikevaihdon muutos (milj. euroa)	Liikevaihdon muutos-%
Helsinki	361	25 015	190	4 649	64
Tampere	91	4 720	127	736	136
Turku	48	2 472	128	244	45
Oulu	46	1 962	133	431	115
Jyväskylä	31	1 460	169	239	181

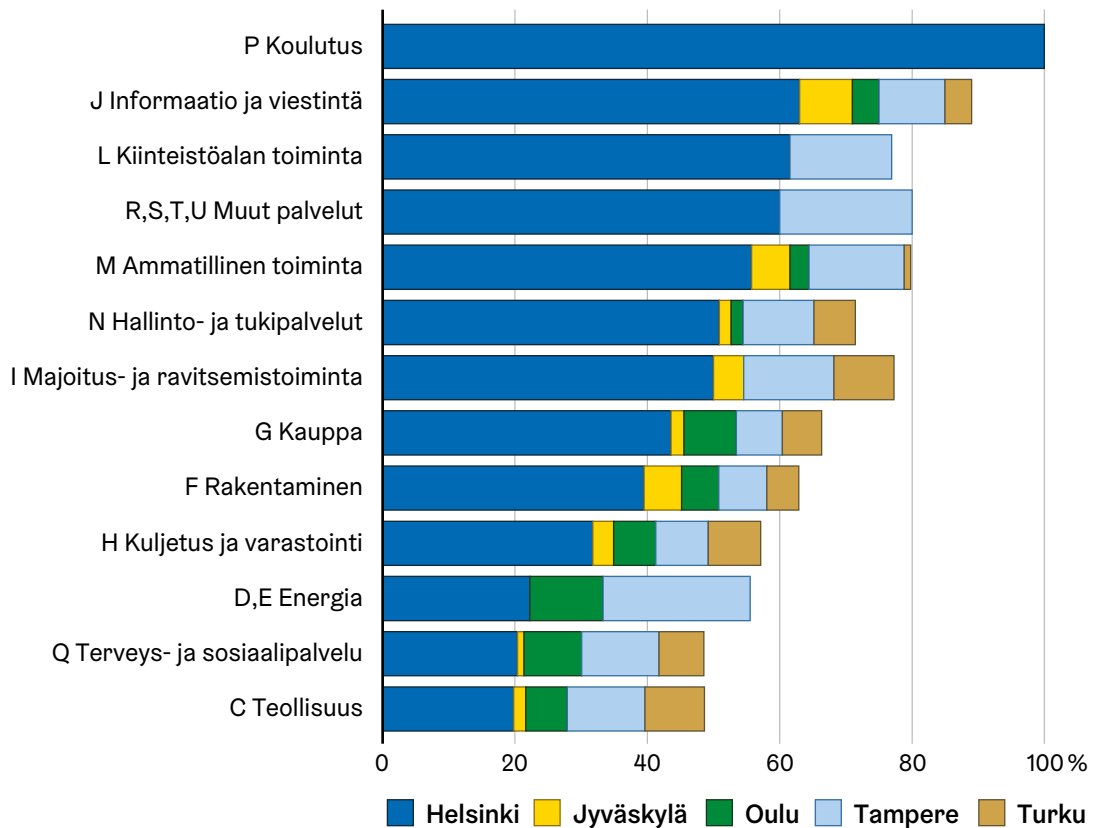
Seutukohtaista toimialarakennetta tarkasteltaessa Turun seudulla korostuu erityisesti teollisuus muita seutukuntia enemmän, mutta seudulla on kasvuyrityksiä myös terveys- ja sosiaalipalveluiden sekä hallinto ja tukipalveluiden toimialalla. Jyväskylän kasvuyritykset ovat keskittyneet lähinnä informaatio- ja viestintäalalle, rakentamiseen sekä ammatilliseen, tieteelliseen ja tekniseen toimintaan. Oulun toimialarakenteessa näkyy seudun terveys- ja sosiaalipalveluiden sekä kaupan toimialat selvästi muiden seutukuntien toimialarakennetta enemmän. Tampereella ja Helsingissä yksittäiset toimialat eivät nouse suhteellisessa osuudessaan kovin suuriksi, mistä johtopäätöksenä voidaan pitää kasvuyritysten tasaista jakautumista useiden toimialojen välille.

Kuvio 15. Suurimpien seutujen kasvuyritysten määrä toimialoittain suhteessa seudun kaikkiin kasvuyrityksiin. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset.

Suurimpia seutukuntia toimialoittain vertaillaessa näkyy Helsingin seudun suuri painoarvo (Kuvio 16; myös Kuvio 11). Helsingin seudulla sijaitsee monella toimialalla yli puolet maan kaikista kasvuyrityksistä. Informaatio- ja viestintäalan osuus on suurin, noin 60 prosenttia. Helsingin suurta osuutta koulutuksen osalta, 100 prosenttia, selittää kasvuyritysten vähäinen määrä toimialalla (kolme kasvuyritystä kasvukaudella 2018–2021). Poikkeuksia Helsingin seudun suureen painoarvoon ovat teollisuuden, terveys- ja sosiaalipalveluiden sekä kuljetuksen ja varastoinnin alan kasvuyritykset. Lisäksi energia-alalla on muissa seutukunnissa enemmän kasvuyrityksiä kuin Helsingin seudulla, mutta tälläkin toimialalla toimi viimeisellä kasvukaudella yhteensä vain yhdeksän kasvuyritystä.

Kuvio 16. Suurimpien seutujen kasvuyritysten suhteellinen lukumäärä koko maan kasvuyrityskannasta toimialakohtaisesti. Aineistolähde: SVT (2023).
Kasvuyritykset

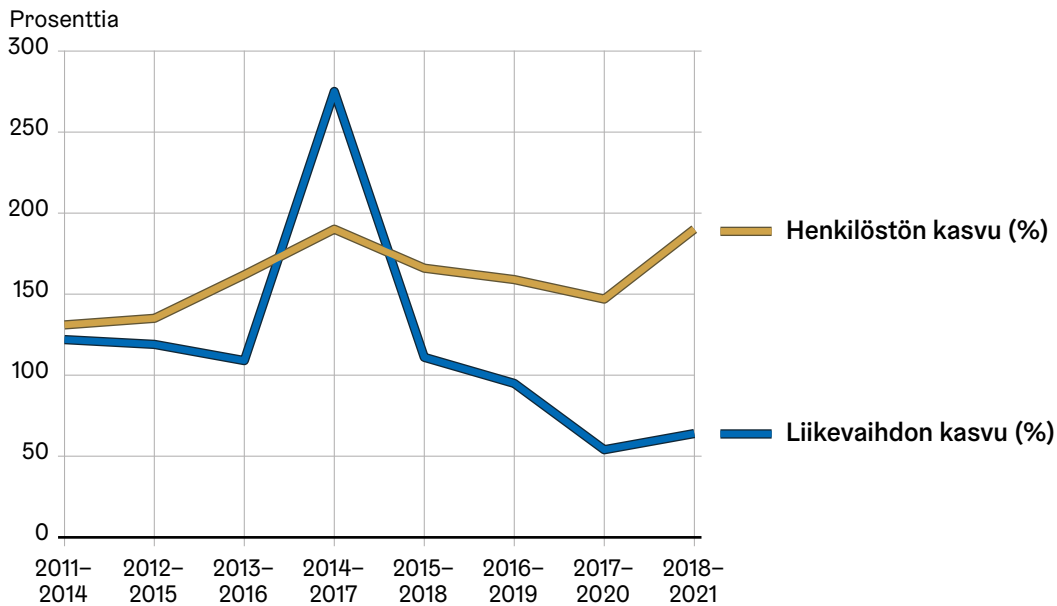

4.2. Helsingin seudun kasvuyritysten kasvu ja toimialarakenne

Viimeisen kahdeksan kasvukauden aikana Helsingin seudulla kasvuyritykset ovat luoneet uutta liikevaihtoa noin 4–5 miljardia euroa kasvukaudessa, pois lukien kasvukauden 2014–2017 poikkeuksellinen 9,7 miljardia euron liikevaihdon lisäys. Henkilöstön määrä on kasvanut noin 18 000–36 000 henkilöllä kasvukaudesta riippuen. Huippukausi tällä jaksolla olivat vuosien 2014–2019 väliset kaudet. Kaksi edellistä kasvukautta ovat olleet kasvuyritysten lukumäärän kehityksen osalta heikkoja.

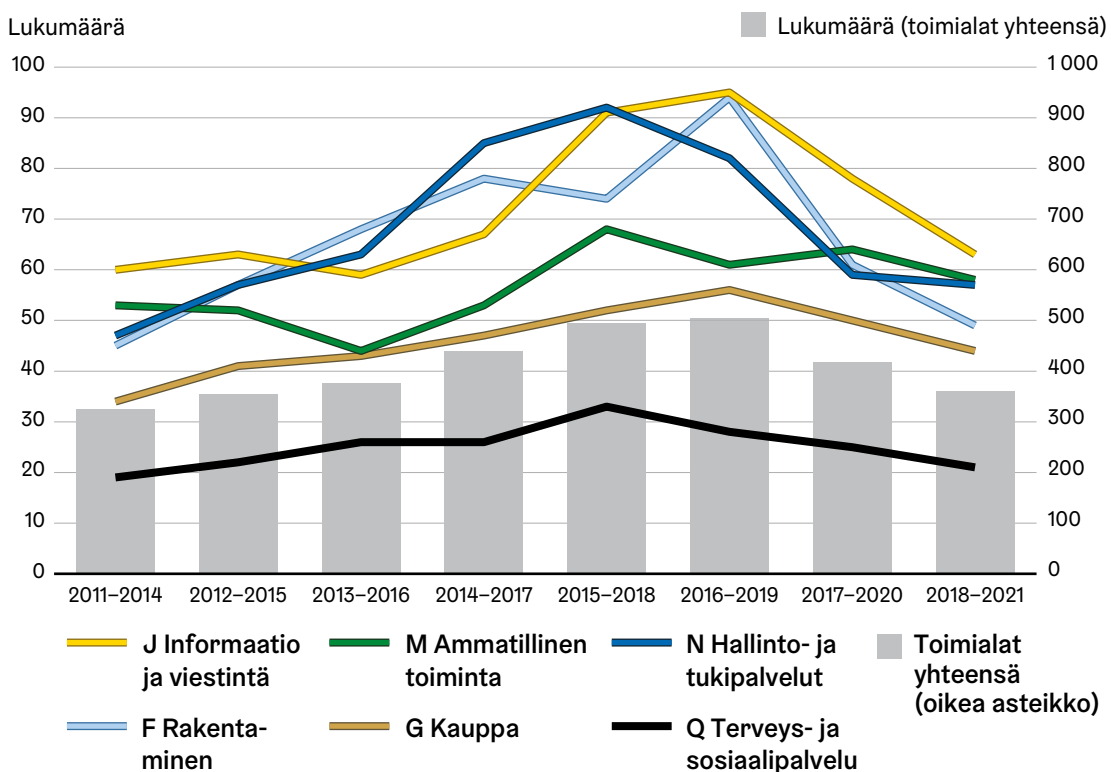
Kasvuprosentteja vertaillen Helsingin seudulla henkilöstön määrän kasvu on ollut melko vakaata kasvukausien välillä, kun puolestaan liikevaihdon kasvussa on tapahtunut enemmän vaihtelua (Kuvio 17). Liikevaihdon kasvuprosentti on ollut laskeva viimeisten kausien osalta. Myös liikevaihdon määrä näiden kasvukausien alussa on ollut muihin kausiin verrattuna 2–3 miljardia korkeampi. Heikoin liikevaihdon lisäys tapahtui kasvukaudella 2017–2020, jolloin liikevaihdon lisäys oli noin 3,9 miljardia euroa. Heikkoa kasvukautta selittää osittain koronapandemia ja sen aiheuttamat negatiiviset vaikutukset talouteen vuodesta 2020 lähtien. Vuonna 2022 alkanut Venäjän hyökkäyssota ja nollakorkoaikakauden päätyminen ei vielä näy tuoreimmassa tilastoissa. 2020-luvun alun yhteiskunnalliset ja taloudelliset epävarmuustekijät ovat kuitenkin luoneet yritystoiminnan laajentamiselle haasteita, joka saattaa vielä näkyä heikompina kasvukausina tulevaisuudessa.

Kuvio 17. Liikevaihdon ja henkilöstön kasvu (%) Helsingin seudulla eri kasvukausien aikana. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

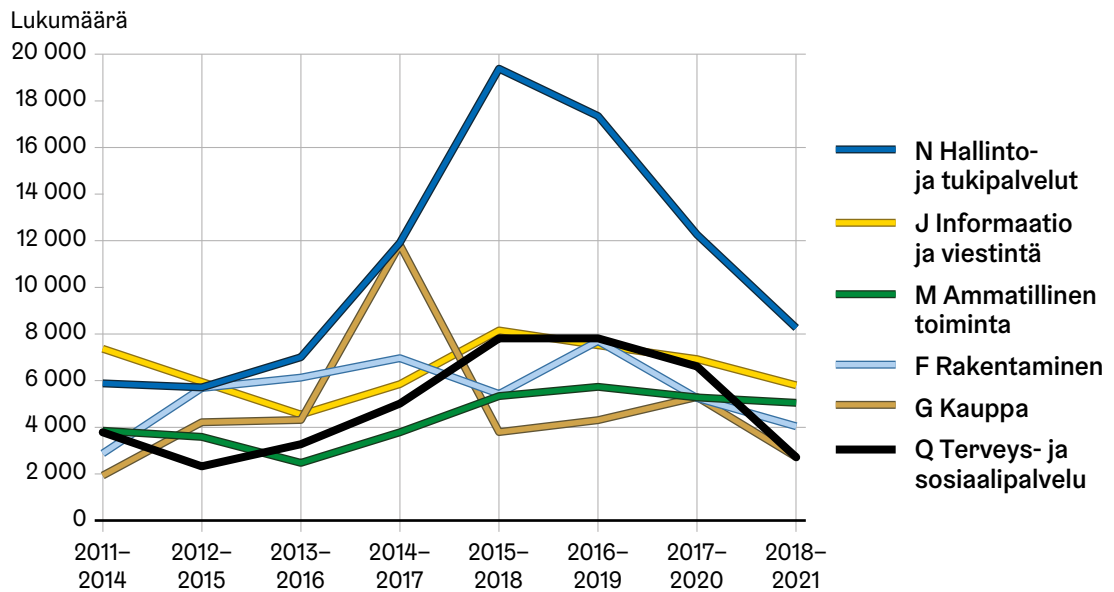
Toimialaloilla, joilla oli runsaasti kasvuyrityksiä 2010-luvun lopussa, kasvuyritysten lukumäärä on vähentynyt merkittävästi 2020-luvun ensimmäisinä vuosina (Kuvio 18). Etenkin rakentamisen toimialalla kasvuyritysten määrä on hiipunut huippukaudesta 2016–2019. Hallinto- ja tukipalvelutoiminta sekä informaation ja viestinnän toimiala ovat niin ikään kokeneet selvän laskun 2010-luvun loppupuolen huippulukemista. Koronapandemian ja 2020-luvulla heikentyneiden talousnäköymien vaikutus kasvuyritysten lukumäärään on oletettavasti negatiivinen, mutta laskutrendi saattoi alkaa jo hieman ennen kevättä 2020. Kaikkien kasvuyritysten kiivain nousu Helsingin seudulla ajoittui kasvukausien 2013–2016 ja 2015–2018 välille.

Kuvio 18. Kasvuyritysten lukumäärän kehitys Helsingin seudun suurimmilla kasvuyritystoimialoilla. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

Työllisyyden osalta merkittävin toimiala Helsingin seudulla on viime vuosien aikana ollut hallinto- ja tukipalvelut, jonka kasvuyritykset työllistivät kasvukauden 2021 lopussa noin 8 200 henkilöä. Tästä seuraavina tulivat informaatio ja viestintä (noin 5 800), ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (noin 5 000) sekä rakentaminen (4 000). Henkilöstömäärän kehitystä kuvaava aikasarja (Kuvio 20) osoittaa, että viimeisimmät kasvukaudet ovat olleet myös henkilöstömäärän kehityksen osalta laskusuuntaisia miltei kaikilla toimialoilla.

Kuvio 19. Kasvuyritysten henkilöstömäärän kehitys toimialoittain Helsingin seudulla. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

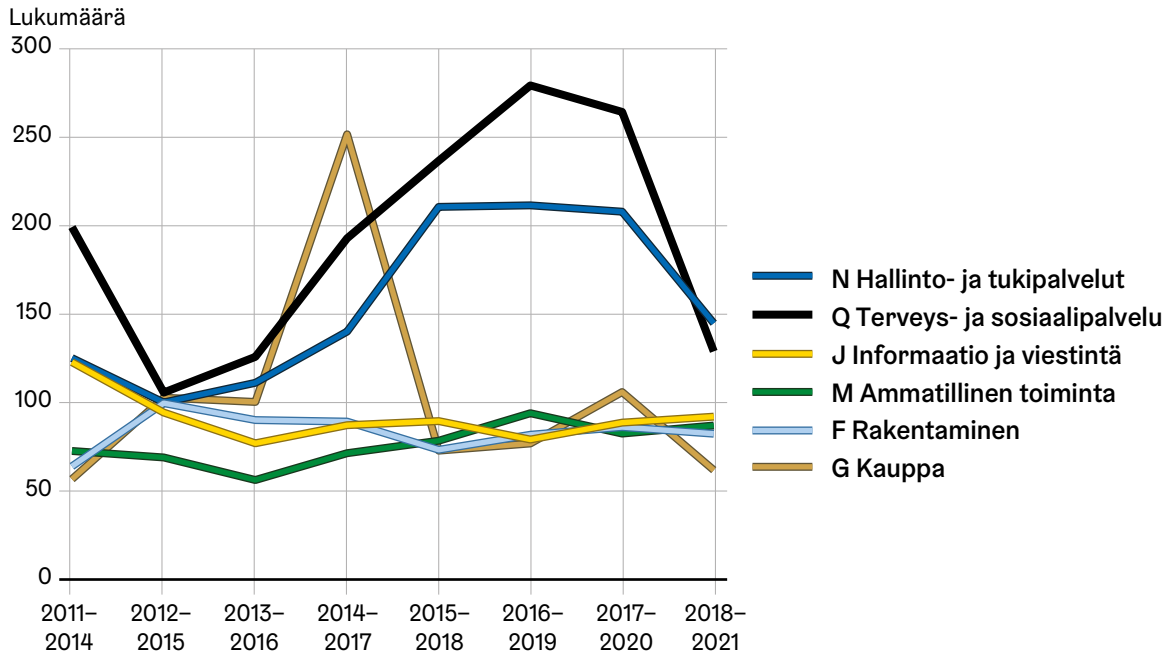

Hallinto- ja tukipalvelujen alalla toimivat yritykset lähtivät voimakkaaseen kasvuun 2010-luvun puolivälissä. Henkilöstömäärä alan kasvuyritysten osalta oli parhaimmillaan miltei 20 000 kasvukaudella 2015–2018, jonka jälkeisinä kasvukausina henkilöstömäärä laski voimakkaasti. Toimialan henkilöstön voimakasta kasvua 2010-luvun puolivälissä selittää vuokratyötä välittävien yritysten yleistyminen. Seuraavina kasvukausina merkittävästi aiempaa vähemmän hallinto- ja tukipalvelutoiminnan yrityksiä on yltänyt kasvuyrityksen määritelmään, mikä on ollut trendi myös muun yrityskannan osalta. Vuoden 2019 jälkeen hallinto- ja tukipalvelutoiminnan henkilöstömäärä kaikissa Helsingin seudun yrityksissä on laskenut reilusta 71 000 työntekijästä noin 60 000 työntekijään. (SVT, 2022)

Terveys- ja sosiaalipalveluiden toimialaluokkaan kuuluvien kasvuyritysten lukumäärä on melko vähäinen. Näissä yhtiöissä henkilöstömäärät ovat kuitenkin muihin toimialoihin verrattuna suuret. Toimiala on runsaasti henkilöstöä vaativa, koska se perustuu ihmisten väliseen kohtaamiseen esimerkiksi lääkäripalveluissa, hoivatyössä ja vanhusten hoidossa. 2010-luvun jälkipuoliskolla terveys- ja sosiaalipalveluiden toimialaluokkaan kuuluvien kasvuyritysten keskimääräinen henkilöstömäärä lisääntyi selvästi ja henkilöstömäärä kasvuyhtiötä kohtaan kasvoi yli 250:een (Kuvio 20). Toimiala oli Helsingin seudulla nousussa 2020-luvun lopulle saakka, jonka jälkeen henkilöstömäärät myös tämän toimialan yrityksissä laskivat voimakkaasti.

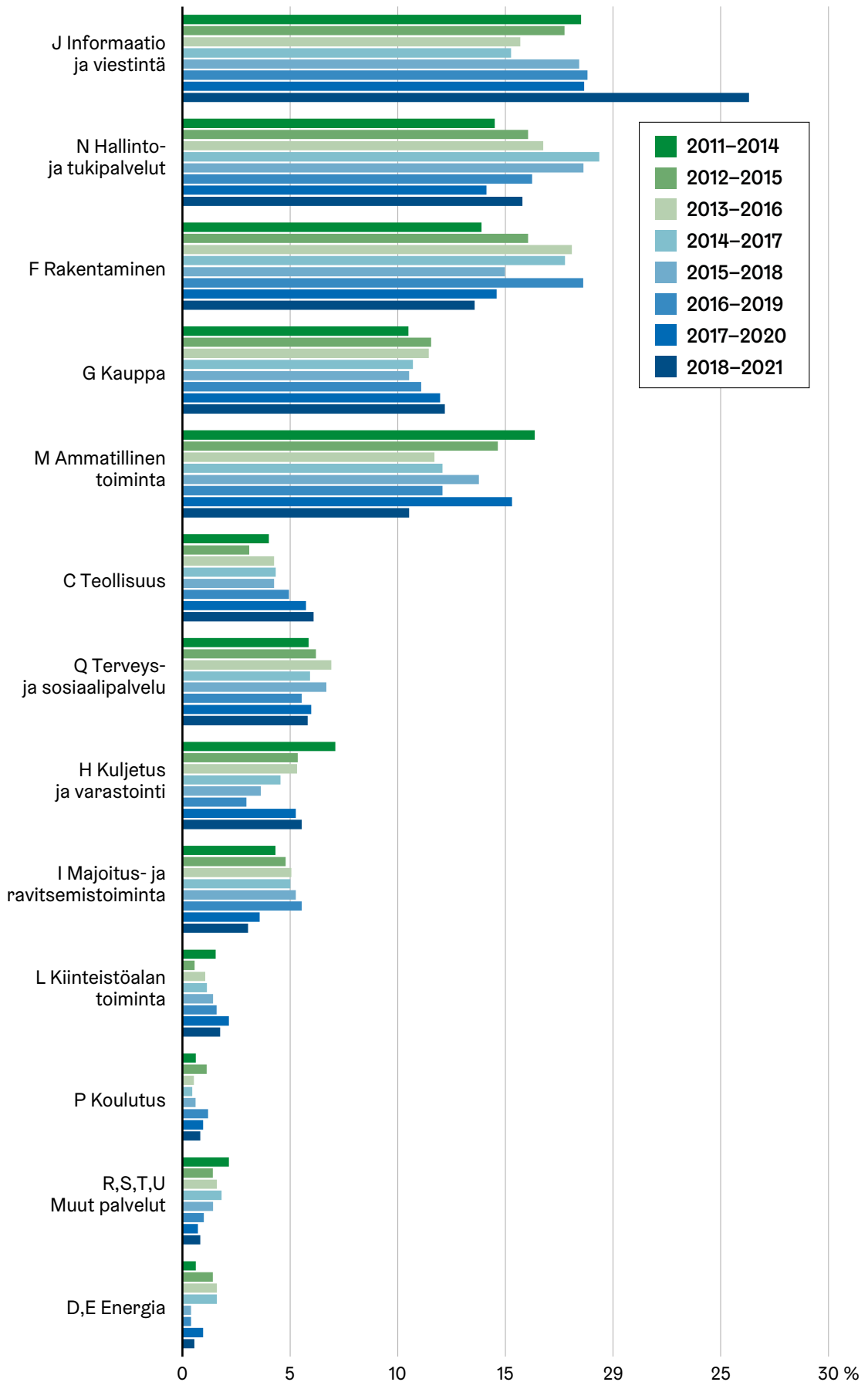
Kuvio 20. Henkilöstömäärän kehitys toimialoittain suhteessa kasvuyritysten lukumäärään Helsingin seudulla. Aineistolähde: SVT (2023).
Kasvuyritykset

Kasvuyhtiöiden henkilöstömäärää suhteessa kasvuyritysten lukumäärään tarkasteltaessa on huomioitava, että yritysten keskimääräinen henkilöstömäärä näyttää erityisen suurelta, koska kasvuyhtiön määritelmä rajaa ulkopuolelle kaikki alle 10 henkeä työllistävät yritykset. Niin kutsuttujen mikroyritysten sisällyttäminen aineistoon laskisi keskimääräisiä henkilöstölukemia selvästi. Alle 10 hengen yrityksiä oli Helsingin seudulla 94 060 kappaletta vuonna 2021, mikä vastasi lähes 93 prosenttia alueen yrityskannasta. (SVT, 2022)

2000-luku on ollut teknologiateollisuuden läpimurtokautta. Helsingin seudulla tähän teollisuudenalaan linkittyvän informaatio- ja viestintätoimialan vaikutus on ollut huomattava jo pitkään. Kasvukaudella 2011–2014 informaatio- ja viestintäalan kasvuyrityksiä oli koko alueen kasvuyrityksistä jo selvästi eniten – miltei 20 prosenttia (Kuvio 21). Kasvukauden 2018–2021 aikana monilla toimialoilla kasvuyritysten lukumäärä ja henkilöstö on ollut selvässä laskussa, mutta informaatio- ja viestintäalan kasvuyritykset ovat selvinneet hyvin suhteessa muihin toimialoihin. 2010-luvun puolivälissä hallinto- ja tukipalvelutoiminnan osuus alueen kasvuyrityskentässä nousi hetkellisesti suurimmaksi (19,4 % kasvukaudella 2014–2017), minkä jälkeen toimialan suhteellinen osuus on pienentynyt. Helsingin seudun kokonaistalouden kannalta merkittävistä toimialoista informaation ja viestinnän lisäksi kauppa ja teollisuus ovat pitkin 2010-lukua nostaneet osuuttaan kasvuyritysten lukumäärillä mitattuna.

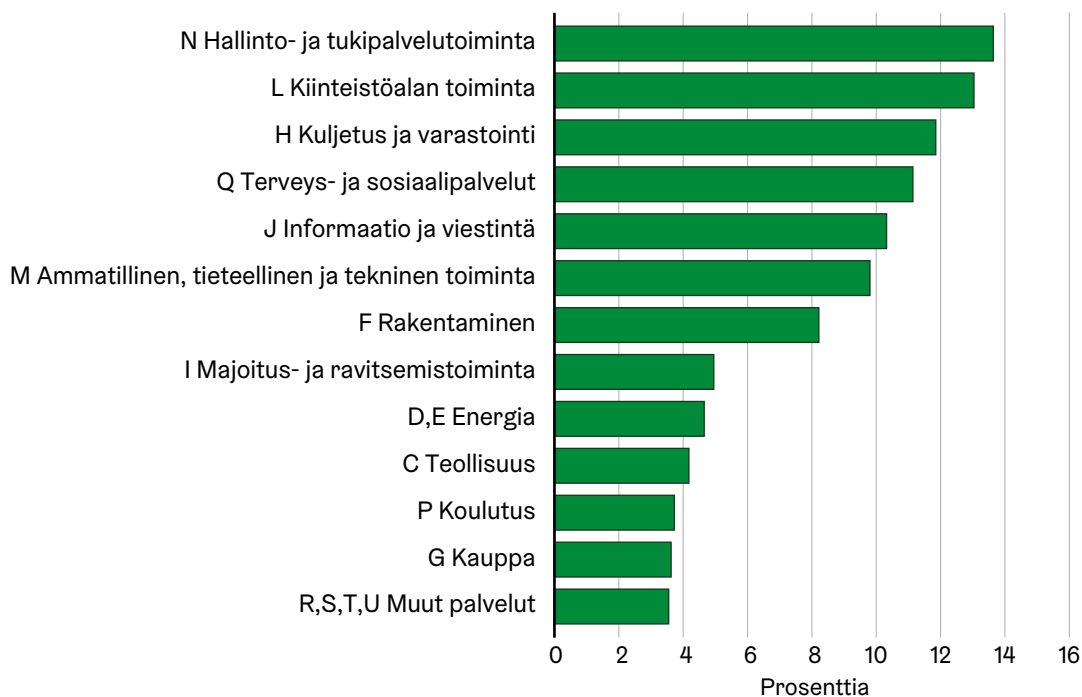
Kuvio 21. Kasvuyritysten lukumäärän suhteellinen kehitys toimialoittain Helsingin seudulla. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

Informaatio- ja viestintätoiminnan merkitys on Helsingin seudulle ja etenkin Helsingille suuri. Toimiala on kasvattanut henkilöstö- ja liikevaihto-osuuttaan Helsingin seudulla viimeiset 10 vuotta ja kehityskulku näyttää 2020-luvun alussa yhä nousujohteiselta. Kasvukauden 2018–2021 lopussa Helsingin seudun informaatio- ja viestintäalan kasvuyrityksissä työskenteli noin 5 800 henkeä, mikä oli yli 10 prosenttia koko toimialalla työskentelevästä henkilöstöstä. Toimialalle kirjattiin Helsingin seudulla kasvukauden lopussa 63 kasvuyritystä, mikä oli enemmän kuin millekään muulle toimialalle.

Koko Helsingin seudun yritys kentässä vuonna 2021 eniten työllistivät kauppa (75 000), hallinto- ja tukipalvelutoiminta (61 000), teollisuus (56 000), informaatio ja viestintä (56 000) ja ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (51 000). Viidestä eniten työllistävästä toimialasta kahdessa on myös suuri kasvuyrityksissä työskentelevien osuus (Kuvio 22). Hallinto- ja tukipalvelutoiminnan kasvuyrityksissä työskenteli noin 8 200 työntekijää vuonna 2021, mikä oli miltei 14 prosenttia koko toimialan henkilöstöstä. Vaikka toimialan henkilöstö on vähentynyt edellisistä kasvukaudesta merkittävästi, on toimialalla yhä paljon kasvuyrityksissä työskentelevää henkilöstöä. Hallinto- ja tukipalvelutoiminnan alle lukeutuu muun muassa vuokratyövoima, jolta suuntautuu henkilöstöä muita toimialoja matalapalkkaisempiin tehtäviin. Alan liikevaihto-osuus on muihin merkittäviin toimialoihin verrattuna melko vaatimaton.

Kuvio 22. Kasvuyrityksissä työskentelevän henkilöstön osuus koko toimialan henkilöstöstä Helsingin seudulla vuonna 2021. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset & SVT (2022). Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto

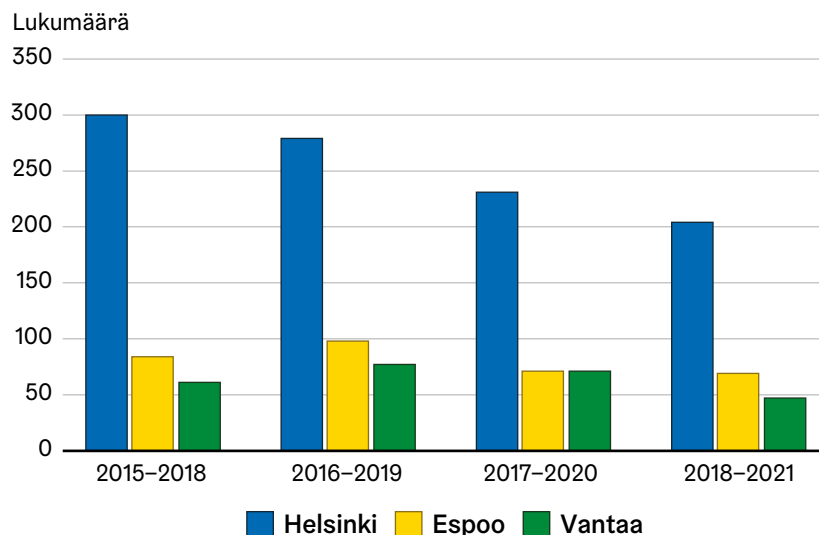

5. Kasvuyritykset pääkaupunkiseudulla

Pääkaupunkiseudulla toimii noin 37 prosenttia Suomen kasvuyrityksistä.¹¹ Seudulla oli kasvukaudella 2018–2021 yhteensä 320 kasvuyritystä, jotka vuoden 2021 lopussa työllistivät yli 35 800 henkilöä ja joiden liikevaihto oli noin 11,3 miljardia. Pääkaupunkiseudun noin 81 000 yrityksestä kasvuyrityksiä oli noin 0,4 prosenttia. Niiden taloudellinen painoarvo oli määrällistä osuutta huomattavasti suurempi. Kasvuyrityksissä työskentelevä henkilöstö vastasi 8,4 prosenttia pääkaupunkiseudun vajaasta 426 000 kaikissa yrityksissä työskentelevästä henkilöstöstä. Kasvuyritysten kokonaisliikevaihto taas oli noin 6,4 prosentista pääkaupunkiseudun yritysten 177,3 miljardin euron vuosittaisesta liikevaihdosta vuonna 2021.

Valtaosa pääkaupunkiseudun kasvuyrityksistä sijoittuu Helsinkiin. Helsingin osuus pääkaupunkiseudun kasvuyrityksistä on 63,8 prosenttia ja koko maan kasvuyrityksistä jopa yli 23 prosenttia. Yhteensä kaupungissa toimi kasvukauden 2018–2021 aikana 204 kasvuyritystä. Espoossa toimi on noin 21,5 prosenttia ja Vantaalla noin 15 prosenttia pääkaupunkiseudun kasvuyrityksistä. Kasvuyritysten määrien suhteelliset osuudet ovat pysyneet melko vakaina viimeisten kasvukausien aikana (Kuvio 23). Määrällisesti Helsingissä on koronapandemiavuosien aikana tapahtunut suurin lasku. Kasvukaudesta 2015–2018 kasvukautteen 2018–2021 Helsingissä kasvuyritysten määrä on vähentynyt lähes sadalla yrityksellä.

Kuvio 23. Kasvuyritysten määrä pääkaupunkiseudulla eri kasvukausina
Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

Helsingissä toimivien kasvuyritysten taloudellinen painoarvo on pääkaupunkiseudun kaupungeista merkittävin. Kasvukauden lopussa vuonna 2021 Helsingin kasvuyritysten liikevaihto oli jopa 45 prosenttia koko Suomen kasvuyritysten liikevaihdosta ja henkilöstö noin 33 prosenttia koko maan henkilöstöstä. Helsingissä toimivien kasvuyritysten osuus koko maan kasvuyritysten kasvusta niin liikevaihdolla kuin työpaikkojen määrällä mitattuna oli noin 36 prosenttia. Pääkaupunkiseudulla Helsingin kasvuyritysten osuus liikevaihdosta ja henkilöstöstä ovat suuremmat kuin Vantaalla ja Espoossa yhteensä.

¹¹ Aineistossa ei ole Kauniaista mukana.

Helsingissä toimivat kasvuyritykset työllistivät vuoden 2021 lopussa noin 72 prosenttia koko pääkaupunkiseudun kasvuyritysten henkilöstöstä ja vastasivat liikevaihdoltaan noin 73 prosenttia seudun vastaavien yritysten liikevaihdosta (Taulukko 3). Espoon kasvuyritykset työllistivät kasvukauden lopussa noin 18 prosenttia koko seudun henkilöstöstä ja niiden liikevaihto oli 14 prosenttia koko seudun liikevaihdosta. Vantaan osuus henkilöstä oli puolestaan noin 11 prosenttia ja liikevaihto noin 13 prosenttia koko seudun luvuista.

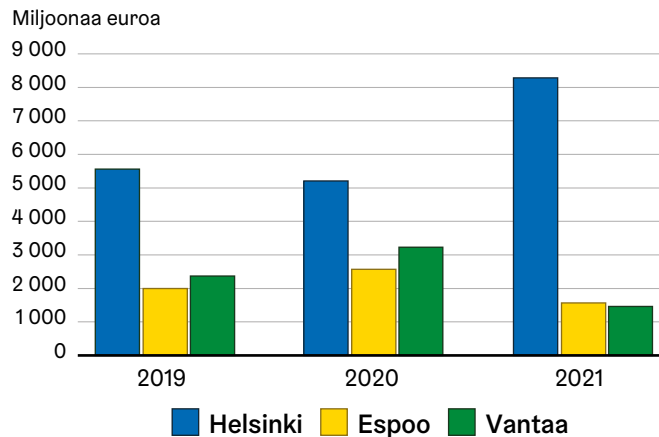
Helsingissä toimivat kasvuyritykset loivat uutta liikevaihtoa ja työllisyyden kasvua enemmän kuin Espoossa ja Vantaalla toimivat yritykset yhteensä. Pääkaupunkiseudulla kasvuyrityksiin syntyi yhteensä vajaat 24 000 uutta työpaikkaa kasvukaudella 2018–2021. Helsingissä toimivien kasvuyritysten osuus tästä oli noin 73 prosenttia, kun vastaavat luvut olivat Espoossa noin 17 prosenttia ja Vantaalla noin 10 prosenttia. Pääkaupunkiseudulla toimivat kasvuyritykset kasvattivat liikevaihtoaan 4,3 miljardia euroa. Helsingin osuus kasvusta oli suurin, noin 2,9 miljardia, mikä vastasi yli 67 prosenttia koko seudun liikevaihdon kasvusta. Vantaan osuus oli pienin, noin 14 prosenttia eli 590 miljoonaa euroa.

Taulukko 3. Pääkaupunkiseudun kasvuyritysten yhteenveto kasvukaudella 2018–2021. Määrä, henkilöstö, liikevaihto, työllisyyden kasvu ja liikevaihdon kasvu. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

	Lukumäärä Osuus (%)	Helsinki	Espoo	Vantaa	Pääkaupunki- seutu
Yritysten määrä	Yhteensä (lkm.)	204	69	47	320
	Osuus (%)	63,75	21,56	14,69	100,00
Henkilöstö	Yhteensä (lkm.)	25 715	6 374	3 804	35 893
	Osuus (%)	71,64	17,76	10,60	100,00
Liikevaihto	Yhteensä (milj. euroa)	8 284	1 569	1 458	11 311
	Osuus (%)	73,24	13,87	12,89	100,00
Työllisyyden kasvu (määrä)	Yhteensä (lkm.)	17 292	4 128	2 358	23 778
	Osuus (%)	72,72	17,36	9,92	100,00
Liikevaihdon kasvu (määrä)	Yhteensä (milj. euroa)	2 910	837	590	4 338
	Osuus (%)	67,09	19,30	13,61	100,00

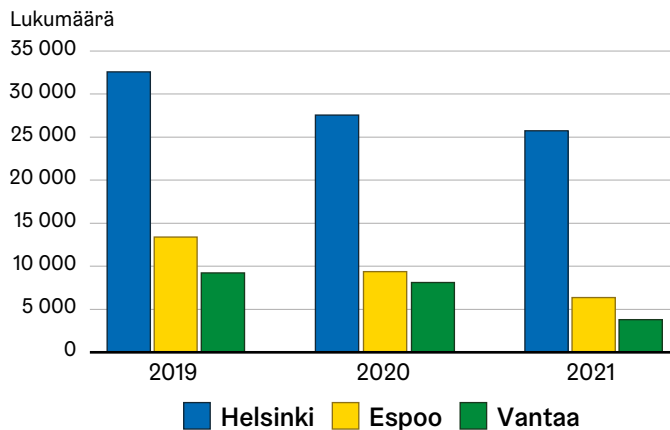
Pääkaupunkiseudulla kasvuyritysten liikevaihto kasvukauden lopussa on kasvanut vuoden 2019 lopun noin 10 miljardista vuoden 2021 lopun 11,3 miljardiin. Erityisesti Helsingissä toimivat kasvuyritykset ovat nostaneet kokonaisliikevaihtoaan vahvasti (Kuvio 24). Helsingissä yritysten liikevaihdon kokonaismäärä kasvoi vuodesta 2020 ja oli vuonna 2021 huomattavasti suurempi kuin vuonna 2019 tai 2020. Liikevaihdon kokonaismäärä kasvoi noin 3 miljardia euroa. Vantaalla yritysten liikevaihto kasvukauden lopussa vuonna 2021 oli noin 1,5 miljardia euroa pienempi kuin vuonna 2020 ja Espoossa vastaava määrä väheni noin 1 miljardilla asettuen noin 1,5 miljardiin vuoden 2021 lopussa. Yllättävä havainto on myös se, että kasvukaudella 2017–2020 uuden liikevaihdon määrä kasvoi Espoossa vain 174 miljoonaa euroa. Uuden liikevaihdon kasvu jäi siis noin 7,3 prosenttiin ja vastasi pääkaupunkiseudun liikevaihdon muutoksesta vain noin 4,6 prosenttia.

Kuvio 24. Liikevaihto pääkaupunkiseudulla kasvuyrityksissä kasvukausien lopussa. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

Henkilöstön osalta Espoon, Helsingin ja Vantaan osuudet kokonaishenkilöstömääristä ovat pysyneet viimeisten vuosien aikana melko tasaisina (Kuvio 25). Henkilöstön määrässä on kuitenkin tapahtunut merkittävää laskua. Vuoden 2019 lopusta vuoden 2021 loppuun henkilöstö väheni pääkaupunkiseudun kasvuyrityksissä yhteensä melkein 20 000 henkilöllä. Helsingissä henkilöstö väheni melkein 10 000 henkilöllä. Espoossa henkilöstön määrä puolittui noin 13 400:sta vuonna 2019 noin 6 300:aan vuonna 2021. Vantaalla oli vielä vuoden 2019 lopussa kasvuyrityksissä töissä noin 9 200 henkilöä, kun vastaava määrä vuoden 2021 lopussa oli enää 3 800 henkilöä. Henkilöstön määrän vähenemiseen on saattanut vaikuttaa erityisesti koronapandemian vaikutus talouteen vuosien 2020 ja 2021 aikana.

Kuvio 25. Henkilöstö pääkaupunkiseudun kasvuyrityksissä kasvukausien lopussa. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

Helsingin kasvuyrityksissä on yritysten määrään suhteutettuna keskimäärin sekä suurin henkilöstö, 126 henkilöä yritystä kohden, että liikevaihto, 41 miljoonaa euroa yritystä kohden. Helsingissä myös yritykset loivat keskimäärin yritystä kohden suurimman määrän työpaikkoja (85 henkilöä) ja uutta liikevaihtoa (14 miljoonaa euroa). Liikevaihdon kasvun määrä oli kuitenkin melko tasainen kaikkien pääkaupunkiseudun kuntien kasvuyrityksissä. Vantaalla on hieman Espoota suurempi keskimääräinen liikevaihto, 31 miljoonaa euroa yritystä kohden, mutta Espoossa on Vantaata korkeampi henkilöstömäärä yritystä kohden, 92 henkilöä yritystä kohden (Taulukko 4).

Kasvukausien 2017–2020 ja 2018–2021 välillä on tapahtunut merkittävä muutos yritysmäärään suhteutetun keskimääräisen henkilöstön ja liikevaihdon osalta. Poiketen viimeisestä kaudesta kasvukaudella 2017–2020 Vantaalla oli suurin keskimääräinen lii-

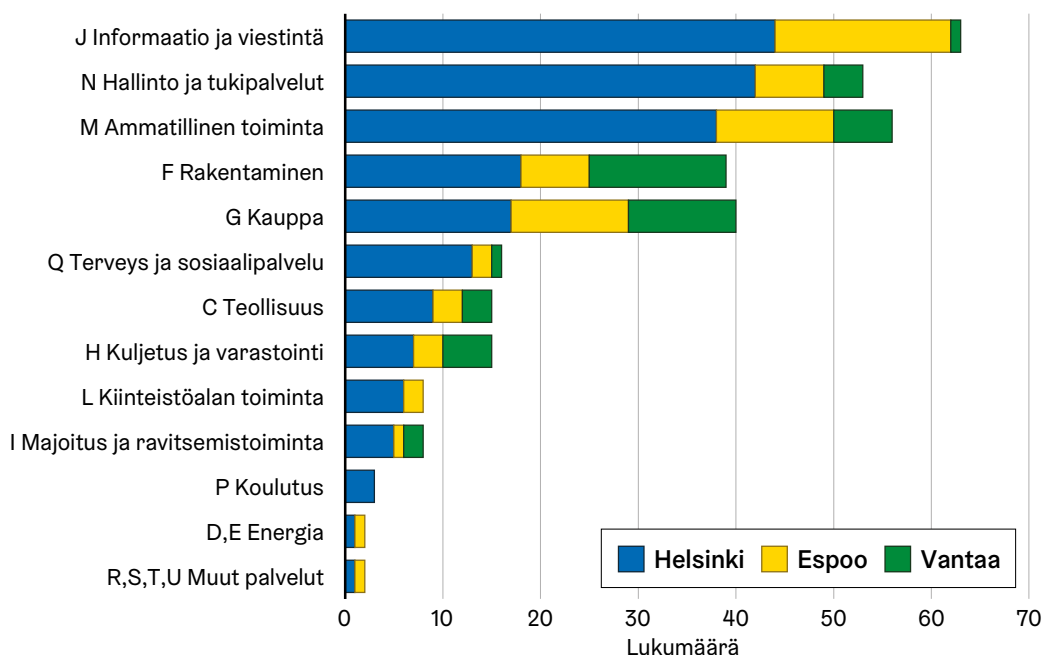
kevaihto kasvukauden lopussa kasvuyritystä kohden, 45,5 miljoonaa euroa, jonka jälkeen tulivat Espoo, 36,2 miljoonaa euroa, ja Helsinki, 22,6 miljoonaa euroa. Vantaalla oli myös yritystä kohden suurin liikevaihdon määrän kasvu, 20,9 miljoonaa euroa. Espoossa sama luku oli vain 2,5 miljoonaa euroa ja Helsingissä 9,1 miljoonaa euroa. Pääkaupunkiseudun kunnista Vantaan elinkeinorakenne painottuu kuljetuksen ja varastoinnin, rakentamisen ja kaupan (ml. tukku) aloille. Erityisesti kaupan alalla liikevaihto kasvoi selvästi ja kuljetuksen ja varastoinnin rooli kasvoi merkittävästi koronapandemian aikana vuonna 2020.

Taulukko 4. Pääkaupunkiseudun kuntien kasvuyritysten keskimääräiset henkilöstö- ja liikevaihto-osuudet sekä näiden kasvu kasvukaudella 2018–2021. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

Kunta	Henkilöstö yritystä kohden (ka)	Työpaikkojen määrän kasvu yritystä kohden (ka)	Liikevaihto yritystä kohden (milj. euroa, ka)	Liikevaihdon kasvu yritystä kohden (milj. euroa, ka)
Helsinki	126	85	41	14
Espoo	92	60	23	12
Vantaa	81	50	31	13

Toimialoittain pääkaupunkiseudulla suurimmat kasvuyritysten toimialat ovat informaatio- ja viestintä, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta sekä hallinto ja tukipalvelut. Suurin osa näiden toimialojen yrityksistä toimii Helsingissä. Myös rakentamisen ja kaupan alalla toimii suuri määrä kasvuyrityksiä muihin toimialoihin verrattuna, mutta näillä toimialoilla kuntien väliset erot ovat pienemmät. Espoossa korostuu viestintä- ja informaatioala, jossa toimii noin 26 prosenttia kaikista Espoon kasvuyrityksistä. Vantaalla kaupan alalla toimii puolestaan noin 23,5 prosenttia ja rakentamisen alalla melkein 30 prosenttia kaikista Vantaan kasvuyrityksistä. Helsingissä toimialakohtaiset osuudet ovat hieman matalampia, mutta informaatio- ja viestintäalalla toimii noin 21,5 prosenttia ja hallinto ja tukipalveluissa noin 20,5 prosenttia kaikista Helsingin kasvuyrityksistä.

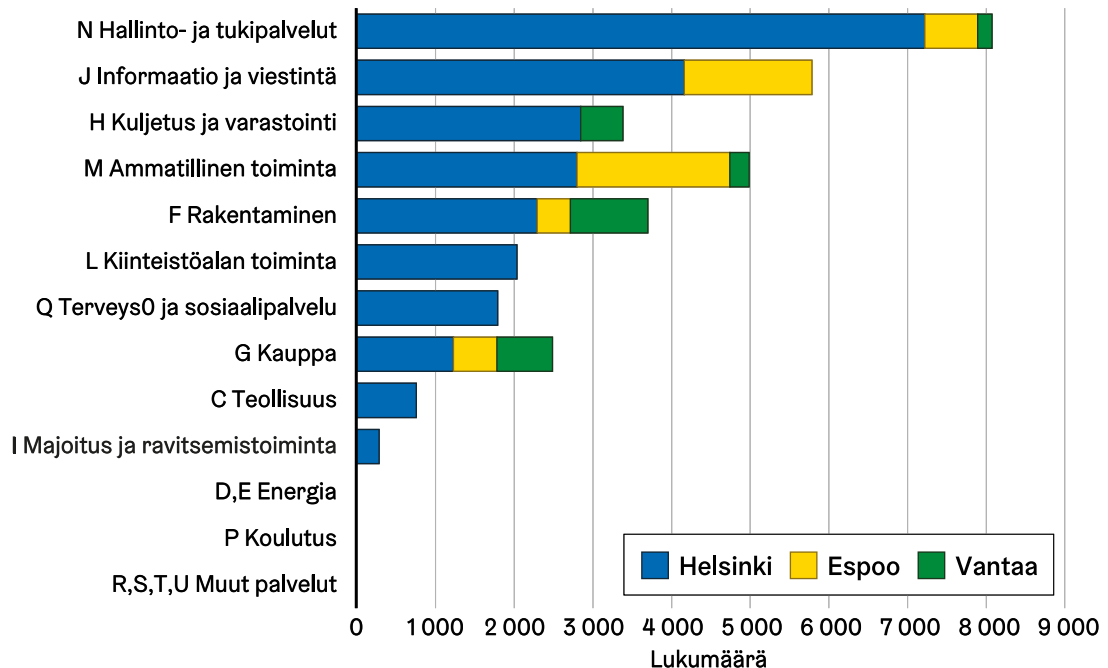
Kuvio 26. Pääkaupunkiseudun kasvuyritysten määrä toimialoittain, 2018–2021. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

Hallinto- ja tukipalvelut työllistivät pääkaupunkiseudulla selvästi eniten henkilöstöä kasvukauden lopussa 2021, yhteensä noin 8 000 työntekijää. Verrattuna vuoden 2020 loppuun määrä laski noin 4 000 työntekijällä eli väheni noin 33 prosenttia. Vielä vuoden 2019 lopussa toimialan kasvuyritysten henkilöstö oli melkein 17 000 työntekijää, eli alan henkilöstömäärä on puolittunut vuoden 2019 lopusta vuoteen 2021. Syy voi olla koronapandemian vaikutus palvelualoihin ja vuokratyövoiman käyttöön. Informaatio- ja viestintä on lisännyt osuuttaan pääkaupunkiseudun kaikkien kasvuyritysten henkilöstöstä (noin 3 prosenttiyksikköä vuodesta 2019), vaikka toimialalla työntekijöiden määrässä on tapahtunut myös laskua. Työllisyysvaikutuksiltaan seuraavaksi tärkeimmät toimialat hallinto- ja tukipalveluiden jälkeen olivat informaatio ja viestintä (noin 5 700 henkilöä ja 15 prosenttia kaikista toimialoista), ammattillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (noin 5 000 henkilöä ja 14 prosenttia kaikista toimialoista) ja rakentaminen (noin 3 700 henkilöä ja 10 prosenttia kaikista toimialoista).

Koronapandemian vaikutukset saattavat näkyä myös kasvuyritysten henkilöstön kehityksessä toimialakohtaisesti. Lähes kaikilla toimialoilla näkyi henkilöstön määrässä laskua edeltäviin kasvukausiin verrattuna. Vuoden 2019 lopusta kasvuyritysten henkilöstö on kasvukauden lopussa vähentynyt majoitus- ja ravitsemustoimissa noin 92 prosenttia (3 400 työntekijää), terveys- ja sosiaalipalveluissa noin 77 prosenttia (5 800 työntekijää), rakentamisessa 46 prosenttia (3 200 työntekijää) ja kaupan alalla 39 prosenttia (1 500 työntekijää). Kuljetuksen ja varastoinnin alan henkilöstö on kasvanut vuodesta 2019 jopa 221 prosenttia (2 300 työntekijää) pääkaupunkiseudulla. Suuri kasvu on lähötoisin pääasiassa Helsingissä toimivista toimialan kasvuyrityksistä. Toimialan kasvuyritykset nostivat vuodesta 2020 vuoteen 2021 henkilöstöä noin 245 prosenttia eli noin 2 400 työntekijällä. Myös kiinteistöalalla henkilöstön määrä on kasvanut vuodesta 2019.

Kuvio 27. Pääkaupunkiseudun kasvuyritysten henkilöstö toimialoittain vuoden 2021 lopussa. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

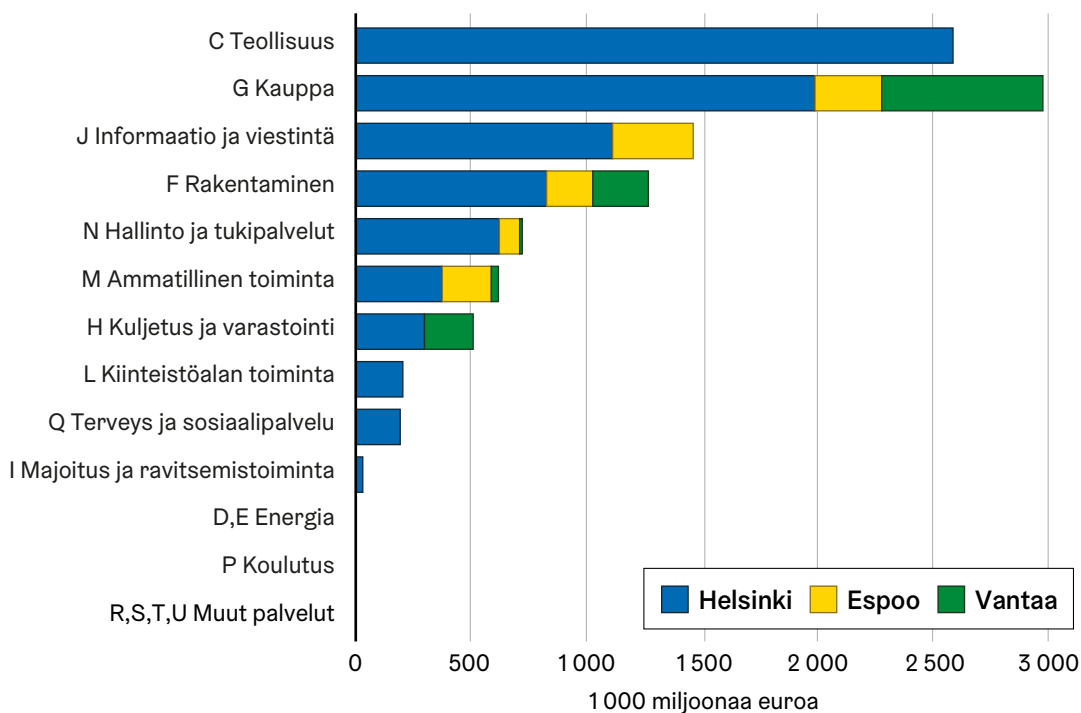

Liikevaihdolla mitattuna kaupan alan kasvuyrityksillä oli suurin liikevaihto kasvukauden 2018–2021 lopussa, noin 2,9 miljardia euroa (26,3 prosenttia kaikista toimialoista). Tämän jälkeen tulivat teollisuus (noin 2,5 miljardia, 23 prosenttia), informaatio- ja viestintä (1,4 miljardia euroa, 13 prosenttia) ja rakentaminen (1,2 miljardia euroa, 11 prosenttia). Hallinnon ja tukipalveluiden (6,4 prosenttia kaikista toimialoista) sekä ammattillisen, tie-

teellisen ja teknisen toiminnan (5,9 prosenttia kaikista toimialoista) liikevaihto-osuudet kasvukauden lopussa vuonna 2021 olivat huomattavasti matalammat kuin henkilöstömäärien osuudet. Liikevaihdossa on myös nähtävissä toimialakohtaista laskua vuodesta 2019 ennen koronapandemian alkua¹². Liikevaihto väheni rakentamisen alalla 44 prosenttia, hallinto ja tukipalveluissa 30 prosenttia ja terveys- ja sosiaalipalveluissa noin 57 prosenttia. Myös majoitus- ja ravitsemustoiminnan kasvuyritysten liikevaihto väheni vuodesta 2019 merkittävästi. Kaupan alalla liikevaihto kasvoi 126 prosenttia vuodesta 2019 ja informaatio- ja viestintäalalla liikevaihto pysyi lähes ennallaan.

Kuvio 28. Liikevaihto toimialoittain vuoden 2021 lopussa. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

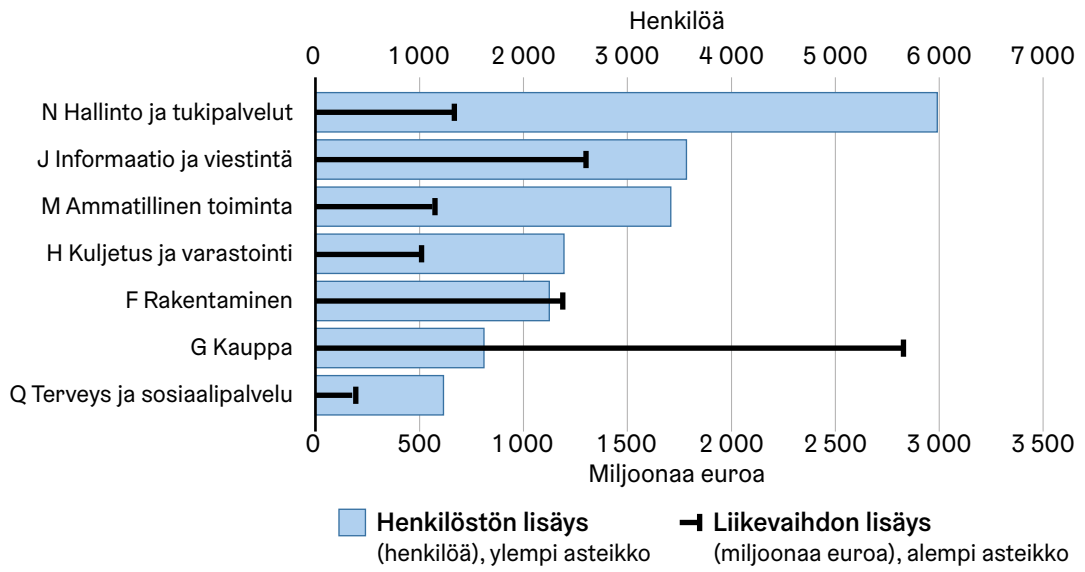

Lopuksi toimialoittain on eriteltävissä huomattavia eroja henkilöstön ja liikevaihdon lisäyksen määrien osalta pääkaupunkiseudulla (Kuvio 29). Erot kertovat toimialan rakenteesta ja liittyvät suuren volyymin tai pääoman aloihin verrattuna työvoimaintensiivisiin toimialoihin. Hallinnon ja tukipalveluiden toimialalla henkilöstön lisäys oli lähes kaksi kertaa suurempi kuin seuraavaksi tulevalle informaation ja viestinnän alalla sekä ammatillisessa, tieteellisessä ja teknisessä toiminnassa. Liikevaihdon¹³ lisäys oli hallinto- ja tukipalveluiden osalta useita toimialoja selvästi alempi. Kaupan alalla liikevaihdon lisäys (2,8 miljardia euroa) oli selkeästi suurin. Se oli yli kaksi kertaa suurempi kuin informaatio- ja viestintäalalla (1,3 miljardia) ja rakentamisessa (1,2 miljardia). Erittäin erottuu toimialoista melko matalalla työllisyyden määrän lisäyksellä kasvukauden aikana verrattuna toimialan erittäin merkittävään liikevaihdon kasvuun.

¹² Kaikilta toimialoilta ei ollut saatavilla liikevaihtotietoja tilastolain takia. Täysi vertailu vuoteen 2019 oli mahdollista toteuttaa luottavasti vain rakentamisen, kaupan, ja hallinto- ja tukipalveluiden aloilla ja lähes luotettavasti ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan, informaatio- ja viestinnän ja terveys- ja sosiaalipalveluiden aloilla. Lähes luotettava viittaa siihen, että puuttuvan kuntatiedon yritysmäärä oli niin pieni, että sen liikevaihto-osuus ei todennäköisesti muuta kokonaismuutosta.

¹³ Kun yritysten määrä oli alle kolme, toimialakohtainen liikevaihtotieto puuttui kyseisen pääkaupunkiseudun kaupungin osalta. Tästä syystä pääkaupunkiseudutasolla ilmenevä informaatio- ja viestinnän, kuljetus- ja varastoinnin sekä terveys- ja sosiaalipalveluiden liikevaihto saattaa olla hieman aliarvioitu todellisesta lukemasta.

Kuvio 29. Henkilöstön ja liikevaihdon lisäys kasvukaudella 2018–2021.
Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

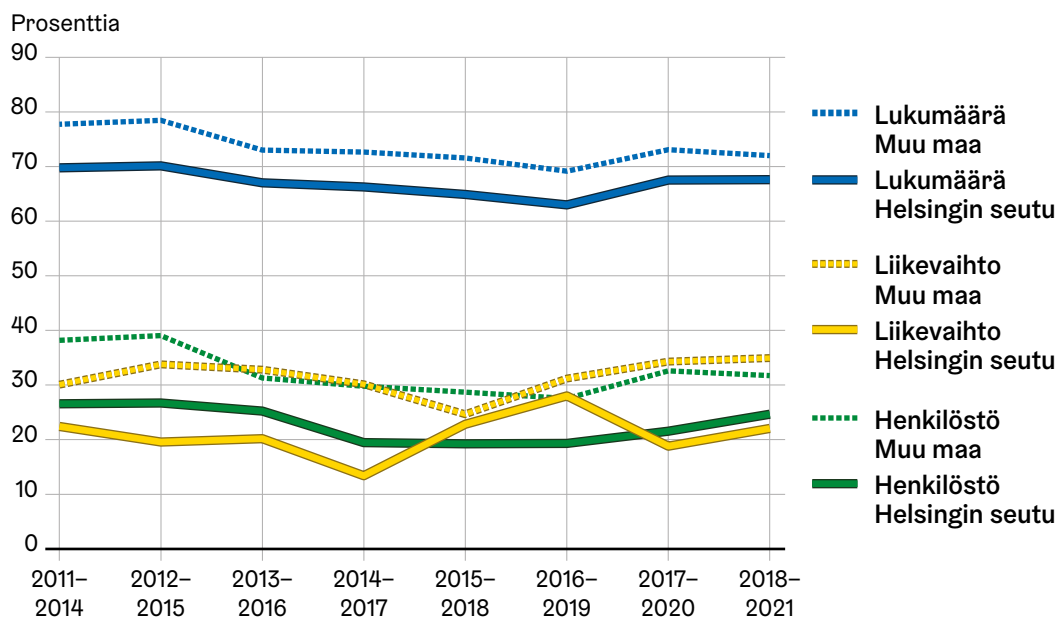

6. Pienet ja nopeasti kasvavat kasvuyritykset

Virallisen kasvuyritysmääritelmän ulkopuolelle rajautuu suuri määrä yrityksiä, jotka kovasta kasvuvauhdista huolimatta eivät ole vielä täyttäneet 10 hengen työllistämistä kasvukauden alussa. Tässä luvussa tarkastelemme virallisen määritelmän ulkopuolelle rajautuvia pienempiä kasvuyrityksiä sekä keskitymme hieman tarkemmin niihin, joiden kasvu on ollut poikkeuksellisen voimakasta. On havaittu, että varsin pieni joukko yrityksiä vastaa merkittävästä osuudesta uusien työpaikkojen synnystä (Maliranta & Hurri, 2017). Kolmivuotisen kasvukauden aikana vähintään 100 prosentin vuosittaiseen henkilöstökasvuvauhtiin yltyvät yritykset ovat tästä näkökulmasta tarkasteltuna erityisen kiinnostavia.

Kasvuyrityksen virallisen määritelmän ulkopuolelle jää merkittävä määrä yrityksiä, joiden henkilöstömäärä kasvukauden alussa on ollut alle 10 henkilöä, mutta joiden vuosittainen henkilöstökasvu on ollut voimakasta. Virallisten kasvuyritysten lisäksi kasvuyritystilastot tarjoavat mahdollisuuden tarkastella yritysjoukkoa, jonka henkilöstömäärä on kasvukauden alussa ollut vähintään kolme henkilöä. Koko maassa tällaisia yrityksiä oli kasvukaudella 2018–2021 reilut 2 900 – yli kolminkertainen määrä verrattuna virallisen kasvuyritysmääritelmän täyttäviin yrityksiin. Jos vähintään kolmen hengen yrityksistä vähennetään kaikki vähintään 10 henkeä kasvukauden alussa työllistäneet, saadaan koko maan osalta ns. kasvavien mikroyritysten joukoksi vajaat 2 100 yritystä. Suomen kaikista vähintään kolmen hengen yrityksistä, jotka kasvoivat vähintään 20 prosentin vuosivauhtia, kasvavien mikroyritysten osuus oli kasvukaudella 2018–2021 noin 70 prosenttia. Helsingin seudulla näitä yrityksiä oli suhteellisesti hieman muuta maata vähemmän (Kuvio 30).

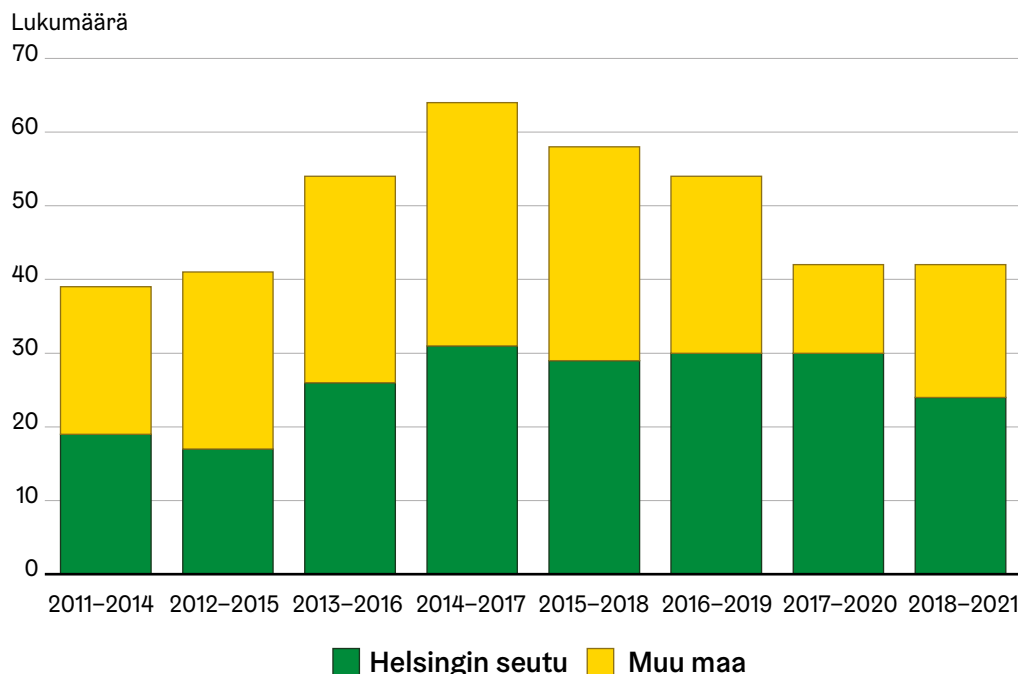
Kuvio 30. 3–9 henkeä kasvukauden alussa työllistäneiden ja vähintään 20 % henkilöstökasvuvauhtiin yltyneiden yritysten osuus kaikista vähintään 20 % kasvuun yltyneistä yrityksistä Suomessa ja Helsingin seudulla. Lukumäärä, henkilöstö ja liikevaihto kasvukauden lopussa. Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

Vähintään kolmen ja alle 10 hengen 20 prosentin vuosikasvuun yltäneissä yrityksissä oli viimeisimmällä kasvukaudella koko maassa reilut 30 000 työntekijää, josta Helsingin seudun osuus oli reilut 12 000. Koko maan liikevaihto vastaavissa yrityksissä taas oli noin 25,5 miljardia euroa, josta Helsingin seudulla toimivien yritysten osuus oli noin 15,3 miljardia euroa. 3–9 henkeä kasvukauden alussa työllistävien 20 prosentin vuosikasvuun yltäneiden yritysten henkilöstö- ja liikevaihto-osuus suhteessa virallisiin kasvuyrityksiin on koko maassa noin 30–40 prosenttia. Helsingin seudulla 3–9 henkeä kasvukauden alussa työllistävien 20 prosentin vuosikasvuun yltäneiden yritysten osuus kokonaisuudessa on hieman muuta maata vähäisempi (noin 20–30 prosenttia). Osuuksien jakautuminen osoittaa, että merkittävimpään kasvuun yltävät yritykset ovat pääsääntöisesti sijoittuneet Helsingin seudulle.

Vähintään kolmen hengen yrityksistä, joissa henkilöstömäärä on kasvukaudella vuosittain kaksinkertaistunut, on Helsingin seudulla ollut noin 20–30 kappaletta hieman kasvukaudesta riippuen. Niiden osuus suhteessa muuhun maahan on viimeisinä kasvukausina lisääntynyt (Kuvio 31). Suomessa tällaisia työntekijämääränsä kasvukaudella vuosittain vähintään kaksinkertaistaneita voimakkaan kasvun yrityksiä oli parhailaan yli 60 kappaletta kasvukaudella 2014–2017, mutta sittemmin niiden määrä on laskenut noin 40 yritykseen. Helsingin seudun osuus kaikista Suomessa toimivista vähintään kolmen hengen yrityksistä, joissa henkilöstömäärä on kasvukaudella vuosittain kaksinkertaistunut, on ollut vähintään 50 prosenttia viimeiset neljä kasvukautta.

Kuvio 31. Voimakkaan kasvun (100 %) ja vähintään kolme henkeä työllistävien yritysten lukumäärän kehitys Suomessa ja Helsingin seudulla.
Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

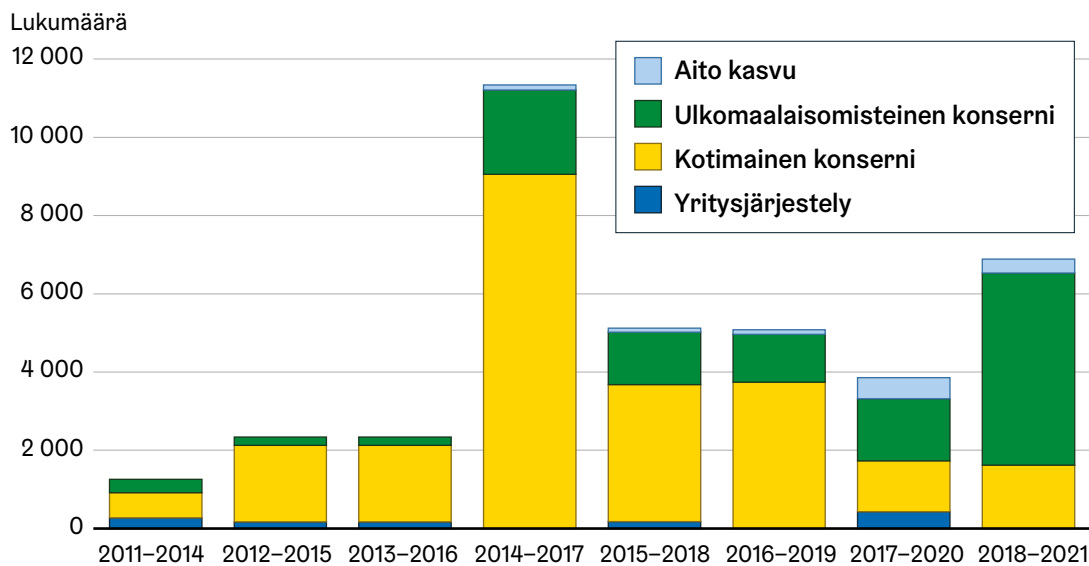

Suomessa 100 prosentin vuosikasvuun yltäviä, kasvukauden alussa vähintään 10 henkeä työllistäviä yrityksiä, oli 14 kappaletta kasvukauden 2018–2021 lopussa. Niiden henkilöstö oli hieman vajaat 6 900 henkeä. Helsingin seudulla näitä kasvuyritysmääritelmän täyttäviä voimakkaaseen 100 prosentin henkilöstön vuosikasvuun yltäviä yrityksiä oli 11 kappaletta kasvukaudella 2018–2021. Yrityksistä kaikki sijoittuivat pääkaupunkiseudulle. Tarkemmin katsottuna seitsämän niistä toimi Helsingissä, kolme Espoossa ja yksi Vantaalla. Näiden 11 Helsingin seudulla toimivan voimakkaan kasvun kasvuyrityksen

viimeisimmällä kasvukaudella tuottama henkilöstölisäys oli yhteensä noin 5 200, mikä vastasi yli 20 prosentin osuutta kaikkien virallisen kasvuyritysmääritelmän täyttävien yritysten henkilöstön lisäyksestä (henkilöstön lukumäärän muutos oli noin 25 000) Helsingin seudulla. Suurin henkilöstömäärän lisäys kasvuyritysmääritelmään yltaivistä ja henkilöstönsä kasvukauden aikana vuosittain tuplanneista yrityksistä nähtiin hallinto- ja tukipalvelutoiminnan toimialalla, jossa henkilöstömäärä kahdessa yhtiössä kasvoi kasvukauden aikana yhteensä miltei 2 300 hengellä. Kolme yritystä ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan piirissä kasvatti henkilöstöään yhteensä 1 300:lla. Muita toimialoja, joissa yrityksen kasvuyritysmääritelmä täyttyi ja vuosittainen henkilöstönlisäys oli vähintään 100 prosenttia olivat, informaatio ja viestintä (2 yritystä), kauppa (1 yritys), terveys- ja sosiaalipalvelut (2 yritystä) ja majoitus- ja ravitsemustoimiinta (1 yritys).

Valtaosa kasvuyrityksistä on viimeisen vajaan 10 vuoden seurantajakson ajan muodostunut kotimaisista konserneista¹⁴. Kasvukaudesta 2014–2017 lähtien ulkomaalaisomisteiset konsernit ovat kuitenkin ilmestyneet merkittäviksi tekijöiksi suomalaiseen kasvuyrityskenttään. Kehityskulku on havaittavissa voimakkaan kasvun kasvuyrityksissä, joissa ulkomaalaisomisteisten konsernien henkilöstömäärä kasvukauden lopussa on noussut yli 1 000 työntekijään vuodesta 2017 alkaen (Kuvio 32).

Kuvio 32. Voimakkaan kasvun (100 %) kasvuyritysten henkilöstömäärän kehitys kasvukauden lopussa. Yritysjärjestelyn osapuolena olevat, kotimaiset sekä ulkomaiset konsernit ja aidon kasvun kasvuyritykset.
Aineistolähde: SVT (2023). Kasvuyritykset

Kasvukaudella 2017–2020 kotimaisten konsernien henkilöstö voimakkaan kasvun kasvuyrityksissä laski alhaisimmalle tasolle sitten kauden 2011–2014. Ulkomaalaisomisteisissä konserneissa henkilöstömäärät ovat sen sijaan kasvaneet, mikä viittaa ulkomaalaisomisteisten yritysten parempaan koronavuosien sietokykyyn. Ulkomaalaisomisteisten konsernien henkilöstö kasvukauden 2018–2021 lopulla on voimakkaan kasvun kasvuyrityksissä noussut kolminkertaiseksi verrattuna kotimaisten konsernien henkilöstöön. Henkilöstön suhdeluvut näiden kahden kasvuyritysjoukon välillä ovat kää-

¹⁴ Tilasto luokittelee kasvuyritykset taustatekijöiden mukaan yritysjärjestelyn osapuolena oleviin, kotimaisesti sekä ulkomaisesti omistettuihin konserneihin ja aidon kasvun kasvuyrityksiin. Ulkomaalaisomisteiseksi yritykseksi katsotaan yritykset, joiden omistuksesta tai äänivallasta yli 50 prosenttia on suoraan tai välillisesti yhden ulkomaisen tahon hallussa. Aidon kasvun yrityksiin luetaan ne kasvuyritykset, joilla ei ole konsernisuhdetta tai yritysjärjestelyjä kasvukauden aikana.

tyneet päälaelleen viimeisen kahden kasvukauden aikana ja kotimaiset kasvuyritykset ovat siirtyneet vähemmistöön suhteessa voimakkaan kasvun ulkomaalaisomisteisiin konserneihin. Ulkomaalaisomisteiset yritykset ovat lisääntyneet Helsingin seudulla viime vuosina (Mikkola & Aalto, 2023), ja jotkut näistä ovat selvästi löytäneet Suomesta erittäin tuottavan liiketoimintaympäristön. Kehitys voi parhaassa tapauksessa kirittää myös kotimaisia yrityksiä voimakkaaseen kasvuun, mutta kotimaisten voimakkaasti kasvavien konsernien määrän vähentyminen näyttyy suomalaisesta näkökulmasta myös huolestuttavana. Ilmiön kehityksen suuntaa on syytä tarkkailla tulevina kasvukausina. Myös jatkotutkimuksen kannalta olisi mielenkiintoista päästä tarkemmin kiinni epätavallisiin kasvulukemiin yltäviin yksittäisiin yrityksiin ja selvittää tarkemmin toimialakohtaisia tietoja ja vaiheita ennen niiden satumaisia kasvulukemia.

7 Johtopäätökset

Kasvuyrittäjyys on Suomessa vahvasti keskittynyt ilmiö. Valtaosa kasvuyrityksistä toimii maan suurissa kasvukeskuksissa. Näiden joukosta Helsingin seutu nousee esille tärkeimpänä alueena kasvuyrittäjyydelle ja sen kautta syntyville talousvaikutuksille. Koko 2010-luvun Helsingin seutu on vastannut noin puolesta koko maan kasvuyritysten luomasta uudesta liikevaihdosta ja työllisyydestä. Myös Helsingin seudun kasvuyritysten liikevaihdon ja henkilöstön osuudet ylittävät seudun kasvuyritysten määrälliset osuudet. Helsingin seudun kasvuyritysten liikevaihto oli jopa noin 64 prosenttia kaikista Suomen kasvuyrityksistä vuoden 2021 lopussa. Seudun kasvuyritysten liikevaihdon osuus kaikista maan kasvuyrityksistä on myös viime vuosina kasvanut, kun muun Suomen kasvuyritysten liikevaihto-osuus on laskenut. Tämä kertoo alueen kasvavasta vetovoimasta ja liiketoiminnallisesti merkittävien yritysten päätöksistä sijoittaa toimintansa Helsingin seudulle.

Helsingissä toimivien kasvuyritysten taloudellinen painoarvo on pääkaupunkiseudun kunnista selkeästi merkittävin. Vuoden 2021 lopussa Helsingin kasvuyritysten liikevaihto oli jopa 45 prosenttia ja henkilöstö noin 33 prosenttia koko Suomen kasvuyritysten liikevaihdosta ja henkilöstöstä. Puolestaan viimeisimmällä kasvukaudella 2018–2021 Helsingissä toimivat kasvuyritykset vastasivat noin 36 prosentista uuden liikevaihdon ja työllisyyden lisäyksestä koko maassa. Samalla kun kaikkien Helsingissä toimivien yritysten kokonaisliikevaihto on laskenut, kasvuyritysten liikevaihto on noussut ennätyslukemiin nostamalla kasvuyritysten osuuden Helsingin yrityskannan liikevaihdosta noin 12,7 prosenttiin.

Menestyvät kasvuyritykset auttavat tehostamaan aluetaloutta ja luovat positiivisia kerrannaisvaikutuksia yrityssectorille (Du & Vanino, 2021; Martin & Ottaviano, 2001). Yritysten keskittyminen alueellisesti ja merkittävien yritysklustereiden muodostuminen vaikuttavat positiivisesti alueen toimialoihin ja yleiseen talouskehitykseen (Delgado ym., 2014; Porter, 2000). Helsingissä ja Helsingin seudulla on havaittavissa tällaisten talousvaikutuksiltaan merkittävien yritysten keskittymistä, kun verrataan alueen kasvuyritysten määrää, liikevaihtoa tai työllisyyttä muuhun maahan. Tuottavuudeltaan ja henkilöstön määrältään voimakkaan kasvun yritykset muodostavat positiivisen kehityksen kierteen alueen talouteen tuoden esiin uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja nostamalla tuottavuutta yritysten arvoketjuissa.

Havaittu kehitys lupaa hyvää Helsingin ja Helsingin seudun taloudelliselle elinvoimalle. Menestyvä ja kilpailukykyinen yrityskehitys luo perustan yhteiskunnan elinvoimaisuudelle ja toimintakykyiselle aluetaloudelle. Viimeisellä kasvukaudella vuodesta 2018 vuoteen 2021 Suomen voimakkaimmin kasvaneista 14 kasvuyrityksestä 80 prosenttia sijoittui pääkaupunkiseudulle ja näistä seitsemän toimi Helsingissä. Etenkin ulkomalaisomisteiset konsernit ovat lisänneet osuuttaan voimakkaasti kasvavien kasvuyritysten joukossa, mikä liittyy Suomen ja Helsingin seudun yrityskehityksen kansainvälistymiseen. Aikaisempi tutkimus on osoittanut, että pieni joukko kasvuyrityksiä vastaa merkittävästä osasta talouden positiivisesta kehityksestä pitkällä aikavälillä (Maliranta & Hurri, 2017). Kasvuyritysten osalta siis vain murto-osa päätyy vaikuttamaan merkittävästi yrityskehityksen uudistamiseen, tuottavuuden nousuun ja laajasti ottaen talouskasvuun.

Poikkeukselliset yritykset ja liiketoiminnan yllättävän vahvat kasvujaksot näkyvät myös tarkastellussa aineistossa. Esimerkiksi kasvukauden 2014–2017 aikana Helsingin seudun kasvuyritysten liikevaihdon lisäys oli melkein kaksi kertaa suurempi kuin muualla Suomessa. Tämä selittyy todennäköisesti teknologiateollisuuden ja erityisesti peliteollisuuden vahvana kasvuna. Oulun seudulla oli kasvuyritysten osalta vuoteen 2019 saakka havaittavissa nopeasti kasvaneita liikevaihto- ja henkilöstöosuuksia verrattuna

seudun yrityskantaan. Kehityksen taustalla oli yhden tai muutaman teknologiayrityksen vahva kasvu. Havainnot kertovat siitä, että kasvuyrityksillä on potentiaalia tuottaa laaja-alaisia talousvaikutuksia.

Vajaat viisi prosenttia kaikista Suomessa toimivista vähintään 10 henkeä työllistävästä yrityksistä oli virallisen määritelmän mukaisia kasvuyrityksiä vuonna 2021. Viimeisimmällä kasvukaudella 2018–2021 rakennusalaalla toimi eniten (124) kasvuyrityksiä. Monilla muillakin toimialoilla on edellytyksiä kasvuyrittäjyyteen, sillä Suomen 873:sta kasvuyrityksestä vähintään 100 kasvuyritystä kirjattiin rakentamisen lisäksi hallinto- ja tukipalveluiden (112), teollisuuden (111), ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan (104), terveys- ja sosiaalipalveluiden (103), kaupan (101) ja informaation- ja viestinnän (100) toimialalle. Kasvuyrityksiä syntyy Suomessa melko tasaisesti erilaisten liiketoimintojen piiriin, mistä johtopäätöksenä voidaan nähdä melko heterogeeninen ja laajapohjainen yrityskenttä. Kasvuyritysten näkökulmasta suomalainen elinkeinoelämä ja sen tulevaisuus ei ole voimakkaasti riippuvainen yhden toimialan menestyksestä.

Helsingin seudun toimialarakenne on kasvuyritysten osalta muun Suomen tavoin laajapohjainen. Muutamat toimialat ovat alueella kuitenkin erityisen yleisiä verrattuna muuhun Suomeen. Viimeisimmällä kasvukaudella informaatio- ja viestintäalan kasvuyrityksistä 63 prosenttia, kiinteistöalan kasvuyrityksistä 62 prosenttia ja ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan kasvuyrityksistä 56 prosenttia sijaitsi Helsingin seudulla. Suurista toimialoista vähiten kasvuyrityksiä suhteessa muuhun maahan Helsingin seudulla toimi terveys- ja sosiaalipalveluissa, kuljetuksen ja varastoinnin sekä teollisuuden toimialoilla. Informaatio- ja viestintäalan merkitys etenkin Helsingille on suuri. Toimialalla liikkuu suuria kansainvälisiä yrityksiä, jotka ovat vakiinnuttaneet asemansa Suomessa ja joiden toimipiste sijaitsee ensisijaisesti Helsingissä tai Espoossa. Menestyvien kansainvälisten teknologiayritysten toiminta pääkaupunkiseudulla tehostaa myös kotimaisten yritysten liiketoimintaa ja luo edellytyksiä niiden kilpailukyvn kasvuille.

Uusien innovaatioiden ja toimintamenetelmien kautta kasvuyrityksillä on merkittävä rooli kilpailukyvn kehittämisessä ja taloudellisten rakenneuudistusten edistäjinä. Menestyvät kasvuyritykset luovat positiivista kuvaa yrittäjyydestä ja raivaavat innovatiivisuudellaan tietä elinkeinoelämän uudistumiselle (Lahtinen ym., 2016). Kasvuyritysten menestyminen ja kasvu kertovat myös laajemmin elinkeinoelämän näkymistä ja koko talouden suhdanteista. Viimeisten kahden kasvukauden aikana on tapahtunut laskua kasvuyritysten määrässä Helsingin seudulla ja muualla Suomessa. Kehityksen taustalla on ainakin koronapandemian vaikutukset talouteen. Viime vuosina koetut ja käynnissä olevat talouteen epävarmuutta tuoneet tekijät, kuten inflaatio, nouseva korkotasoa, geopolitiittinen tilanne ja osaavan työvoiman saatavuus, saattavat vaikuttaa kasvuyritysten näkymiin ja riskinottoon tulevina vuosina.

Kasvuyritysten suuresta taloudellisesta merkityksestä johtuen on tärkeää varmistaa, että yritystoiminnan edellytykset ovat kunnossa. Näitä ovat muun muassa yrityksen perustamisen sujuvoittaminen, osaavan työvoiman saatavuus, koulutustason nosto ja työvoiman liikkuvuuden helpottaminen. Helsingissä ja Helsingin seudulla, jossa Suomen parhaat yliopistot sijaitsevat ja jossa työskentelee yli kolmasosa koko maan yksityisen sektorin työvoimasta (SVT, 2022), kasvuyrityksillä on edellytykset menestyä jatkossakin. Helsingin seudun yrityksiin viime vuosina kohdistuneet merkittävät pääomasijoitukset lupaavat valoisaa tulevaisuutta kasvuyrityksille. Lisäksi Helsingin Lapinlahdesa sijaitsevan Maria O1 tapaiset startup-keskittymät ovat esimerkki kasvuyrittäjyyden ja innovoinnin edistämisestä. Elinkeino poliittisesti on tärkeää turvata kasvuyrittäjyyden hyvät edellytykset (Scherer & Harhoff, 2000). Näin mahdollistetaan se, että osa yrityksistä päätyy vaikuttamaan merkittäväällä ja positiivisella tavalla Helsingin ja koko Suomen talouden kehitykseen.

Lähteluettelo

- Asheim, B. T., & Gertler, M. S. (2006).** The Geography of Innovation: Regional Innovation Systems. Teoksessa J. Fagerberg & D. C. Mowery (Toim.), *The Oxford Handbook of Innovation* (s. 0). Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199286805.003.0011>
- Cassia, L., Colombelli, A., & Paleari, S. (2009).** Firms' growth: Does the innovation system matter? *Structural Change and Economic Dynamics*, 20(3), 211–220. <https://doi.org/10.1016/j.strueco.2009.01.001>
- Chatterji, A., Glaeser, E., & Kerr, W. (2014).** Clusters of Entrepreneurship and Innovation. *Innovation Policy and the Economy*, 14, 129–166. <https://doi.org/10.1086/674023>
- Delgado, M., Porter, M. E., & Stern, S. (2014).** Clusters, convergence, and economic performance. *Research Policy*, 43(10), 1785–1799. <https://doi.org/10.1016/j.respol.2014.05.007>
- Directorate-General for Internal Market, I. (2021).** *Regional innovation scoreboard 2021*. Publications Office of the European Union. <https://data.europa.eu/doi/10.2873/674111>
- Du, J., & Vanino, E. (2021).** Agglomeration externalities of fast-growth firms. *Regional Studies*, 55(2), 167–181. <https://doi.org/10.1080/00343404.2020.1760234>
- Duschl, M., Scholl, T., Brenner, T., Luxen, D., & Raschke, F. (2015).** Industry-Specific Firm Growth and Agglomeration. *Regional Studies*, 49(11), 1822–1839. <https://doi.org/10.1080/00343404.2013.861059>
- Florida, R. L., & Kenney, M. (1988).** Venture Capital, High Technology and Regional Development. *Regional Studies*, 22(1), 33–48. <https://doi.org/10.1080/00343408812331344750>
- Gustafsson, R., Jääskeläinen, M., Maula, M., & Uotila, J. (2016).** Emergence of Industries: A Review and Future Directions. *International Journal of Management Reviews*, 18(1), 28–50. <https://doi.org/10.1111/ijmr.12057>
- Haltiwanger, J., Jarmin, R. S., & Miranda, J. (2013).** Who Creates Jobs? Small versus Large versus Young. *The Review of Economics and Statistics*, 95(2), 347–361. https://doi.org/10.1162/REST_a_00288
- Hyytinen, A., Pajarinen, M., & Rouvinen, P. (2005).** Millaisia ovat uudet kasvuyrittäjät ja heidän yrityksensä. *Kansantaloudellinen aikakauskirja*, 4, 2005.
- Jaffe, A. B. (1989).** Real Effects of Academic Research. *The American Economic Review*, 79(5), 957–970.
- Kerr, W. R., Nanda, R., & Rhodes-Kropf, M. (2014).** Entrepreneurship as Experimentation. *Journal of Economic Perspectives*, 28(3), 25–48. <https://doi.org/10.1257/jep.28.3.25>
- Lahtinen, H., Pekkala, H., Halme, K., Salminen, V., Härmälä, V., Wiikeri, J., Lamminkoski, H., Lähde, K., Mikkilä, K., Rouvinen, P., Kotiranta, A., Pajarinen, M., Dalziel, M., Barge, B., Meade, C., & Zhao, X. (2016).** *Startup yritysten kasvun ajurit ja pullonkaulat*—Google Scholar. https://scholar.google.com/scholar?hl=fi&as_sdt=0%2C5&q=Startup+yriyten+kasvun+ajurit+ja+pullonkaulat&btnG=
- Maliranta, M., & Hurri, P. (2017).** *Kasvuyritykset ja talouskasvu: Empiirinen analyysi kasvuyritysten työllisyyden ja tuottavuuden dynamiikasta*. Kansantaloudellinen aikakauskirja. <https://www.taloustieteellinenyhdistys.fi/wp-content/uploads/2017/03/kak-1-2017-MalirantaHurri.pdf>

- Malmberg, A., Malmberg, B., & Lundquist, P. (2000).** Agglomeration and Firm Performance: Economies of Scale, Localisation, and Urbanisation among Swedish Export Firms. *Environment and Planning A: Economy and Space*, 32(2), 305–321. <https://doi.org/10.1068/a31202>
- Martin, P., & Ottaviano, G. I. P. (2001).** Growth and Agglomeration. *International Economic Review*, 42(4), 947–968. <https://doi.org/10.1111/1468-2354.00141>
- Mikkola, H., & Aalto, E. (2023).** *Ulkomaalaisomisteiset yritykset Helsingin seudulla* (2023:1). Helsingin kaupunginkanslia; Tutkimuskatsauksia. <https://kaupunkitieto.hel.fi/fi/ulkomaalaisomisteiset-yritykset-helsingin-seudulla>
- Porter, M. E. (2000).** Location, Competition, and Economic Development: Local Clusters in a Global Economy. *Economic Development Quarterly*, 14(1), 15–34. <https://doi.org/10.1177/089124240001400105>
- Porter, M. E. (2003).** The Economic Performance of Regions: *Regional Studies*: Vol 37, No 6-7. *Regional Studies*, 37(6–7), 549–578.
- Scherer, F. M., & Harhoff, D. (2000).** Technology policy for a world of skew-distributed outcomes. *Research Policy*, 29(4), 559–566. [https://doi.org/10.1016/S0048-7333\(99\)00089-X](https://doi.org/10.1016/S0048-7333(99)00089-X)
- Suomen virallinen tilasto (SVT). (2022).** Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto [verkkójulkaisu]. Helsinki: Tilastokeskus [Viitattu: 1.3.2023]. Saantitapa: <https://stat.fi/tilasto/yrti>
- Suomen virallinen tilasto (SVT). (2023).** Kasvuyritykset [verkkójulkaisu]. Helsinki: Tilastokeskus [Viitattu: 15.5.2023]. Saantitapa: <https://stat.fi/tup/toimialoitainen-yritystietopalvelu/kasvuyritykset>

Liitteet

Liite 1: Laatuseloste

Aineisto

Julkaisussa käytetyt tiedot perustuvat Tilastokeskuksen erillistilauksena Helsingin kaupungille toimittamaan Toimialoittaisen yritystietopalvelun kasvuyritystilastoihin sekä alueelliseen Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilastoon.

Tilastokeskuksen vuosittain Helsingin kaupungille erillistilauksena toimittama Toimialoittaisen yritystietopalvelun kasvuyritystilastot kuvaavat kasvuyritysten kehitystä kolmivuotisella kasvukaudella. Kasvuyritykseksi määritellään OECD:n käyttämän määritelmän mukaisesti yritys, jonka kasvukauden alun lähtötyöllisyys on vähintään 10 henkilöä ja joka seuraavan kolmen vuoden aikana ylittää 20 prosentin keskimääräisen vuosittaisen henkilöstön kasvun. Tilastoista on kuitenkin mahdollista myös eritellä yrityksiä vaihtoehtoisten lähtötyöllisyysmäärien ja kasvunopeuksien kautta.

Kasvuyritystilastot kertovat kolmivuotisen kasvukauden ajalta esimerkiksi kasvuyritysten lukumäärän, kasvukauden lopun liikevaihdon ja henkilöstön määrän sekä liikevaihdon ja henkilöstön määrän lisäykset. Lisäksi tilastoista löytyy kasvun taustatekijöitä (ikä, omistusjärjestelyt) ja pienet kasvuyritykset. Tilastoista kasvuyrityksiä ja niitä koskevia muuttujia pystyy erittelemään tarkemmin seutukuntatasolla ja maakuntatasolla.

Tilastokeskuksen laatuselosteen mukaan kasvuyritysten määrä alueellisesti perustuu yrityksen sijaintiin alueella, missä yrityksen henkilöstömäärältään suurin toimipaikka kasvukauden alussa sijaitsee. Henkilöstön lukumäärän muutos lasketaan: henkilöstö yhteensä kauden lopussa - henkilöstö yhteensä kauden alussa. Liikevaihdon muutos lasketaan: Liikevaihto yhteensä kauden lopussa - liikevaihto yhteensä kauden alussa. Kasvukausi on neljän vuoden pituinen.

Toimialaluokituksessa käytetään TOL 2008 kirjaintasoa. Aineistosta rajataan pois yritystalouteen kuulumattomia toimialoja, joita ovat A Maatalous, metsätalous ja kalatalous, K Rahoitus- ja vakuutus toiminta sekä O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus.

Alueellinen Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto sisältää toimialoittaisia tietoja yritysten lukumäärästä, henkilöstöstä, tilinpäätöksistä sekä liikevaihdon ja kulujen erittelystä. Tilastoyksikkönä on yritys. Aineisto ei sisällä yritysten toimipaikkoja. Valtion ja kuntien liikelaitokset sisältyvät aineistoon. Kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt sekä voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, rahoitus- ja vakuutus toiminta sekä ne maatalouden yksiköt, jotka eivät täytä tilastointikriteerejä. Yritysrekisteriin tiedot kerätään pääasiassa kahdesta lähteestä: Verohallinnon rekistereistä ja Tilastokeskuksen omista tiedusteluista. Tilaston tuotannossa hyödynnetään myös Patentti- ja rekisterihallituksen virallisia tilinpäätöksiä ja muita tiedonkeruita.

Yrityksiä ovat ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä; oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki, taloudellinen yhdistys ja avoin osakeyhtiö); julkiset rahoituslaitokset ja valtion liikelaitokset sekä kuntien liikelaitokset. Aineistoon sisältyvät yritykset (ja toimipaikat), jotka ovat toimineet yli puoli vuotta tilastovuonna, ja jotka ovat työllistäneet enemmän kuin puoli henkilöä tai joiden liikevaihto on ylittänyt vuosittain määritellyn tilastorajan (10 846 euroa vuonna 2013). Vuoden 2013 tiedoista alkaen mukaan on otettu lisäksi tase-ajan 170 000 euroa ylittävät yritykset. Samoin vuodesta 2013 lähtien mukaan luetaan myös kuntien liikelaitokset.

Yritystaulukot muodostetaan pääosin toimipaikkojen tiedoista. Alueellisissa tilastoissa yritys on viety jokaiselle alueelle, jolla sillä on toimipaikkoja. Henkilöstö ja liikevaihto lasketaan alueella (kunnassa) sijaitsevien toimipaikkojen tiedot summaamalla. Toimialana tilastoissa on aina yrityksen päätoimiala. Henkilöstön suuruusluokitus on muodostettu yrityksen kokonaishenkilöstöstä.

Henkilöstö sisältää sekä palkansaajat että yrittäjät. Henkilöstö on muutettu kokovuosityöllisiksi siten, että esimerkiksi puolipäiväinen työntekijä vastaa puolta henkilöä ja kaksi puolivuotista työntekijää vastaa yhtä kokovuosityöllistä. Yritysrekisterin tiedusteluihin sisältymättömien yritysten henkilöstö on estimoitu palkkatietojen perusteella. Yrittäjien osalta yrittäjätyöpanokseksi lasketaan se työpanos, jonka yrityksen omistaja tai perheenjäsen on tehnyt yrityksessään ilman varsinaista palkkaa.

Liikevaihto on yritysten virallisten tilinpäätösten mukainen. Jos yrityksen tilikausi poikkeaa 12 kuukaudesta, mutta toiminta on jatkunut koko vuoden, niin liikevaihto ja myös muut tilinpäätöstiedot muunnetaan vastaamaan 12 kuukautta. Rahoitus- ja vaikutustoiminnalle ei tilastoida liikevaihtoa.

Yritys lasketaan ulkomaisomisteiseksi vain, jos yksittäisen ulkomaalaisen omistajatahon omistusosuus on yli 50 prosenttia. Esimerkiksi pörssiyrityksellä omistus saattaa jakautua usean ulkomaalaisen tahon kesken, mutta yhdenkään omistus ei ole yli 50 prosenttia. Edellä mainitussa tilanteessa yritys ei ole ulkomaalaisomisteinen. Ulkomaalaisomisteisten yritysten omistajamaan päättelyssä on käytetty alkuperämaata (konsernin ylimpänä olevan yksikön maa tieto).

Yritysten rakennetilastojen aikasarjakatkos ja sen vaikutus kasvuyritysten tilastointiin

Tilastokeskus on tehnyt yritysten rakennetilastoissa uudistuksia syksyllä 2022. Nämä aiheuttavat aikasarjakatkoksen henkilöstömäärä- ja palkkasummatietoihin vuosien 2020 ja 2021 välille. Tiedot on laskettu uudella menetelmällä käyttäen tulorekisterin aineistoa ja eivät näin ollen ole täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin verrattuna. Tilastokeskus kuvaa, että *”uudistus laskee henkilöstömääriä noin 136 000 henkilöllä (9,0 %), kun taas palkkasumma kasvaa noin 66 miljoonalla eurolla (0,1 %) vuoden 2020 tiedoilla laskettuna.”*

Uudella laskentamenetelmällä on vaikutusta kasvuyritysten tilastointiin. Kasvuyrityksen määrittelyn mukaisesti kasvuyritysten määrät lasketaan yritysten henkilöstömäärän muutoksen perusteella. On tärkeitä, että henkilöstön laskentamenetelmä ei muutu kesken kasvukauden.

Tässä julkaisussa käytetyssä kasvukaudesta 2019–2022 lähtien laskennassa käytetään uuden menetelmän mukaisia henkilöstömääriä koko kasvukaudelle. Tilastokeskuksen mukaan *”Tämä vaikuttaa vertailukelpoisuuteen erityisesti kasvuluokkarajauksen sekä kasvuyritysten henkilöstömäärätietojen osalta. Vuodelle 2018 uuden menetelmän mukaisia henkilöstömääriä ei ole saatavilla.”*

Laskentatavan muutos ja uuden aineiston käyttö vähentävät henkilöstömääriä noin 136 000 henkilöllä (9,0 %) koko maassa. Tästä syystä ilman korjausta muutos vaikuttaisi kasvuyritysten määrään laskevasti. Tilastokeskus kuvaa, että *”Korjaustoimenpiteenä kasvukauden 2018–2021 kasvuyritysten laskennassa vuoden 2018 henkilöstömääränä käytetään laskennallista muuttujaa, joka tuotetaan laskemalla jokaiselle yrityksille uuden ja vanhan menetelmän mukaisten henkilöstömäärätietojen suhde vuodelta 2019, sekä kertomalla vuoden 2018 henkilöstömäärä tällä suhdeluvulla.”*

Tekijä(t) Aalto, Eero & Mikkola, Henri		
Nimike Kasvuyritykset Helsingissä		
Julkaisija (toimiala tai laitos) Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitietopalvelut	Julkaisu-aika 2023	Sivumäärä, liitteet 51
Sarjan nimike Tutkimuskatsauksia - Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitietopalvelut		Osanumero 2023:3
ISSN (verkossa) 2954-2189	ISBN (verkossa) 978-952-386-319-4	Kieli suomi, ruotsi, englanti
Tiivistelmä Tässä julkaisussa käsittelemme kasvuyrityksiä ja niiden taloudellista merkitystä. Tarkastelussa käyttämämme aluetasot ovat Helsingin lisäksi pääkaupunkiseutu, Helsingin seutu, suurimmat seutukunnat ja koko maa. Kasvuyrityksellä tarkoitetaan yleisesti käytetyn määritelmän mukaan yritystä, jonka henkilöstö kasvukauden alussa on vähintään 10 henkilöä ja joka seuraavan kolmen vuoden aikana ylittää 20 prosentin keskimääräisen henkilöstön vuosikasvun. Huomioimme julkaisussa myös määritelmän ulkopuolelle jäävien pienten kasvuyritysten tilanteen. Tulostemme mukaan kasvuyritysten toiminta ja taloudellinen painoarvo ovat Suomessa alueellisesti hyvin keskittyneitä. Kasvavien kaupunkialueiden maakuntien – Helsinki, Turku, Oulu ja Tampere – yhteenlaskettu osuus koko maan kasvuyritysten henkilöstöstä on melkein 75 prosenttia ja liikevaihto-osuus lähes 84 prosenttia. Julkaisumme tulokset kertovat positiivisesta tilanteesta Helsingin kasvuyrityskannan ja alueen taloudellisen vetovoiman kannalta. Helsingin seudulla toimii noin 42 prosenttia kaikista maan kasvuyrityksistä ja ne vastaavat yli 63 prosentista koko maan kasvuyritysten liikevaihdosta. Helsingin seutu on vastannut koko 2010-luvun noin puolesta koko maan kasvuyritysten luomasta uudesta liikevaihdosta ja työllisyydestä. Viimeisimmällä kasvukaudella (2018–2021) Helsingin kasvuyritysten liikevaihto-osuudet ovat kasvaneet muuhun Suomeen verrattuna. Samalla kun muiden Helsingissä toimivien yritysten kokonaisliikevaihto hieman laski, kasvuyritysten liikevaihto nousi ennätyslukemiin nostaten samalla kasvuyritysten osuuden yrityskannan tuottamasta liikevaihdosta noin 12,7 prosenttiin. Helsingissä toimii noin 23 prosenttia kaikista maan kasvuyrityksistä ja niiden liikevaihto on jopa noin 45 prosenttia koko maan kasvuyritysten liikevaihdosta. Viimeisellä kasvukaudella Suomen voimakkaimmin kasvaneista 14 kasvuyrityksestä 80 prosenttia sijoittui pääkaupunkiseudulle ja näistä seitsemän toimi Helsingissä. Etenkin ulkomaalaisomisteiset konsernit ovat lisänneet osuuttaan voimakkaasti kasvavien kasvuyritysten joukossa. Julkaisussa tuomme myös esille, että koko maassa kasvuyritysten määrässä on tapahtunut laskua viimeisten kuluneiden vuosien aikana. Kehitystä selittää todennäköisesti koronapandemian vaikutus talouteen vuoden 2020 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien. Kotimaisiin konserneihin kytköksissä olevat kasvuyritykset ovat selkeästi merkittävimpiä kasvuyrityskannassa liikevaihdolla ja työllisyydellä mitattuna. Viimeisimmällä kasvukaudella eniten kasvuyrityksiä koko maassa toimi rakennusalalla. Sen jälkeen merkittävimmät toimialat yritysten määrällä mitattuna olivat hallinto- ja tukipalvelut sekä teollisuus. Lisäksi terveys- ja sosiaalipalveluissa, ammatillisessa toiminnassa, informaatio- ja viestintäalalla sekä kaupan alalla oli viimeisimmällä kasvukaudella huomattava määrä yrityksiä. Helsingissä ja Helsingin seudulla suurin yksittäinen toimiala kasvuyritysten määrällä tarkasteltuna on informaatio- ja viestintä. Toimialoittain tarkastellen selkeitä eroja on havaittavissa Helsingin seudun ja muun Suomen välillä. Informaatio- ja viestintäalan yrityksistä 63 prosenttia, kiinteistöalan yrityksistä 62 prosenttia ja ammatillisen toiminnan yrityksistä 56 prosenttia sijaitsi Helsingin seudulla. Muualla Suomessa eniten kasvuyrityksiä suhteessa Helsingin seutuun oli terveys- ja sosiaalipalveluissa, kuljetuksen ja varastoinnin alalla sekä teollisuudessa.		
Asiasanat kasvuyritykset, kasvuyrittäjyys, yritystoiminta, aluetalous		
Hinta	Jakelu puh. 09 310 43297	